

A kárókatonák még nem jöttek vissza

3.

GION NÁNDOR

GION NÁNDOR

**A kárókatonák
még nem jöttek vissza**

GION NÁNDOR REGÉNYEI 3.

1. *Engem nem úgy hívnak*

2. *Postarablók*

GION NÁNDOR

A kárókatonák még nem jöttek vissza

Kalota Művészeti Alapítvány – Napkút Kiadó
Budapest, 2021

A kötet megjelenését a Nemzeti Kulturális Alap

és a Magyar Művészeti Akadémia

támogatta.

© Gion Nándor jogörököse, 2021
© Napkút Kiadó, 2021

Bevezető helyett

A Vágóhíd helyén magas, fiatal nyárfák nőnek. A nyárfasorok lefutnak egészen a nádasig, a fák között térdig érő gaz, meg sűrű, tüskés cserjék. Gergián, az egykori vadőr, bizonyára boldog volna, ha látná; annak idején sokszor elmagyarázta nekünk, hogy az énekesmadarak csak olyan fákon szeretnek fészkelni, melyek közelében cserjék, bokrok vannak, ahová elbújhatnak, ha ragadozók támadják meg őket. – Gergián szerette az énekesmadarakat; igaz, legjobban a vízimadarakat szerette, de azért nagyon szerette az énekesmadarakat is. Engem azonban most bosszantanak a cserjék, összeszurkálják a kezemet. A régi Vágóhíd romjait keresem közöttük. Bosszankodva, de azért türelmesen keresgélek, hajlongok a fák alatt, le-tördelem a bokrok ágait.

Végre találok egy súlyos betonkockát. Az egyik nyárfa tövében lapul, a régi Vágóhíd valamelyik oszlopának itt felejtett darabja; félig a földbe süllyedt, szürkén megbújt a térdig érő gazban. Erőlködve odébb görgetem, hogy a vörös oldalát mutassa felfelé. A Vágóhíd falai belülről mindig vörösek voltak; akkor is, amikor naponta százával ölték itt a marhákat, lovakat, birkákat, meg később is, mikor már csak mi szálltuk meg az elhagyott, nagy kőépületet; belülről még akkor is vörösek voltak a falak, mintha a letaglózott állatok vére ivódott volna örökre beléjük.

A vörös falakra mindenféle állatokat és madarakat rajzoltunk, sőt később a rajzokat bele is véstük a falakba. Emlékszem, a kövér Hodonicki Oszkár mindig bikákat és csődöröket rajzolt, erősen felnagyítva jellegzetességeiket, úgyhogy már ötven méterről is bárki megbizonyosodhatott, hogy azok valóban bikák és csődörök. Mi egymás között röhögve ötlábú szörnyeknek neveztük Hodonicki Oszkár apaállatait. De főleg vízimadarakat rajzoltunk, a falak tele voltak vízimadarakkal, többnyire Burai J. rajzolta őket. Burai J. nagyon szépen tudott rajzolni, képes volt órákon át megállás nélkül rajzolni a vízimadarakat, mi pedig, Virág Péter és én, mentünk a nyomában, és a rajzokat a falba véstük.

A cserjésben felejtett betonkocka vörös oldalán is egy vízimadár feje és nyaka látszik. Nagy, görbe nyakú madár, lehetne gólya, gém vagy akár kócsag is. De nem, egyik sem. Kárókatona. Ráismerek horgas csőréről. Persze hogy kárókatona. Burai J. imádta a kárókatonákat, ha csak tehetett, kárókatonákat rajzolt a Vágóhíd vörös falaira.

Mindössze ennyi maradt a régi Vágóhídból: egy betonkocka, rajta egy kárókatona feje és nyaka. Tulajdonképpen örülnöm kellene, hogy ennyit is találtam; erre is alig számíthattam, hiszen jól tudtam, hogy már évekkel ezelőtt lebontották a Vágóhidat, és elhordták minden darabját. Örülnöm kellene, hogy legalább egy kockát meghagytak belőle, most mégis szomorúan nézem a kárókatona fejét. Nagyon sze-

rettem valamikor a régi Vágóhidat, vörös falaival, a falba vésett kárókatonákkal, az üvegcserepekkel... A tetejének nyugati részét üvegcserepek fedték. Ablak és padlás nélküli, kocka alakú épület volt a Vágóhíd, a külső fényt az üvegcserepeken keresztül kapta. A padlás helyén vastag gerendák keresztelték egymást, naplementekor gyakran felkapaszkodtunk ezekre a gerendákra, ilyenkor vörös fény tört át az üvegcserepeken, szinte lángba borította a vörös falakat, és mi is mintha lángba borultunk volna: ilyenkor torkunk szakadtából ordítottunk, és boldogan himbálóztunk a gerendákon.

A fák között lassan leballagok a nádasig, aztán a kis folyó mellett megyek tovább. Melegen süt a nap, csönd van itt a folyónál, még a szúnyogok is elbújtak a tűző nap elől. A nádasban valahol hebegve, esetlenül énekelni kezd egy nádíverb, de aztán gyorsan, csalódottan elhallgat. A folyó közepén koromfekete szárcsa úszik, három apró fiókája követi, piros fejük alig látszik ki a vízből. Előbukkan egy kis vízityúk is, aprókat biccent a fejével, észrevesz, de nem bújik el, nyugodtan bólogat tovább, pedig nagyon félénk madár, mindentől halálra rémül... Messziről, a folyókanyaron túl, az egykori tőzégbánya mellett látszik a Gergiántorony. Gergián erős oszlopokból és gerendákból építette, ma is szilárdan áll, éppen olyan magas, mint régen, talán még magasabb. Örülök, hogy a torony megmaradt, meg fogom nézni közelről, és megnézem a kárókatonák telepét is. Hátha ismét visszatértek a

kárókatonák... Sőt még a Sági-tanyát is megnézem, azt biztosan a helyén találom: a komisz, mogorva Ságik elpusztíthatatlanok.

Egy férfi tűnik fel távolabb, a folyókanyarnál. Sötétzöld vadőri egyenruha van rajta, a vállán puska, lassan, gyanakodva jön velem szemben, a fejét kissé félrebillenti, mint aki gyanús neszeket hall. Erről a fejtartásról messziről megismerem: Virág Péter. Nyolcéves kora óta tartja így a fejét, igen, talán nyolcévesek lehettünk, amikor az az átok Toma Gyuri átszúrta a dobhártyáját. Emlékszem, nyáron történt, nagyokat fürödtünk a folyóban, utána pedig elnyúltunk a napon, a Vágóhíd tövében és elaludtunk. Így talált ránk Toma Gyuri, költögetni kezdett bennünket, fűszállal piszkálta az orrunkat, de hogy erre sem ébredtünk fel, egy vékony kis pálcikát dugott Virág Péter jobb fülébe, és átszúrta a dobhártyáját. Szegény Virág Péter egyből felugrott, keservesen üvöltött, többször körbefutotta a Vágóhidat. Hodonicki Oszkár meg én akkor véresre vertük Toma Gyurit, soha többet nem mert a Vágóhíd közelébe jönni, de Virág Péteren az már nem segített. Megsüketült a jobb fülére, ettől kezdve billentette folyton jobb oldalra a fejét, és nagyon csendes gyerek lett, halkabban kezdett beszélni, mint azelőtt, sőt mintha még a mozgása is lelassult volna.

Most is lassan jön felém, amikor felismer, elmosolyodik. Odafutok hozzá, boldogan rázogatom a kezét. Ő végignézi rajtam, és halkán azt mondja:

– Tele vagy koldustetűvel.

Valóban, a nadrágomat elborítják az apró bogáncsok, zavartan szedegetem őket.

– A régi Vágóhíd helyén jártam – mondom.

– Évekkel ezelőtt lebontották már – mondja szemrehányóan Virág Péter. – Kicsit későn jöttél.

– Tudom – mondom, és dühösen szedegetem nadrágomról a koldustetűket. – Tudtam, hogy lebontották, de azért gondoltam, hátha találok még belőle valamit. Visszavágytam a régi helyekre.

– Elég sokáig kibírtad a régi helyek nélkül.

Felegyenesedek, a bogáncsokat ráérek később is leszedgetni. Legalább egy óráig kell majd tisztogatnom a nadrágomat.

– Most eljöttem – mondom.

– Persze – mosolyog Virág Péter, aztán megkérdezi: – Találtál valamit?

– Csak egy betonkockát.

– Mi van rajta?

– Kárókatona feje.

– Persze – bólogat félrebillentett fejjel Virág Péter.

– Mi más lehetne, mint kárókatona.

Elhallgat, kíváncsian nézegetjük egymást, kicsit mindketten zavarban vagyunk. Az egyenruhájára mutatok.

– Te vagy most a vadőr?

– Igen – mondja. – Én vigyázok most a madarakra. De remélem, már nem sokáig.

– Nem szeretted a munkád?

Vállat von.

– Van, aki jobban szereti. Én nem ragaszkodom hozzá túlságosan.

– Sajnálom a régi Vágóhidat – mondom.

Virág Péter a háta mögé mutat.

– A Gergián-torony még áll.

– Oda indultam – mondom.

– Persze – vigyorog gúnyosan. – Visszavágytál a régi helyekre.

– Elkísérsz?

– Elkísérlek.

Elindulunk a nádas mellett, menet közben magyarázom neki:

– Tényleg nagyon megkívántam a régi helyeket. Mindent meg akarok nézni. A Gergián-tornyot, a Gergián-tanyát, a tőzezbányát, a kárókatónák telepét... Megvan még a kárókatona-telep?

– Megvan.

– Valóban? – kérdezem fellelkesülve, de Virág Péter gyorsan lehűt.

– Szürkegémek foglalták el a fészkeiket.

– Ó! A kárókatónák még nem jöttek vissza?

– Nem – mondja szomorúan Virág Péter. – A kárókatónák még nem jöttek vissza.

– Azóta?

– Azóta.

– Talán már sohasem jönnek vissza – mondom elkeseredetten.

– Pedig hogy szerettük a kárókatónákat.

– Burai J. azt mondja, hogy ő majd visszahozza őket.

Hirtelen megállok, megragadom Virág Péter vállát.

– Burai J.?

– Persze – mondja Virág Péter. – Burai J. gyakran kijár ide. Megvásárolta a Gergián-tanyát. A torony is az övé. Remélem, hamarosan ő lesz már a vadőr.

– Burai J.? – kérdezem ismét fellelkesülve. – Burai J. lesz a vadőr? És megígérte, hogy visszahozza a kárókatonákat?

– Megígérte – mondja Virág Péter. – De én nem nagyon hiszek benne. Lehetetlen már azokat visszacsalogatni.

– Ha Burai J. megígérte...

– Igaz – mondja elgondolkozva Virág Péter. – Burai J., ha nagyon akarja, talán még visszahozhatja őket...

I.

Burai J.-vel a mozi előtt találkoztunk először. Emlékszem, az *Éhes ingovány* című filmet adták, színes kalandfilm volt, még a délutáni előadásokra is csak nagy tülekedéssel lehetett jegyet kapni. Mi is – Virág Péter, Hodonicki Oszkár, Bognár Aranka és én – vagy másfél órával az előadás kezdete előtt már a mozi előcsarnokában izzadtunk, váltottuk egymást a pénztár előtti sorban, elszántan tolakodtunk, hiszen mindenki azt mondta, hogy remek film az *Éhes ingovány*, feltétlenül meg kell nézni. Végül, a keserves sorban állás után nagy nehezen kaptunk is jegyet. Azután kimentünk a mozi elé levegőt szippantani, és akkor találkoztunk először Burai J.-vel.

Amint kiléptünk az utcára, észrevettük, hogy a mozi sarkánál három magunkforma fiú egy negyediket nyomorgat. Ez a negyedik volt Burai J. Amazok hárman a falhoz szorították, vigyorogva álltak előtte, mellbe bökdösték, és megpróbálták felütni az orrát. Burai J. prűszkölt, mint a sarokba szorított macska, néha dühösen feléjük csapott, ilyenkor amazok röhögve hátraléptek, aztán megint folytatták a nyomorgatást.

Lassan közelebb mentünk, nem mintha bele akartunk volna avatkozni a dologba, senkit sem ismertünk közülük, akkor még Burai J.-t sem, csak éppen közelebb mentünk, hogy jobban lássuk, mi történik.

– Nézzétek, hogy be van rezelve – mondta valamelyik a három közül. Ennél egy nádpálca volt, azzal

hadonászott Burai J. orra előtt, és nagyokat röhögött.
– Most aztán berezeltél, mi?

Burai J. inkább dühösnek látszott, mint ijedtnek, szeme furcsán csillogott, mondom, olyan volt, mint egy sarokba szorított macska. Egyszer csak előrekapott, kirántotta annak a röhögő fiúnak a kezéből a nádpalcát, és a térdén kettétörte. Most már amazok is feldühödtek, nem nevettek tovább, fenyegetően vicsorogtak, és azt hiszem, megverték volna Burai J.-t, de akkor meglátták, hogy mi ott állunk a hátuk mögött, összenéztek, még mindig fenyegetően vicsorogtak, de látszott rajtuk, hogy elmúlt a verekedhetnékjük; nyilván attól tartottak, hogy ha még sokáig ágálnak ott, mi is közbelépünk. Nekünk persze eszünkbe sem jutott ilyesmi, nem volt semmi közünk az egészhez, de ők ezt nem tudhatták, azt hiszem, főleg a jámbor Virág Pétertől tartottak, akinek akkor már át volt szúrva a jobb füle, kissé folyton félrebillentette a fejét, és ettől valahogy fenyegető kinézése volt. Elég az hozzá, hogy azok hárman csakhamar elkotródtak onnan. Igaz, visszakiabáltak Burai J.-nek, hogy majd találkoznak még, de ezt senki sem vette komolyan.

– Túl közel jöttünk – mondta kicsit csalódottan Hodonicki Oszkár. – Ha nem jövünk ilyen közel, láthattunk volna egy jó verekedést. De túl közel jöttünk, és megijesztettük őket.

– Jobb így – mondta Bognár Aranka. – Hárman voltak egy ellen.

– Az ő dolguk – mondta rosszkedvűen Hodonicki Oszkár. – Nem kellett volna ilyen közel jönnünk.

– Senki sem hívott benneteket – mondta ekkor Burai J. Még mindig a fal mellett állt, ellenségesen nézett bennünket, és a szája szélét rágta.

– Te hallgass – torkolta le Hodonicki Oszkár. – Megmentettük a bőrödöt.

– Senki sem kért rá benneteket – prüszkölt Burai J.

– Rettentően be voltál rezelve – mondta gúnyosan Hodonicki Oszkár.

Burai J. a száját rágta, alaposan megbámult bennünket, külön-külön mind a négyünket, aztán megvetően legyintett:

– Azok is csak akkor hencegnek, ha sokan vannak. Ha valamelyiket elkapom egymagában, akkor bezzeg nyüszít, mint a kutya.

– Verekedtél már velük? – kérdeztem.

– Megvertem már néhányszor mindegyiket – mondta. – Olyankor bezzeg nyüszítenek, mint a kutyák. De most megtudták, hogy mindennap moziba járok, és eljöttek ide hencegni.

– Mindennap moziba jársz? – kérdezte Aranka.

– Amióta az *Éhes ingoványt* adják – mondta Burai J. – Ma fogom megnézni negyedszer.

– Jó film, mi? – kérdezte Virág Péter.

– Pocsék film – mondta Burai J. – A vége azonban nagyon érdekes, emiatt nézem meg mindennap. Egyébként pocsék film.

– Már hogy lenne pocsék film – támadt rá Virág Péter. – Mindenki dicséri.

– Majd meglátjátok, hogy pocsék film – mondta Burai J. – Majd mindjárt meglátjátok.

Csöngettek. Bementünk a moziba, Burai J. valahol lemaradt tőlünk. Mellesleg neki volt igaza, az *Éhes ingovány* tényleg nem ért semmit. Erre már tíz perc múlva rájöttem. A film egy kutatócsoport vizsgatásairól szólt. Kis hajón utazott az expedíció egy széles folyón: bepöfögtek mélyen az őserdőbe, ahol különféle méréseket végeztek, és különféle dolgok történtek velük. Egy jószágos öreg tudós vezette az expedíciót, szép szakálla volt az öregnek, és volt két ifjú segítőtársa is, szintén tudósok, az egyik egy szőke hajú, nyíltszívű fickó, akit mindenki csak Bobnak nevezett, és egy másik, akit Harrisnek hívtak, és akiről már öt kilométerről lerítt, hogy sötét gazember. Eddig még rendben lett volna minden, de az öreg tudós volt egy Patricia nevű lánya is, aki kétpercenként váltogatta ruháit, szebbnél szebb ruhákba öltözött ott a dzsungel közepén, ezenkívül hárompercenként sikoltzott, mert folyton megijedt valamitől, közben úgy tett, mintha nem venné észre, hogy a nyíltszívű Bob és a sötét lelkű Harris egyaránt szerelmes belé. Már a legelején tudtam, hogy itt minden Patricia körül forog majd, márpedig az olyan kalandfilm, amelyben minden egy nő körül forog, fabatkát sem ér. Voltak ugyan mások is azon a hajón, néhány tengerész, aztán egy csomó bennszülött, de ezekről mindjárt látszott,

hogy nem sok beleszólásuk lesz az ügyek alakulásába. El is pusztultak majdnem mindahányan, ki vízbe fulladt, kit kígyó mart meg, legtöbbjüket pedig a Harris nevű pofa takarította el alattomosan és titokban, miközben minduntalan Bobra próbálta kenni a disznóságokat. Fárasztó trükkjei voltak ennek a Harrisnek, kilyukasztotta a hajó oldalát, vízbe dobta az élelmet, elrejtette a gyógyszereket, sóvárogva bámulta a sikoltozó Patriciát, és végül még a jólelkű öreg tudóst is el akarta tenni láb alól, de ezt Bob az utolsó pillanatban megakadályozta. Ekkor Harris elpucolt az őserdőbe, a hajón csak az öreg tudós maradt lányával meg leendő vejével, Bobbal, és velük volt még az utolsó szál bennszülött szolga, aki hihetetlenül tisztességes és hűséges bennszülött volt. Reméltem, hogy itt vége lesz a filmnek, de akkor Patricia ismét sikoltozni kezdett, Harris ugyanis visszatért egy rakás rosszindulatú bennszülöttel, akik éktelenül ordítottak, és lándzsájukat rázták a fejük felett. Bob lepuskázott vagy ötvenet közülük, de még mindig maradt legalább kétszáz, már a hajó oldalát döngették, menekülni kellett. És menekült a négy üldözött, futottak az őserdőbe, egyszer csak egy ingoványhoz értek, ahol megtorpantak. Nem sokáig álldogálhattak, a rosszindulatú bennszülöttek úgyszólván a fülükbe lihegtek már, akkor a hűséges bennszülött nekivágott az ingoványnak, térdig érő sárban, de biztonságosan vezette gazdáit. A rosszindulatú bennszülöttek Harrissel az élen természetesen ész nélkül utánuk rohantak. És szép lassan el-

kezdték süllyedni. Mert feneketlenül mély volt az ingovány, menthetetlenül elnyelte azt, aki nem ismer-
te a járást. Így hát odavesztek az üldözők, csak Harris
parafakalapja úszott a mocsár tetején. Az öreg tudós
és a többiek ezután békében és boldogan hazatértek.

Vacak film volt, Virág Péternek sem tetszett, Aran-
kának viszont nagyon tetszett a szép ruhák miatt, és
Hodonicki Oszkárnak is tetszett valamennyire az
óriáskígyók miatt. Hangosan vitatkozva mentünk ki
a moziból, még az utcán is vitatkoztunk, amikor meg-
szóltalt mögöttünk Burai J.:

– És a vége? Mit szóltok a végéhez?

Nem álltunk meg, menet közben válaszoltam Bu-
rai J.-nek:

– Vacak az egész. Igazad volt.

– De a vége – erősködött Burai J., s most már csat-
lakozott hozzánk.

– A vége sem ér semmit. Már a legelején tudtam,
hogy a végén összeházasodnak.

– Nem arra gondoltam – mondta Burai J. – Az in-
goványra gondoltam. Láttátok, hogy elnyelte azokat
a pofákat?

– Láttuk. Sejtettem, hogy ez fog történni, ezért
Éhes ingovány a film címe.

– Minden ingoványban van egy láthatatlan út
– mondta majdnem álmodozva Burai J. – Ez az út ál-
talában egy száraz dombra vezet, láthattátok. Ezt az
utat kell megtalálni, akkor az ember biztonságosan
eljut arra a száraz dombra; elmegy oda, amikor akar,

és addig marad, ameddig akar. Senki sem férkőzhet a közelébe, senki sem háborgathatja. Képzeljétek el!

Nem szoltunk rá semmit, nem nagyon érdekelt bennünket az ingovány meg a láthatatlan út. Burai J. csalódottan lépkedett mellettünk, aztán mint-ha kezdett volna lemaradni. De akkor Virág Péter azt mondta:

– A nádasban egyszer derékig süllyedtem az iszapba. Járkáltam ott, és egyszer csak derékig süllyedtem az iszapba. Alig tudtam kikecmeregni. Azóta sem megyek arra a helyre.

Burai J. a következő pillanatban ismét közöttünk termett, és szinte fülébe ordította Virág Péternek:

– Hol?! Hol volt ez?!

– A tőzezbányánál – mondta Virág Péter.

– Milyen tőzezbányánál?

– A tőzezbányánál.

– Nem tudod, hol van a tőzezbánya? – kérdeztem.

– Nem.

– Tudod, hol van a régi Vágóhíd?

– Nem tudom – mondta idegesen Burai J.

– Tudod, hol van a Koplaló? – kérdeztem bosszúsan.

– Tudom – hadarta. – Nem jártam még ott, de tudom, hogy hol van.

– Nos, ott, ahol a Koplaló leereszkedik a folyóig, ott van a Vágóhíd. Ha onnan elindulsz a folyó mellett, akkor eljutsz a tőzezbányáig. Olyan, mint egy tó, mintha hasa volna a folyónak. Ott valamikor tőzeget

bányásztak, de most már olyan, mint egy tó, a szélét benőtte a nád, és tele van vízimadarakkal.

– Elmegyek oda – mondta lelkesen Burai J. – Holnap elmegyek oda. Hátha van ott ingovány.

– Nem mészholnap moziba? – kérdezte Aranka.

– Nem megyek – mondta Burai J. – Elmegyek a tőzegbányához.

– Hol laksz te? – kérdezte Hodonicki Oszkár.

– Hol a fenében laksz, hogy még azt sem tudod, hogy hol van a Vágóhíd meg a tőzegbánya.

Burai J. megfordult, és hátramutatott:

– Ott. Abban az utcában.

Megálltunk, és kissé csodálkozva néztünk hátra, aztán Burai J.-re. Esteledett már, valamennyien hazafelé mentünk. Aranka meg is kérdezte tőle:

– Te nem hazamégy?

– Még nem. Dolgom van erre.

– Fenét van dolgod – mondta Hodonicki Oszkár.

– Biztosan még mindig félsz attól a három fickótól, azért jössz velünk.

– Dolgom van erre – mondta Burai J.

– Be vagy rezelve – mondta Hodonicki Oszkár.

Burai J. kicsit távolabb húzódott tőlünk. Megint az ajkát harapdálta, és csillogott a szeme, mint délután a mozi előtt. Megvetően azt mondta:

– Te is olyan vagy, mint az a három. Olyankor hencegsz, amikor sokan vagytok.

Hodonicki Oszkár elnevette magát.

– Sok vagyok én neked egyedül is.

– Földhöz csapnálak, mint egy békát – mondta Burai J. – Mint egy kövér békát.

Hodonicki Oszkár hozzám fordult.

– Ellátom a baját – mondta.

– Ne verekedjeteK – mondtam. – Menjünk haza.

– Ellátom a baját – mondta Hodonicki Oszkár.

Megragadtam a karját, és magam után húztam.

– Megyünk haza.

Amolyan vezérféle voltam ebben a kis csapatban, nem féltek tőlem túlságosan, de azért általában hallgattak rám. Mentünk hát tovább, Burai J. valamenyire lemaradva ott bandukolt a sarkunkban. Megkérdeztem tőle:

– Mi dolgod van neked ilyenkor este?

– Elmegyek Keszler doktor háza elé – válaszolt készségesen. – Ismeritek Keszler doktort? Gyerekorvos.

– Én is ismerem – mondta Virág Péter. – Hozzávittek, amikor a Toma Gyuri átszúrta a fületem.

– Nagyon rendes ember – mondta Burai J. – Magázza a gyerekeket.

– Igaz – mondta Virág Péter. – Engem is magázott. Kis ember, alig magasabb, mint mi. Lehet, hogy azért magázza a gyerekeket.

– Gergián is magáz bennünket – mondta Aranka.

– Pedig ő sokkal magasabb, mint mi.

– Ki az a Gergián? – kérdezte Burai J.

– Vadór – mondtam. – Gergián Sándornak hívják. A tőzegbánya közelében lakik. Ha holnap elmész oda, biztosan találkozol vele. Ő is rendes ember.

– Keszler doktor gyönyörűen zongorázik – mondta Burai J. – Esténként, ha nem hívják beteghez, zongorázni szokott.

– Ezért mész a háza elé? – kérdeztem.

– Ezért. Néha még télen is elmegyek a háza elé. Egész éjszaka tudnám hallgatni. Olyan dolgokat zongorázik, amit még sehol sem hallottam. Egyszer ti is eljöhetnétek. Tényleg nagyon szépen zongorázik.

Meleg nyári este volt, de nekünk még meleg nyári estén sem volt kedvünk elmenni Keszler doktor háza elé. Hodonicki Oszkár csendesen röhögött, lehet, hogy kicsit hülyének tartotta Burai J.-t. A következő sarkon Burai J. megállt, és azt mondta:

– Ebben az utcában lakik Keszler doktor.

– Az én nagybácsimnak is ebben az utcában van kocsmája – mondta Aranka.

– Ne dicsekedj a Kocsmárossal – mondta Hodonicki Oszkár. – Pocsék ember.

– Mégis a nagybácsim – mentegetőzött Aranka. Gondolkozott egy kicsit, majd azt mondta: – Tele van a kocsmája kitömött madarakkal.

– A Bognár kocsmáros? – kérdezte Burai J.

– Az – bólintott Aranka.

– Ne dicsekedj vele – mondta Hodonicki Oszkár.

– Holnap majd lemosatja veled a Vágóhíd falait.

– Miért mosatja le a falakat? – kérdezte Burai J.

– Rajzolni szoktunk a Vágóhíd falaira. – mondtam. A Kocsmárosnak nem tetszenek a rajzaink.

– Miket rajzoltok?

– Bikákat – röhögött Hodonicki Oszkár. – Megcsődöröket, ötlábú szörnyeket. Olyan bikákat rajzolok, hogy a Kocsmárost a guta kerülgeti. Remélem, egyszer majd megüti a guta ott a Vágóhíd közepén.

– Virágokat is rajzolunk – mondta Aranka. – Mindenfélét rajzolunk.

– Egyszer elmegyek a Vágóhídhhoz – mondta Burai J.

– Engem mindig megtalálsz ott – mondta Hodonicki Oszkár.

Nem akartam, hogy ismét veszekedni kezdjenek, félretoltam Hodonicki Oszkárt, aztán Burai J.-hez fordultam:

– Hogy hívnak? – kérdeztem.

– Burai J.-nek.

– Mi az, hogy Burai J.?

Elhallgatott, zavartan simogatta az állát, aztán kibökte:

– Nagyon ronda nevem van. Jobb szeretem, ha csak így szólítanak, hogy Burai J.

– Burai J. az semmi – mondta Hodonicki Oszkár.

– Ronda nevem van – mondta gyámoltalanul Burai J. Most láttam először elanyátlanodni. – Jobb szeretem, ha...

– Rendben van – nyugtattam meg. – Burai J.-nek fogunk szólítani, de azért mondd meg a neved.

Keservesen nyelt néhányszor, aztán megmondta a nevét. Tényleg ronda neve volt. Hodonicki Oszkár felnevetett, és Aranka is kuncogni kezdett.

– Megígértétek – mondta kétségbeesetten Burai J.

– Rendben van – mondtam. – Nem fogjuk emlegetni a nevedet.

– Egyszer eljöhethétek meghallgatni, milyen szépen zongorázik Keszler doktor.

– Lehet, hogy egyszer majd elmegyünk – mondtam, bár ebben egyáltalán nem voltam biztos.

Akkor Burai J. elment Keszler doktor zongorázását meghallgatni. Szombat este volt, lehet, hogy a doktort nem hívták beteghez, és sokáig zongorázhatott a háza előtt lapító Burai J.-nek.

II.

Vasárnap délelőtt is, délután is elmentünk a Vágóhídhöz. Bementünk a nagy kőépületbe, és fehér krétával mindenfélét rajzoltunk a vörös falakra. Azazhogy csak délelőtt rajzoltunk. Délelőttönként csendes, kedélyes hely volt a régi Vágóhíd. A nap még nem sütött rá az üvegcserepekre, tompán, békésen szűrődött be a fény, a vörös falak nem is vörösek, inkább barnák voltak; a betonpadló kellemesen hűtötte a talpukat, és a falakba vert rozsdás vaskampók, amelyekre valamikor hatalmas húsdarabokat aggattak, most egészen ártatlannak látszottak: olyanok voltak, mint az elhasznált tajtékpipák. Jóformán semmi sem emlékeztetett arra, hogy itt valamikor százszámra öltek meg állatokat, és hogy vér fröcskölte be a falakat. Szóval jó, csendes hely volt így délelőttönként a Vágóhíd, és ilyenkor mi sem voltunk túlságosan lármásak, halkabban nevettünk, mint általában, és leginkább rajzolgattunk a falakra.

Hodonicki Oszkár rajzolt közülünk legszebben és leggyorsabban. Percek alatt a falra kanyarított egy-egy „ötlábú” bikát vagy csődört, pompás apaállatokat, öröm volt rájuk nézni. Hodonicki Oszkár nem rajzolt soha mást, csak bikákat és csődöröket, és elégedetten vihogott hozzájuk. Aranka is elég ügyesen rajzolt: virágokat, tányérokat, faliórákat meg ilyesmiket, de azok eltörpültek a pompás bikák és csődörök mellett. Virág

Péter és én nagyon rossz rajzolók voltunk. Virág Péter állandóan emberfejeket rajzolt, sokáig kínlódott mind-egyikkel, de sohasem sikerültek. Ő bohócfejeknek nevezte őket. Lehettek éppen bohócfejek is. Mindenesetre otrombák és csúnyák voltak. Én megpróbálkoztam sokmindennel: lombos fákkal, nádtetős házakkal, kutyákkal, macskákkal, lovas cowboyokkal... Nem ment, nehéz kezem volt. Végül jobbra már csak cowboykalapokat rajzoltam, azt tűrhetően begyakoroltam: egy elfektetett nyolcas, rá egy púp. Hatalmas cowboykalapokat rajzoltam a bikák és a csődörök fejére. Hodonicki Oszkár ötlábú szörnyei legalább megszelídültek egy kicsikét kalappal a fejükön.

Szép nagy épület volt a Vágóhíd, rengeteg rajz elfért a falain, és mi hétről hétre telerajzoltuk; még vasárnap is dolgoztunk, akkor töltöttük ki a még fennmaradt, üres helyeket. Vasárnap délre szép tarkák lettek a falak. Akkor leszaladtunk a folyóra megfürödni, majd hazamentünk ebédelni. Aztán siettünk vissza a Vágóhídhöz.

Vasárnap délután nem rajzoltunk. A rozsdás vas-kampókon felkapaszkodtunk a tető alá a vastag, szálkás gerendákra, és idegesen vártuk a Kocsmárost.

Délutánra alaposan megváltozott a Vágóhíd. A nap rátűzött a tető nyugati részét borító üvegcserepekre, színes fénysugarak törtek be, felfutottak a falakra, a bikák, a virágok, a cowboykalapok, a bohócfejek féhéren csillogtak. Világos volt, mint a cirkusban, és mi is sokszor úgy viselkedtünk, mintha

cirkuszban volnánk; ugráltunk a gerendákon, harsányan kiabáltunk egymásnak, és mindenben neveltünk.

A vasárnap délutánok voltak a legizgalmasabbak, ilyenkor szokott eljönni a Kocsmáros. Majdnem minden vasárnap délután eljött, hogy lemosassa velünk a falakat. Arankáékhoz járt látogatóba vasárnap délutánonként, de azt hiszem, éppen csak beköszönt Aranka apjáéknak, aztán már jött is a Vágóhídhöz.

Eljött ezen a vasárnapon is. Úgy három óra körül toppant be, a Vágóhíd közepére sietett, megállt és körülnézett. Aztán szemüveget vett elő a zsebéből, az orrára tette, és megint körülnézett. Fenyegetően feleremelte az arcát; mi most már síri csöndben gubbasztottunk a gerendákon. Még egyszer megszemlélte a rajzainkat. Arca lassan lila színűre változott.

– Ronda kis patkányok – morogta.

Mindig ezzel kezdte, és mindig ugyanezt csinálta: utálkozva nézte a rajzainkat, az arca lila színűre vált, és csak állt ott a Vágóhíd közepén, egy istenért sem ment volna közelebb a falakhoz, mintha attól tartana, hogy felöklelik Hodonicki Oszkár ötlábú bikái, amelyeknek a fejére én széles karimájú cowboykalapokat rajzoltam.

– Gyertek le – mondta később valamivel hangsúlyosabban.

Ijesztően erősnek látszott a Kocsmáros a sokszínű, cirkuszi fényben, vastag nyakával és lila arcával olyan volt, mint egy dühös díjbirkózó. Persze mi már régen nem féltünk tőle.

– Miért menjünk le? – kérdeztem csodálkozva.
– Azonnal gyertek le – parancsolta még hangosabban.

– Miért? – kérdezte Hodonicki Oszkár, aztán odasúgta nekem: – Lehet, hogy most megüti a guta.

– Aranka, gyere le! – ordította a Kocsmáros. A Vágóhíd kőfalai nagyot kondultak, ahogy visszaverték a hangját.

Aranka iszkolt lefelé. Leereszkedett a vaskampókon, és meglapult a fal mellett. Hiába, a Kocsmáros a nagybácsija volt; minden vasárnap hozott valami ajándékfelét, főleg élelmet Arankaéknak.

– Gyertek le ti is! – intett mérgesen a gerendák felé.

Vigyorogva leereszkedtünk a kőpadlóra, óvatosan araszoltunk a fal mellett, szétszéledtünk, hogy a Kocsmáros ne tudjon egyszerre szemmel tartani valamennyiünket.

– Ronda kis patkányok – morogta. Topogva megfordult a saját tengelye körül, hogy mindenkit megnézzen magának. – Már megint mindenféle ocsmányságot firkáltatok a falakra.

– Nem ocsmányságok – mondtam. – Miért lennének a cowboykalapok ocsmányságok?

– A bohócfejek sem ocsmányságok – mondta Virág Péter.

– A bikák sem ocsmányságok – mondta Hodonicki Oszkár. – Szerintem igazán szép bikák. Még kalap is van a fejükön.

– Ettől olyan betyáros a kinézésük – mondtam.

- Csend legyen! – csattant fel a Kocsmáros.
Mi azonban hajtogattuk a magunkét.
- A virágok is szépek – mondtam. – Mi baja van a virágokkal?
- A csődörök is szépek – mondta Hodonicki Oszkár. – Mi baja van a csődörökkel?
- Pompás állatok – mondtam.
- Pompás állatok – bizonygatta Virág Péter is.
- Igaz, hogy néha lelegelik a virágokat, de azért pompás állatok – mondta Hodonicki Oszkár.
- Csend legyen! – ordította a Kocsmáros. A Vágóhíd most is szépen visszhangzott.
- Mi nem rajzolunk ocsmányságokat – erősködtem rendületlenül.
- Aranka, megmondtam, hogy ne barátkozz ezekkel a patkányokkal – morogta a Kocsmáros. – Megmondtam?
- Megmondta – válaszolt halkán Aranka. Aranka rendes lány volt, olyan rendes, mintha nem is lány lett volna. Ezért fogadtuk be magunk közé. De akármilyen rendes lány volt, a Kocsmárossal nem mert ellenkezni.
- Most azonnal elmentek, és hoztok vödröket meg súrolókeféket – jelentette ki a Kocsmáros. – Lemossátok a falakat.
- Miért kell lemosni a falakat? – kérdeztem.
- Kár lenne ezekért a szép rajzokért – mondta félrebillentett fejjel Virág Péter.
- Hodonicki Oszkár pedig azt mondta:

– Nekünk nincs otthon súrolókefénk.

A Kocsmáros arca már sötétlila volt, és egyre türelmetlenebbül topogott. Ezt csinálta majdnem minden vasárnap délután. Annyira egyformán csinálta minden alkalommal, mintha csak jó viccnek tartaná az egészet. De nem viccelt. Szörnyen elváltozott az arca, látszott, hogy gyűlöl bennünket meg a rajzainkat, és egyszer, mikor Virág Péter a közelében surrant el, a Kocsmáros ököllel csapott feléje; kiterítette volna Virág Pétert, ha eltalálja.

– Kifelé! – ordított ránk a Kocsmáros.

Egyenként kiosontunk a széles ajtón. Szegény Aranka ment mindjárt hazafelé, hogy vödröt és súrolókefét hozzon. Mi a folyóhoz indultunk. Füttyültünk a Kocsmárosra. Tudom, nem volt szép tőlünk, hogy nem segítettünk Arankának, de azt hiszem, behaltunk volna, ha a falakat kell mosnunk, miközben a Kocsmáros lila pofával figyel bennünket a Vágóhíd közepéről.

– Ma sem ütötte meg a guta – mondta csalódottan Hodonicki Oszkár.

– Majd legközelebb – mondtam. – Legközelebb biztos megüti a guta. Majd hosszasan vitatkoztunk vele.

Megfürödtünk a folyóban. Éppen csak beszaladtunk a vízbe, úsztunk egyet, aztán kijöttünk a partra. Nem akartunk sokáig itt maradni, Aranka már közeledett, hogy megmerítse a vödröt. Hozta a súrolókefét is. Kissé szégyelltük magunkat, hogy nem segí-

tünk Arankának, de mondom, behaltunk volna, ha a Vágóhíd falait kell mosnunk. Inkább eloldalogtunk Aranka és a Vágóhíd közeléből.

– Menjünk a tőzegbányához – javasolta Virág Péter.

– A Ságiék biztosan kikötötték a csikókat – mondta Hodonicki Oszkár. – Megzavarhatjuk őket.

– Futás! – intettem.

Futottunk a folyó mellett a tőzegbánya felé. Jól esett futni a vágóhídi hecc és a fürdés után. A nap melegen sütött, felszippantotta a vízcseppeket rólunk, és Arankáról is megfeledkeztünk. A nádason túl, a folyó közepén koromfekete szárcsák úsztak, az apró vízyúkrok pedig ijedten elrejtőztek, amikor meghallották lábdobogásunkat. Távolabb, a tőzegbánya fölött lusta gémek keringtek.

A tőzegbánya szélénél, ott, ahol a kis folyó hasasodni kezd, hirtelen egy fülig mocskos fickó topant elénk.

– Ingovány! – kiáltotta. – Ingoványt találtam!

Megálltunk, aztán óvatosan körüljártuk a fülig mocskos fickót.

– Ez alighanem Burai J. – mondtam.

Még a feje búbja is sáros volt, átható iszapbűzt árasztott, csak a szeme fehérlett, meg a foga, mert elégedetten vigyorgott.

– Honnan tudod, hogy Burai J.? – kérdezte Hodonicki Oszkár. – Semmit sem látok belőle.

– Alighanem Burai J. – mondtam. – Ő kereste az ingoványt.

– Persze hogy én vagyok – vigyorgott az iszap-
réteg alól Burai J. – *Éhes ingoványt* találtam.

– Meghemperegtél benne? – kérdeztem.

– Majdnem belefulladtam – mondta boldogan
Burai J. – Alig tudtam kikecmeregni.

– Rettentően bűdös vagy – mondta Hodonicki
Oszkár.

– Elvihetett volna az ördög – mondta rosszállóan
Virág Péter. – Jobb, ha nem mászkálsz ilyen helyeken.
Én is egyszer belesüllyedtem az iszapba.

– Jobb, ha nem keresed a láthatatlan utat – taná-
csoltam neki.

– Már megtaláltam – húzta egyre szélesebbre a
száját Burai J. – Megtaláltam a láthatatlan utat.

– Egy száraz dombra vezet a láthatatlan út? – kér-
deztem.

– Igen – bólintott. – Egy száraz dombra.

– Fenét – nézett a nádas felé Hodonicki Oszkár.

– Nincs itt semmiféle domb.

– Van. Gyertek, megmutatom.

– Inkább zavarjuk meg a csikókat – mondta Vi-
rág Péter.

– Nincs itt semmiféle domb – hajtogatta Hodo-
nicki Oszkár.

– Van egy szép kis domb – mondta Burai J. – Meg-
mutatom.

– Nem vagyok rá kíváncsi – mondta Virág Péter.
– Könnyen elvihet bennünket az ördög. Belesüllyed-
hetünk az iszapba.

– Megtaláltam a láthatatlan utat – intett a nádas felé Burai J. – Gyertek.

– Nézzük meg – mondtam, és követtem Burai J.-t.

Hodonicki Oszkár mindjárt utánam jött, és dühösen bár, de Virág Péter is elindult. Leereszkedtünk a nád közé, bokáig érő latyakban tocsogtunk. Burai J. magabiztosan vezetett bennünket, de amikor a nád kissé megritkult, és a latyak is mélyebb lett, lelassította lépteit, óvatos vargabetűkkel haladt előre.

– Vigyázzatok, itt már ingovány van – szólt hátra.

– Ki gondolná – mondta gúnyosan Hodonicki Oszkár. – Hol az ingovány?

– Itt, körülöttünk – mondta Burai J. – A nyomomba lépkedjete. Ha letértek az útról, elsüllyedtek a mocsárban.

– Mint a filmen? – nevetett Hodonicki Oszkár.

– Mint a filmen – mondta Burai J.

Újabb vargabetű következett, Hodonicki Oszkár nem maradt a nyomunkban, egyenesen akart menni. Lépett egyet, abban a pillanatban derékig merült az iszapba, és vészesen süllyedt tovább. Három oldalról ragadtuk meg, és visszacibáltuk Burai J. láthatatlan útjára. Hodonicki Oszkár ijedtében csak hápogni tudott.

– Miért tértél le az útról? – kérdezte szemrehányóan Burai J.

– Megmondtam, hogy ne jöjjünk ide – nyűgös-ködött Virág Péter. – Könnyen elvihet bennünket az ördög.

– Vezess tovább – mondtam Burai J.-nek. Aztán Hodonicki Oszkárhoz fordultam: – Te pedig ne okoskodj, arra menj, amerre mi.

– A fene egye meg – sápadozott Hodonicki Oszkár. – Tényleg olyan, mint a filmen.

Csöndben mentünk tovább, nagyon vigyáztunk, hogy hova lépünk. Vagy tíz métert vezetett még bennünket Burai J., persze nagy kerülőkkel, akkor kiugrott egy száraz zsombékra.

– Itt vagyunk – mondta diadalmasan.

Jókora zsombék volt, kényelmesen elfértünk rajta, dombnak azonban igazán nem lehetett mondani.

– Ez az a szép domb? – biggyesztette száját Hodonicki Oszkár. Kezdett magához térni.

– Igen, ez az – mondta Burai J. – Nem olyan nagy, mint amit a filmen láttunk, de itt is szépen meghúzódhat az ember, ezt a helyet senki sem tudja megközelíteni.

– Miért kell egyáltalán meghúzódni ilyen helyen? – kérdezte Hodonicki Oszkár.

– Jó az, ha az embernek van egy biztonságos helye – magyarázta Burai J. – Félrehúzódhat, végiggon-dolja, hogy mi mindent csinált, és hogy miket kellene csinálnia. Ilyen helyen mindenféle szép dolog eszébe jut az embernek. Meg aztán ide el lehet rejteni mindenféle holmit...

– Elég bűdös van itt – jegyeztem meg.

– Azért, mert felkavartuk a mocsárt – mondta Burai J. – Ha elsimul a mocsár, akkor már nem lesz

büdös. Kipróbáltam. Egy óra hosszáig üldögéltem itt, és nagyon szép madarakat láttam a vízben. Láttam egy nagy fehér vízimadarat is, alighanem hatyú volt.

– Itt nincsenek hatyúk – mondtam. – Kócsag lehetett.

– Vadkacsákat is láttam.

– Vadkacsa sok van itt – mondtam. – Gémek, szárcsák...

– Szeretem nézni őket – mondta Burai J. – Eljö-vök ide mindennap.

– Gyerünk vissza a partra – mondta Virág Péter. – Nekem nem tetszik ez a hely.

– Vezess bennünket vissza – mondtam Burai J.-nek. – Rettentően bűzlik ez az ingovány.

Burai J. csalódottan nézett ránk, nyilván több lelkesedést várt tőlünk, de azért készségesen elindult visszafelé. Libasorban kicaplattunk a partra. Virág Péter megkönnyebbülten felsóhajtott:

– Soha többet nem megyek oda a mocsárba.

– Én sem – mondta Hodonicki Oszkár. – Nem érdekel az a vacak zsombék.

– Nem is találjátok oda – mondta Burai J. – Sokszor végig kell menni, hogy az ember megjegyyezze a láthatatlan utat. Rajtam kívül senki sem talál oda.

– Nem is akarok – mondta Virág Péter. – Menjünk a csikókhoz.

– Ti ketten fürödjetek meg – mondtam Burai J.-nek és Hodonicki Oszkárnak. – Olyan bü-

dösek vagytok, hogy nem lehet megmaradni a közeletekben. Arra lejjebb van egy kis tisztás, ott megfürödhettek.

– Jó – mondta Hodonicki Oszkár. – Majd utolérünk benneteket.

Virág Péter és én elindultunk a csikókhoz. Meg kellett kerülnünk a tőzegbányát, szaporán lépkedtünk, szerettük volna már meghajszolni a csikókat. Elhaladtunk a Gergián-tanya mellett, láttuk a vadórt, az udvaron dolgozott, valami gerendát faragott; intettünk neki, ő mosolyogva visszaintegetett. Az udvar végében a hatalmas, kiszáradt akácán vagy húsz nagy fekete madár üldögélt. Kárókatonák. Éberen őrizték ágas-bogas fészkeiket, horgas csőrüket előremeresztették, tolluk szépen csillogott a napfényben. Fejüket lassan felénk fordították, azt hiszem, megkönnyebbülték, amikor látták, hogy eltávolodunk tőlük. Bizalmatlan madarak voltak a kárókatonák, csak Gergiánt túrték meg a közelükben.

Burai J. és Hodonicki Oszkár tisztára mosottan, futva értek be bennünket, és Burai J. lihegve mindjárt azt kérdezte:

– Milyen madarak azok ott a fán?

– Kárókatonák – mondtam.

– Gyönyörűek – mondta Burai J. – Sohasem láttam még ilyen szép, fekete madarakat.

– Vannak szebb vízimadarak is – mondta Hodonicki Oszkár.

– A kárókatonák gyönyörűek – mondta Burai J.

– Gergián azt állítja, hogy errefelé nagyon ritka madár a kárókatoná – mondtam. – Vigyáz is rájuk, mint a szeme fényére.

– Gergián mindenféle madárra vigyáz – mondta Hodonicki Oszkár. – Puskával kergeti el a vadászokat a tőzegbánya közeléből.

– Vadőr, az a dolga, hogy védelmezze a madarakat – mondtam. – De a kárókatonákat szereti legjobban. Néha még beszélget is velük.

– Lehet, hogy a kárókatonákat is magázza, mint minket – röhögött Hodonicki Oszkár.

– Ott vannak a csikók! – kiáltotta boldogan Virág Péter.

A tőzegbánya túloldalán feltűnt a Sági-tanya, a tanya előtti füves téren kikötött csikók legelészték. Ságiék lovakat tenyésztettek, nemes lovakat. Hárman éltek a Sági-tanyán, az apa meg a két fia. Szikár, mogorva emberek; nem szerettük őket, mégis gyakran eljártunk a tanyájukhoz, mert megengedték, hogy hajszoljuk a csikókat, sőt, egyenesen jó néven vették.

Most hat csikó legelészett a tanya előtt, mindegyik hosszú kötélén, földbe szúrt karóhoz volt kötve, minden karó mellett egy-egy szíjostor hevert a fűben. Boldogan dörzsöltük a tenyerünket, lelkendezve futottunk a karókhoz, Virág Péter, Hodonicki Oszkár és én csikót választottunk magunknak. Felkaptuk az ostorokat, a levegőbe suhintottunk és nagyokat rikoltottunk. Három csikó szinte egyszerre kezdett futni, távol egymástól nagy, szabályos köröket húztak a fűben.

Élveztük a dolgot, különösen Virág Péter, aki, amióta átszúrták az egyik fülét, nagyon csendes beszédű lett, viszont annál hangosabban rikoltozott, ha arra alkalma adódott. És a csikók között rikoltozhatott kedvére.

– Miért csináljátok ezt? – kérdezte elképedve Burai J. Odajött hozzám, és álmélkodva állt a karó mellett.

– Válassz magadnak csikót – mondtam. – Van ott még három, válassz ki egyet, és zavard meg.

De Burai J. nem mozdult mellőlem.

– Miért kínozzátok ezeket a szegény állatokat? – kérdezte.

– Jót tesz nekik, ha futnak egy kicsit. A Ságik is ezt mondják. Látod, kikészítették számunkra az ostorokat is. Ha nem jövünk el, ők maguk hajszojják meg a csikókat.

– Miért nem engedik szabadon a csikókat? Akkor futnának maguktól is.

– Elkódorognának – mondtam. – Így jobb.

– Pocsék emberek ezek a Ságik – mondta Burai J.

– Lehet, hogy pocsék emberek – mondtam. – De a lovakhoz értenek. Jóállású, szilaj lovakat tenyésztnek. Ezenkívül a vízimadarakhoz is értenek. Orvvadászok. Gergián nagyon nem szereti őket.

A tanyáról kijött Sági Márton, és felénk kiáltott:

– Csapjatok a fülük közé! Addig zavarjátok, amíg habosak nem lesznek!

– Hallod? – kérdeztem Burai J.-t.

– Pocsék egy ember – mondta Burai J. – Látszik rajta.

Előbújt a tanyáról a másik testvér, Sági József, utána mindjárt az apjuk is. Közelebb jöttek, egészen a tanya kerítéséig, elégedetten figyeltek bennünket. Burai J. ellenben egyre komolyabb lett, egy ideig még szótlánul gubbasztott mellettem, aztán kifakadt:

– Nem akarom ezt nézni. Elmegyek inkább a kárókatonákhoz.

Kiszaladt a körből, és elfutott a Gergián-tanya felé. Nem törődtem vele. A csikók patái alatt dübörgött a föld, a szíjostor megkavarta a levegőt, időnként nagyot rikkantottam, amire Virág Péter és Hodonicki Oszkár ugyancsak harsány rikoltozással válaszolt. Alaposan kifárasztottuk a csikókat. Ságiék valóban elégedettek lehettek velünk. Magunk is elégedettek voltunk. Az ostorokat visszaraktuk a földbe vert kárók mellé, és jókedvűen hagytuk magunk mögött a Sági-tanyát.

Burai J.-t a kárókatona-telep közelében találtuk meg. A földön ült, vagy száz méterre a kiszáradt akác-fától, és a nagy madarakat bámulta.

– Gyönyörű fekete madarak – mondta elragadtatással.

– A csikók sokkal érdekesebbek – mondta Virág Péter. – Miért hagytad ott őket? Mit akarsz ezekkel a madarakkal?

– Szép madarak – mondta Burai J.

– Gergián sokat mesélhetne neked róluk – mondtam. – Egy álló hétig tudna neked mesélni a kárókatonákról. Megállás nélkül.

– Nem találkozta vele? – kérdezte Hodonicki Oszkár.

– Az előbb elment a nádas felé – mondta Burai J.
– Vadászpuskát is vitt magával.

– Bejárja a tőzegbánya környékét – mondtam.
– Védelmezi a madarait az orvvadászoktól.

– Ti hova mentek? – kérdezte Burai J.

– A Vágóhídhöz – mondtam.

– Minek?

– Üvölteni.

– Üvölteni? Mint a csikóknál?

– Az semmi – mondta ragyogó arccal Virág Péter.
– A csikóknál csak kiabáltunk egy kicsit. Hallanád, amikor a Vágóhídon üvöltünk!

– Velünk jöhetsz, ha akarsz – mondtam. – De igyekezzünk, mert hamarosan lemegy a nap.

Burai J. még most sem értette, hogy miről van szó, de velünk tartott. A folyó partján mentünk visszafelé; a nádas mögül, a vízről madarak rebbentek fel, csapatostól húztak el a fejünk felett, a földekre mentek, hogy éjszakára megtömjék a begyüket. Szedtük a lábunkat, a napkorong ott messze nyugaton már elhalványodott, hamarosan megvörösödik. Végül már futottunk.

A Vágóhíd előtt Bognár Aranka várt bennünket. Szeme duzzadt volt, látszott, hogy sírt. De felderült az arca, amikor meglátott bennünket, még elébünk is szaladt.

– Lemostad a falakat? – kérdeztük tőle.

– Lemosam – válaszolta szomorúan. – Lemosat-
ta velem a nagybácsim.

Tőlünk telhetően megpróbáltuk vigasztalni.

– Ne búsulj – mondta neki Hodonicki Oszkár.
– Előbb-utóbb úgyis megüti a guta a nagybácsidat. Itt
fog kinyúlni a Vágóhíd közepén.

– Lehet, hogy már jövő vasárnap – mondtam.

Bementünk a nagy kőépületbe, a vörös falak szé-
pen tisztára mosva fogadtak bennünket. Burai J. kí-
váncsian nézelődött, még meg is tapogatta a falakat.

– Ez valamikor vágóhíd volt? – kérdezte.

– Vágóhíd volt – mondtuk. – Valamikor rengeteg
állatot lemészároltak itt.

– Milyen állatokat?

– Birkákat, marhákat, lovakat, disznókat –
mondtuk.

– A falak mintha véresek volnának – mondta Bu-
rai J.

– Lehet, hogy véresek is – mondtam. – Lehet,
hogy a vér festette vörösre a falakat.

– Sokkal szebbek a falak, ha telerajzoljuk őket
– mondta Hodonicki Oszkár. – De a Kocsmáros min-
den vasárnap lemosatja a rajzainkat.

– Nem kellene lemosni a rajzokat – mondta Burai J.

– Arankának muszáj lemosni – mondtam. –
A Kocsmáros a nagybácsija. És gazdag ember.

– Minden vasárnap lemosom a rajzokat – panaszo-
kodott Aranka.

– Ezért akartok most üvölni? – kérdezte Burai J.

– Dehogy – mondtam. – Menjünk fel a gerendákra. Majd mindjárt meglátod, hogy miért üvöltünk.

Megragadtuk a rozsdás vaskampókat, és felkapaszkodtunk a vastag gerendákra, a nyugati oldalra, az üvegcserepek alá. A napkorong ekkor már vörösödött ott lent nyugaton. A Vágóhíd falai izzani kezdtek. Aztán egyszerre mintha lángot vetettek volna. Lángba borult a régi Vágóhíd, lángoltak a vörös falak, parázlottak a vastag gerendák, parázlott, lángolt kezünk, lábunk, az arcunk, a meztelen felsőtestünk. Gyönyörűséges és félelmetes volt ilyenkor a régi Vágóhíd. Üvölteni kellett.

És mi üvöltöttünk torkunk szakadtából, visszhangzott a Vágóhíd, minden égővörös volt, még a fogaink is vörösek voltak, mintha nyers húst ettünk volna. Csapkodtuk a gerendákat, himbálóztunk ott fent a magasban, úgy üvöltöttünk.

Burai J. is velünk üvöltött. De később hirtelen átváltott, és bégetni kezdett, mint a birkák. Aztán bőgött, mint a tehenek, rőfögött, mint a disznók, és nyerített, mint a lovak. Aztán megint bégetett, mint a birkák.

Elhallgattam.

A többiek is észrevették, hogy Burai J. állathangon üvölt. Elhallgattak. Burai J. is abbahagyta a bégetést.

Leereszkedtem a vaskampókon, kimentem a Vágóhíd elé. A többiek engedelmesen jöttek utánam.

– Most már tudom, hogy miért akartak téged megverni tegnap a mozi előtt – mondtam Burai J.-nek
– Sokszor megvernek még életedben.

– Mi bajod van velem? – kérdezte csodálkozva.
– Ne mutasd meg senkinek a láthatatlan utat az ingoványon keresztül – mondtam.

– Mi bajod van? – meresztette rám a szemét.

Elgondolkozva járkáltam a Vágóhíd előtt, a többiek nem tudták még, hogy mit akarok, de ők is dühösekek voltak velem együtt, amiért Burai J. elrontotta a mulatságunkat.

– Tegnap este nagyon hencegtél – mondtam Burai J.-nek. – Azzal hencegtél, hogy bármikor a földhöz csapod Oszkárt.

– Igen – bólintott. – Azt mondtam.

– Hát lássuk akkor – mondtam.

– Nem akarok verekedni – szabódott.

– Be vagy rezelve – mondta vigyorogva Hodonicki Oszkár.

Burai J. a szája szélét kezdte rágni, aztán nekiment Hodonicki Oszkárnak. Összekapaszkodtak. Mindjárt láttam, hogy Burai J. fog felülkerekedni, látszott, hogy tud birkózni. Hodonicki Oszkár ugyan kétszer olyan vastag volt, mint ő, és ha megállt, senki ki nem mozdította volna a helyéről, de ha felemelte egyik lábát, hogy előre vagy hátra lépjen, akkor már el lehetett dönteni, mint egy zsákot. Nyomorgatták, rángatták egymást jó ideig, nagyokat fújtak egymás fülébe, végül Hodonicki Oszkár mégiscsak megpróbált előrelépni, és ezzel vége volt a küzdelemnek. Burai J. a földhöz vágta.

A kövér Hodonicki Oszkár szégyenkezve tápáskodott fel, és azt mondta:

– Gyerünk, még egyszer.

– Nem – intettem le. – Most majd én birkózom veled.

Burai J. leszegte a fejét, és azonnal nekem jött. Vén-
nább és valamivel alacsonyabb volt, mint én, azt hi-
szem, mindenképpen lebirkóztam volna, de én biztos
akartam lenni a dolgomban. Ezért eresztettem előbb
össze Hodonicki Oszkárral. Most már fáradt volt, li-
hegett, éreztem, hogy nincs már a karjában erő. Kön-
nyedén a földre vittem, megpróbált mindjárt felug-
rani, de rátérdeltem a mellére. Moccanni sem tudott.

Később elengedtem, leültem a fűre, megvártam,
amíg kifújja magát, és akkor azt mondtam neki:

– Erősebb vagyok, mint te.

– Erősebb vagy – hagyta rám.

– És itt én vagyok a főnök.

– Persze.

– Hát akkor figyelj rám: itt többé nem lesz birka-
bégetés, sem rőfögés, sem tehénbögés, sem lónyeringés.
Értetted?

– Értettem – mondta halkán.

– Eljöhetsz máskor is, és üvölthetsz velünk ember
módra, de nem ajánlom, hogy még egyszer bégetni
kezdj a gerendákon.

– Rendben van – mondta. – Ezentúl rendesen fo-
gok üvölni, nem utánozom többé az állatokat.

Diadalmasan néztem körül, a többiek szemmel lát-
hatóan elégedettek voltak velem. Burai J. megszeli-
dült, gyorsabban, mint vártam. Kicsit csodálkoztam is, hogy
ilyen béketűrő lett. Csakhamar kiderült, hogy miért.

– Ti ismeritek a vadőrt, azt a Gergiánt? – kérdezte.
– Ismerjük – mondtam. – Néha elmegyünk hozzá.
– Néha halat süt nekünk – mondta Aranka. – Na-
gyon kedves ember.

– Magáz benneteket?

– Igen.

– Szeretném, ha engem is elvinnétek hozzá. Szeretnék beszélgetni vele.

Megvontam a vállam:

– Elvihetünk, ha akarod. Akár holnap is.

III.

A Gergián-tanyán nagy élénkség és madárricsaj fogadott bennünket. Reggel volt, a kárókatona-telepen pezsgett az élet, a fekete madarak szorgalmasan röpdöstek, mentek a vízre halászni, aztán jóllakottan szálltak vissza az akácfára, széttárták szárnyaikat, szárítkoztak a napon, és ezzel együtt igen zajosak voltak. De nemcsak a kárókatonák. A vadkacsák is bereggeliztek a földeken; a legnagyobb csapatok a Gergián-tanya fölött húztak vissza a nádasba; régen kitapasztalták, hogy ez a legbiztonságosabb útvonal, innen senki sem puskázik közéjük. Az udvaron tyúkok kaparásztak szemtelenül ugráló verebek mellett, lejjebb, az udvar végében, vagy az udvaron túl – ezt nem lehetett megállapítani, mert sehol sem volt kerítés –, ahol már elvizenyősödött a talaj, bíbicek szaladgáltak láthatatlan apró állatkák után. A trágyadomb mellett egy élénk színű büdösbanka tüsténkedett, talán lótetűre vadászott, dühösen ránk meresztette a bőbitáját, amikor a közelébe mentünk. A gazos, elvadult kertből énekesmadarak csicsergése hallatszott.

Gergiánt a ház mögött találtuk. Egy vastag gerendán lovagolt, csapot faragott a gerenda végére. Körülötte mindenféle épületfa hevert, hosszabb-rövidebb gerendák, oszlopok, deszkák, lécek, kissé távolabb hatalmas vaskapcsokat láttunk a földön.

– Mit akar ezzel a rengeteg faanyaggal? – kérdeztem. – Új házat épít?

Mosolyogva leszállt a gerendáról, zöld vadóri ruhájáról lesöpörte a faforgácsokat. Örült nekünk, úgy tett, mintha éppen minket várt volna. Gergián mindig mosolygott, ha a közelében voltunk, beszélgetés közben is mosolygott; ha kellemes dolgokról beszélt, akkor alig észrevehetően bólogatott is, ha viszont kellemetlen dolgokról beszélt, akkor rázta a fejét, de még olyankor is mosolygott, vagy legalábbis olyan volt az arca, mintha mosolyogna.

– Valami mást fogok építeni – válaszolta, és bólintott hozzá, de azt nem mondta meg, hogy mit akar építeni. Nyújtózkodott egyet, megropogtatta a csontjait, aztán lassan elindult. Megkerülte a házat, mi meg ballagtunk utána. A konyha felé mutatott: – Sütök magamnak tojást. Megéheztem.

– Mi is éhesek vagyunk – mondta szemtelenül Hodonicki Oszkár. Gergiánnak nyugodtan mondhatta ilyesmit, ő, azt hiszem, számított is rá, azért indult mindjárt reggelit készíteni. Mindig megkínált bennünket valamivel, néha, esténként, még halat is süttött nekünk. Az az igazság, hogy sokszor csak azért látogattuk meg, mert megéheztünk a nádasban vagy a csikóknál, és rühellettünk hazamenni...

– Sütök maguknak is tojást – mondta Gergián.

– Kettő-kettő elég lesz?

– Elég lesz – mondtam.

– Én nem vagyok éhes – mondta ekkor Burai J.

– Én inkább a madarakat nézném.

Gergián megállt, rámosolygott Burai J.-re.

– Maga először van itt? – kérdezte.

– Igen. Először – mondta Burai J.

– Szereti a madarakat?

– Igen – mondta Burai J.

Gergián körbemutatott a kezével.

– Errefelé sok madarat láthat. Sok vízimadarat, ott a kertben énekesmadarakat is. Az énekesmadarak szeretnek az ilyen bokros, gazos helyeken, mert elbújhatnak a ragadozó madarak elől.

– Vannak itt ragadozó madarak is? – kérdezte Burai J.

– A közelben csak néhány barnakánya van – mondta Gergián. Máris kezdett belemelegedni a magyarázásba. Madarokról hetekig tudott volna mesélni megállás nélkül. – A víz mellett fészkelnek, a fűzfákon. A fészkeiket már messziről megismerni, rongydarabok, papírszeletek lógnak ki belőlük. A barnakányák összegyűjtenek mindenfélét. Egyébként a többi madár nem fél tőlük. Ragadozók ugyan, de nem veszélyesek, főleg döghalat esznek. A mezőről azonban néha iderepülnek a vércsék. Héját is láttam már keringeni... Szerencsére az énekesmadarak elbújhatnak előlük.

– A vízimadarak szebbek, mint az énekesmadarak meg a ragadozó madarak – mondta Burai J.

– Igen – bólogatott egyetértően Gergián. – Szebbek. A vízimadarak a legszebbek.

– Azok ott a legszebbek – mondta Burai J. A nagy akácfára mutatott.

– A kárókatonák?

– A kárókatonák.

Gergián most már nem akart reggelit készíteni. A kárókatonák voltak a kedvencei. Udvariasan Aranka-hoz fordult.

– Szép Aranka, tud maga tükörtojást sütni? – kérdezte.

Ha egy tizenegy-két éves lányt ilyen udvariasan lemagáznak, az az égvilágon mindenre azt mondja, hogy meg tudja csinálni. Aranka emelt fővel és piros arccal masírozott a konyhába.

– Tudja, hol vannak a tojások meg a serpenyő? – szólt utána Gergián.

– Tudom – kiabálta Aranka a konyhából.

Persze hogy tudta. Valamennyien tudtuk, mi hol van ezen a tanyán. Bármikor eljöttünk, kedvünkre mászkálhattunk mindenfelé, a konyhába, a szobába is bemehettünk, csinálhattunk, amit akartunk, Gergián mindent megengedett, csak a madarakat nem volt szabad bántanunk.

– Szóval, magának tetszenek a kárókatonák? – fordult Gergián ismét Burai J.-hez. Most már igen észrevehetően bólogatott.

– Nagyon szép, fekete madarak – mondta Burai J. és visszabólintott.

– Nem teljesen feketék – mondta Gergián, és indult a nagy akácfa irányába. – Jöjjön közelebb, nézze meg őket jobban. Velem odajöhet. Nem teljesen feketék. Az alapszínük ugyan fekete, de figyelje meg, hogy

kékes vagy zöldes csillogású, a hátukon pedig mintha bronzszínű pikkelyek lennének. Most jól látható a hátuk, éppen szárítkoznak. A tollazatuk ugyanis nincs kellőképpen védve a nedvesség ellen, halászat után ezért tárják szét a szárnyukat, és szárítkoznak olyan sokáig. Egyébként kiváló bűvármadarak, nagyszerű halászok. Bőrükben nincs légpárna, és csontjuk is nehezebb a legtöbb vízimadárénál; mélyen ülnek a vízben, és szinte lendület nélkül tudnak a víz alá bukni.

– A torkuk fehér – közölte Burai J. olyan izgatottan, mintha isten tudja mit fedezett volna fel.

– Igen, a torkuk fehér. Sőt költési idő előtt a nyakukon is fehér dísztollak nőnek, az oldalukon is kerek, fehér folt jelenik meg. A tojásaik szép világoskék, de gyorsan befedi őket a mézsréteg...

Duruzsolt Gergian, duruzsolt. Mi hátrább maradtunk, nekünk beszélt már éppen elégszer a kárókatonákról, kicsit már rájuk untunk. Burai J. ellenben úgy fülelt, mintha kinyilatkoztatást hallana. Leültünk a főre, és türelmetlenül tekingettünk vissza a konyha felé, ahol Aranka a reggelit készítette.

Gergian és Burai J. egészen az akácfa alá mentek, onnan csodálták a fekete madarakat. Gergian részletesen elmondta, hogy még hány fajta kárókatona, azaz kormorán él szerte a világon, hogy mekkorák és milyen színű a tolluk, Burai J. meg kijelentette, hogy az összes kárókatonafajták közül ezek, a mieink a leg szebbek. Gergian rendkívül elégedett volt, miközben mi ott, hátrább, távolba köpéssel szórakoztunk.

– Üljenek kissé nyugodtabban, megriasztják a madarakat – szolt hátra Gergián. Aztán ismét Burai J.-nek magyarázott, de úgy, hogy mi is halljuk.

– Errefelé nagyon ritka madarak a kárókatonák. A tengerek mellett ezer- meg tízezerszámmra lepik el a sziklákat, errefelé azonban legalább ötszáz kilométeres körzetben nincs egyetlen kárókatona-telep sem. Csak ez, a mienk. Három évvel ezelőtt szálltak le az akácfára, s megéreztek, hogy itt szeretik őket. Így is mindig rettegek, amikor ősszel elvonulnak, hogy többé nem jönnek vissza. De eddig még visszajöttek minden tavasszal. Tudják, hogy itt szeretik őket, szép, okos madarak, megérik az ilyesmit. Ezért nem szabad háborgatni őket. Egyszer már úgyis bajt csináltak a fészekrablók...

– Fészekrablók? – kérdezte felháborodva Burai J.

– Miféle fészekrablók?

Gergián arca most is olyan maradt, mintha mosolyogna, de már nem bólogatott. Rosszallóan rázta a fejét.

– A Ságik voltak. Egy éjszaka felmásztak az akácfára, a fészkekhez. Kis híján elűzték a kárókatonákat.

– Istenem – sóhajtott Burai J. – Micsoda pocsek emberek azok a Ságik. A csikókat is kínozzák a legelőn. Borzalmas emberek. Fészekrablók.

– Néhányszor már kilyuggattam a nadrágjukat – mondta Gergián. – Orvvadászok is. A múlt héten lelőttek egy gyönyörű nemeskócsagot. Meg a vadkacsákra is folyton lövöldöznek. Pedig ilyenkor még

nem jó a vadkacsák húsa, túlságosan rágós. De ők most is meglesik a vadkacsákat, amikor azok kihúznak a földekre, és lövöldöznek rájuk. Tudják jól, hogy ez védett terület, nem szabad bántani a madarakat, mégis kíméletlenül lövöldöznek. Azt hiszem, hamarosan megint kilyuggatom a nadrágjukat.

– Maga lövöldözni szokott az orvvadászokra? – kérdezte Burai J., és látszott az arcán, hogy igenlő választ szeretne.

– Néha kénytelen vagyok rájuk lőni – mondta Gergián. – Letérdelek, és úgy célzok rájuk, hogy csak a lábukat találjam el. A Ságiknak már igen lyukacsosak a lábikráik.

Nekünk eddig nem beszélt erről, pedig a lövöldözés jobban érdekelt bennünket, mint az a sokfajta madár. Rögtön az akácfa alá mentünk mi is, és Hodonicki Oszkár megkérdezte:

– A Ságik nem szoktak visszalőni?

– Dehogynem – rázta a fejét Gergián. Aztán lehajolt, és felhúzta a nadrágja szárát. Az ő lábikrája is lyukacsos volt, apró, vörös bemélyedések mutatták a sörétek nyomait. – A Ságik is térden állva lőnek. És jól céloznak.

– Miért nem jelenti fel őket? – kérdezte Virág Péter.

– Nem sokra mennék vele, semmit sem tudnék rájuk bizonyítani. Az orvvadászok ravasz emberek. A Ságik különösen ravaszok. És szemtelenek. Sági Márton a minap hófehér kócsagtollat tűzött a kalap-

ja mellé, és úgy hajtott el itt, a tanya előtt. Vigyorgott, és azt mondta, hogy a nádasban találta a kócsagtollat.

– Le kellett volna lőni a fejről – mondta Burai J.

– Hamarosan megint a lábukba eresztek egy másik sörétet – mondta mosolyogva Gergián. – Nem fogom megengedni...

– Kész a reggeli! – kiabálta ekkor Aranka a konyhaajtóból.

Otthagytuk a kárókatonákat, mentünk vissza a ház felé; egyszerre valóban nagyon éhesek lettünk. Gergián és Burai J. persze változatlanul a madarakról duruzsoltak.

– Eljönnék ide máskor is – mondta Burai J. – Segítenék vigyázni a kárókatonákra.

– Jöjjön, amikor akar – biztatta Gergián. – De nézze meg a többi madarat is, azok is szépek. Főleg a vízimadarak.

– Megnézem a többi vízimadarat is – mondta Burai J. – Találtam magamnak egy jó helyet ott a nádasban, onnan majd mindennap figyelem a vízimadarakat. De majd főleg a kárókatonákat őrzöm. A kárókatonák a legszebbek.

– Talán csak a darvak szebbek náluk – mondta álmodozva Gergián. – Kár, hogy darvak nincsenek itt. Ha megtelepedne itt egy darucsapat is...

Mi hárman előreszaladtunk, beviharzottunk a konyhába. Asztalhoz ültünk, és teli szájjal faltuk a tükörtojást. Gergián és Burai J. lassan jöttek be utánunk,

elgondolkozva rágcsáltak, és Gergián nagyon udvariasan megdicsérte Arankát.

– Gergiánnak lyukacsos a lábikrája – mondta Hodonicki Oszkár Arankának. – Tele van a bőre sörétnyomokkal.

– Honnan tudod? – kérdezte Aranka.

– Megmutatta nekünk – törölgette a száját Hodonicki Oszkár. A két tükörtojást pillanatok alatt befalta.

– Mutassa meg nekem is – kérte Aranka Gergiánt.

– Csúnya – rázta a fejét Gergián. – Nem magának való látvány.

– Nyugodtan megmutathatja neki – biztattam Gergiánt. – Aranka éppen olyan, mint mi.

– Mutassa meg nyugodtan – kérlelte tovább Aranka.

Gergián kelletlenül felhúzta a nadrágja szarát. Aranka leguggolt az asztal mellé, és hosszasan vizsgálta a sörétnyomokat.

– Nagyon fájhatott – jegyezte meg.

– Elég fájdalmas – mondta Gergián. – Főleg, amikor az ember kiszedi a söréteket.

– Az én nagybácsim lábán is vannak sörétnyomok – mondta Aranka.

– A Kocsmárosnak? – kaptuk fel egyszerre a fejünket.

– A Kocsmárosnak – mondta Aranka.

– Milyen Kocsmárosnak? – tudakozódott Gergián.

– A Bognár kocsmárosnak – mondtam. – Ő Arankának a nagybátyja.

– Nem tudtam, hogy Arankának a nagybátyja
– rázta a fejét elgondolkozva Gergián. – Az ő nadrág-
ját is én lyuggattam ki.

– Valóban? – vigyorgott Hodonicki Oszkár. – Ne-
künk is kellene szerezniünk egy vadászpuskát.

– A Kocsmáros is orvvadász? – kérdeztem.

– Rosszabb, mint a Ságik – mondta Gergián.

– Tele van a kocsmája kitömött madarakkal
– mondta Aranka kissé védelmezően. – Nagyon szép
kitömött madarakkal.

– Láttam – rázta egyre hevesebben a fejét Ger-
gián. – Elmentem hozzá nem sokkal azután, hogy a
lábába durrantottam. Nem akart kiszolgálni, rám fog-
ta a vadászpuskáját, megfenyegetett, hogy hasba lő.
Kizavart a kocsmából, de a kitömött madarakat azért
végignéztem.

– Tudományos célokra tömi ki a madarakat
– mondta Aranka. – Nekem egyszer megmagyarázta...

– Hazudik – tiltakozott Gergián. – Még ha tudo-
mányos célokra tömné ki... de eladja őket külföldi
vadászoknak. Azt a darut is, amit lelőtt...

– Darut? – kérdezte Burai J. – Azt mondta, hogy
itt nincsenek darvak.

Gergián mereven ült a széken, unottan bökdös-
te a kihűlt tojásmaradékot a tányérján. Lehunyta a
szemét.

– Tavaly tavasszal leereszkedett itt egy darucsapat
– motyogta. – Bölcs, öreg daru vezette őket, sokáig
keringett a tőzegbánya fölött. Végül leparancsolta az

egész csapatot. Gyönyörű, nagy, fehér madarak voltak... Lehet, hogy megtelepedtek volna itt, de másnap este a Bognár kilőtt egyet közülük. A többi elmene-kült, és azóta nem jöttek a tőzegbánya közelébe. Csak fent a magasban látom őket, amikor V alakban mesz-sze repülnek...

Kinyitotta a szemét, az arca mosolygós volt, de szeme kicsit megvörösödött. Úgy látszik, a darva-kat még a kárókatonáknál is jobban szerette. Zavar-tan köszörültük a torkunkat, Hodonicki Oszkár azt mondta:

– A Kocsmáros a mi rajzainkat is mindig lemosat-ja a Vágóhíd faláról.

– Rajzolni szoktak a Vágóhíd falára? – kérdezte Gergian.

– Ötlábú bikákat meg csődöröket – vihogott Ho-donicki Oszkár. – De virágokat meg cowboykalapo-kat is rajzolunk.

– A Kocsmáros egyszer véletlenül benézett a Vá-góhídra – magyaráztam. – Arankát kereste, azért jött oda. Meglátta a rajzainkat, és dührohamot kapott. Le-mosatta velünk a falakat, és azóta majdnem minden vasárnap eljön...

– Mindig velem mosatja le a falakat – jegyezte meg panaszosan Aranka. Szemrehányón rám nézett: – Tamásék elpucolnak, aztán nekem kell egyedül le-mosnom a falakat.

– Örök életében álszent marha volt a Bognár – mondta Gergian.

– Egyszer megüti a guta a Vágóhíd közepén
– mondtam. Felálltam az asztaltól. – Menjünk rajzolni.

Kimentünk a konyhából az udvarra, Gergián kikísért bennünket. Nem ette meg a tükörtojást, pedig nagyon dicsérte Arankának.

– Elmennék veletek a Vágóhídra – fordult hozzám Burai J. – Rajzolnék a falakra néhány kárókatonát.

– Eljöhatsz – mondtam. – Rajzolhatsz, amit akarsz. De a Kocsmáros úgyis lemosatja a falakat.

– Vízálló krétát kellene szereznünk – mondta Hodonicki Oszkár. – Olyan krétát, amit nem lehet lemosni. Akkor biztosan megütné a guta a Kocsmárost.

– Rendes krétát is nehéz beszerezni – mondta Virág Péter.

– Egyszer majd elmegyek én is a Vágóhídra – mondta Gergián. – Megnézem a rajzaikat.

– Most is velünk jöhet – mondta Aranka.

– Csapokat kell faragnom – mondta Gergián.

– Elárulhatná már, hogy mit akar azzal a sok vacak gerendával – mondtam. – Tényleg nem új házat akar építeni?

– Nem.

– Hát mit?

– Tornyot.

– Tornyot?

Körülvettük Gergiánt, mint csibék a kotlóst. Ő mosolygott, és alig észrevehetően bólogatott.

– Tornyot. Egy nagyon, nagyon magas tornyot.

– Fából?

– Fából. Egy hatalmas tornyot.

Burai J.-t annyira izgalomba hozta, amit hallott, hogy kétszer körülszaladta Gergiánt.

– Nagyon érdekes – mondta. – Nagyon érdekes. Nagyszerű.

– Mi a fenének az a torony? – kérdezte Hodonicki Oszkár.

– Hogy messzire lássak – mosolygott Gergián.

Sandán pislogtunk rá, titokban összenéztünk, nem tudtuk, hogy nevessünk-e. Aztán eszembe jutott valami.

– Értem – mondtam. – Kilátófélét akar csinálni, ahonnan megfigyelheti a tűzegbánya környékét. Az orvvadászokat.

Gergián úgy nézett rám, mint aki valami vado-natúj dolgot hall.

– Igen. Persze... Erre is lehet használni. De nem csak ezért csinálom. Sokkal magasabbra akarok men-ni, ahonnan sokkal messzebbre látok. Nagyon magas-ra fogom építeni a tornyot, amilyen magasán a darvak szállnak. Vagy még magasabbra.

– Le akarja csalogatni a darvakat? – kérdezte Bu-rai J.

– Igen. Lehívom a darvakat. A darvak megérzik, ha valaki szereti őket. Aztán még magasabbra építem a tornyot.

Furcsán hangzott az egész, nem értettük, hogy tu-lajdonképpen mit akar Gergián. Azt hiszem, Burai J. sem értette, de ő sugárzó arccal lelkesedett.

– Segíteni fogok – mondta sugárzó arccal. – Segíthetek?

– Persze – mondta Gergián. – A napokban megkapom az alsó tartóoszlopokat. Akkor elkezdem építeni a tornyot.

Azzal otthagyt bennünket. Ment a ház mögé csapokat faragni a gerendák végére.

Kissé kábultan ballagtunk ki az udvarról. Ez a toronyhistória eléggé megzavart bennünket. Leereskedtünk egészen a tűzegbánya széléhez, a nádírigók érdes hangjukon méltatlankodva kiabáltak felénk. Burai J. minduntalan hátranézett, talán Gergiánt akarta látni, vagy a kárókatonáktól vált meg nehezen.

Később azt mondta:

– Mi lenne, ha falba vésnénk a kárókatonákat?

Megálltunk és tátott szájjal meredtünk rá.

– Mi?

– Falba véshetnénk a rajzokat – mondta Burai J.

– Akkor a Kocsmáros nem mosathatná le őket. Az isten sem mosná le többet a kárókatonákat.

Hallgattuk a közelünkben éneklő nádírigókat, néha visszanéztünk a kárókatonákra. A szép, fekete madarak most békésen pihentek az akácfán, felénk fordították horgas csőrüket, és mintha bólogattak volna, mint Gergián szokott, amikor kellemes dolgokról mesél.

– Vezess bennünket az ingoványba – mondtam Burai J.-nek. – Ezt a dolgot alaposan meg kell beszélnünk.

Burai J. szó nélkül elindult az ingovány felé, hogy a láthatatlan úton elvezessen bennünket arra a tőzeg-szigetre, amit ő szép dombnak nevezett. Libasorban mentünk utána. Virág Péter ugyan méltatlankodva dünnyögött valamit leghátul, de azért ő is követett bennünket.

IV.

Burai J. gyönyörűen rajzolt, könnyű keze volt, még Arankánál is, Hodonicki Oszkárnál is sokkal szebben rajzolt. A Vágóhíd vörös falain hófehér kárókatonák jelentek meg. Kezdetben furcsa volt a nagy, horgas csőrű, fekete madarakat fehérbe öltöztetve látni, de gyorsan megszoktuk; még fehérén is igazi kárókatonák voltak, akárki egyből rájuk ismerhetett. Burai J. hosszadalmasan pepecselt velük, tetőtől talpig mindent pontosan kidolgozott rajtuk, még a hátukat is türelmesen kipikkelyezte. Felsorakoztak a kárókatonák a falakon; a fészküket őrizték, röpködtek, halásztak, szárítkoztak vagy pihentek. Követelésünkre Burai J. rajzolt ugyan más vízimadarakat is: levegőben húzó vadkacsacsapatot, egy úszkáló nemeskócsagot, két hosszú lábú szürkegémot, amint a víz mentén halak szigonyozására készülnek, és egy fél lábon álldogáló gólyát, de aztán megint visszatért a kárókatonákhoz, a nagy, fekete madarakat rajzolta rendületlenül. Mi pedig, Virág Péter és én, mentünk utána a vésővel meg a kalapáccsal, és a falba véstük a kárókatonákat.

Most láttuk csak, hogy a Vágóhíd falait milyen vastagon borítja a vörös festékmáz vagy micsoda. Több mint kétujjnyit kellett lefejtetni, mire szürkésfehér cementréteghez értünk. Keserves munka volt a vékony krétavonalakat szépen falba vésni, de csináltuk, lelkesen kopogtattuk a falakat. Mi ketten felhagy-

tunk a rajzolással, rossz rajzoló voltunk. Emlékként még megörökítettünk egy vigyorgó bohócféjet és egy széles karimájú cowboykalapot, aztán a krétánkat átadtuk Burai J.-nek, fogtuk a kalapácsot meg a vésőt, és falba véstük a kárókatonákat. Meg Hodonicki Oszkár ötlábú szörnyeit.

Most, hogy Burai J. megjelent remek kárókatonáival, Hodonicki Oszkár sem hagyta magát; már nem nagyolta el bikáit és csődöreit, fülüktől a farkukig gondosan megrajzolt ő is minden apró részletet. A széles ajtó mellé két oldalról egy-egy bősz bikát rajzoltattunk vele, és mélyen a falba véstük őket. A bikák toporzékolva leszegték a fejüket, és szinte rábődültek arra, aki hívatlanul lépett be a Vágóhídra.

– Holtbiztos, hogy ettől kinyúlik a Kocsmáros – dörzsölte a kezét Hodonicki Oszkár. – Ettől biztosan megüti a guta.

A szemközti falra, a bejárattal szembe, ágaskodó és ugyancsak ijesztően dühös ötlábú csődöröket rajzolt.

Aranka továbbra is virágokat, edényeket, faliórákat meg ehhez hasonló dolgokat rajzolt. Ezeket a rajzokat nem véstük a falba. Aranka kért erre bennünket, nem szerette volna, ha a nagybácsiját éppen az ő lemoshatatlan faliórái miatt ütné meg a guta. Az már nem izgatta, ha a bikák, csődörök vagy a kárókatonák kinyújtóztatják a Kocsmárost. Velünk együtt örült minden falba vésett rajznak.

Keményen és módszeresen dolgoztunk napról napra. Mindent megbeszéltünk és kiterveztünk még

Burai J. zsombékján, ott a tőzegbányánál, az ingovány közepén. Reggel megjelentünk a Vágóhídnál krétával, kalapáccsal, vésővel; Burai J., Hodonicki Oszkár és Aranka rajzoltak, Virág Péter meg én véstünk. Délig dolgoztunk szinte megállás nélkül. Akkor leszaladtunk a folyóra, megfürödtünk, majd rohantunk haza ebédelni. Egyedül Burai J. nem ment haza ilyenkor, ő elkutyagolt a tőzegbányához, üldögélt egy kicsit a zsombékon, aztán elment Gergiánhoz beszélgetni, és a kárókatonákat bámulni. Bizonyára Gergiánál ebédelt is. Délután folytattuk a munkát. Igyekeznünk kellett, ha vasárnapig össze akartunk hozni valamit, tekintettel, hogy most sokkal lassabban haladtunk, mint régen, amikor csak úgy nagy vonalakban, krétával maszatoltuk rajzainkat a falra. Késő délután, amikor a napsugarak bágyadtabbak lettek, még egyszer megfürödtünk, szaladgáltunk kicsit a parton, hogy megszáradjunk, aztán mentünk vissza a Vágóhídhöz, felmáztunk a gerendákra, és vártuk a naplementét. A napkorong minden alkalommal gyönyörűen megvörösödött, lángra lobbantak a Vágóhíd falai, és mi üvöltöttünk torkunk szakadtából. Burai J. is velünk üvöltött, rendesen, ember módra, ahogyan azt megígérte. Ezután szétszéledtünk, mentünk haza, nagyokat röhögtünk, hangosan beszéltünk, egyszóval módfelett jókedvűek voltunk. Még Virág Péternek meg nekem is jó kedvem volt, pedig elég nyomorúságosan éreztük magunkat, különösen első este: tenyerünkön mérges vízholtyagok dudorodtak, ujjainkról néhol le-

ütöttük a bőrt, karizmaink éktelenül sajogtak. Később megedződünk.

Harmadik vagy negyedik napon valamelyest felbomlott a munkarend. A déli fürdés után Burai J. elébem állt, és azt mondta:

- Délután nem tudok eljönni. Más dolgom van.
- Nem lehet más dolgod – mondtam ingerülten.
- Vasárnapig rendbe kell hoznunk a Vágóhidat.

Odajöttek a többiek is, Hodonicki Oszkár dühösen ráförmedt Burai J.-re:

- Miféle hülyeséget találtál ki már megint?
- Dolgom van. Nem jöhetek délutánonként.

Mellbe taszítottam Burai J.-t.

– Ide figyelj! Megbeszéltük, hogy egész héten a rajzokat fogjuk csinálni. Ne okoskodj itt nekem, mert megjárhatod. Nem lehet más dolgod.

– Gergiánnak kell segítenem – mondta Burai J.

– Mit segítesz Gergiánnak? – kérdeztem kicsit csöndesebben.

– Megkezdjük a torony építését.

– Ó, a torony! – röhögött Hodonicki Oszkár. – Marhaság!

Amikor először hallottunk a toronyról, alaposan megdöbbentünk, zavarban voltunk, de később letárgyaltuk magunk között; újfent megállapítottuk, hogy Gergián rendes ember, de a torony építését nem tartjuk okos ötletnek. Tulajdonképpen oda lyukadtunk ki, hogy az egész toronyépítés egy nagy marhaság. Valójában nem is hittük el egészen a dolgot, később

pedig megfeledkeztünk róla; más, sürgős elfoglaltságunk akadt.

– Gergián tényleg fel akarja építeni azt a vacak tornyot? – kérdeztem.

– Fel fogja építeni. Megmondta, hogy felépíti, tehát fel fogja építeni. És én megígérttem neki, hogy segítek.

– Marhaság – mondta Hodonicki Oszkár. – Sokkal fontosabb dolgunk van.

– A torony nagyon fontos – mondta Burai J., és a száját kezdte rágni. – Egy magas torony...

– Ki a fenének kell egy magas torony?

– A torony nagyon fontos – szögezte le még egyszer konokul Burai J. Aztán hadarni kezdett. – Okvetlenül kell a torony, hogy az ember felkapaszkodjon a magasba, egészen oda, ahol a darvak szállnak, aztán még magasabbra... Hogy messzire lásson az ember, hogy mindent lásson lent és fönt, hogy közelről beszélgessen a darvakkal, belemarkoljon a szélbe, hogy megnézzze magának az eget is...

– Gergiánt szajkózod – vágtam a szavába. – Tegnap még az ingovánnyal meg azzal a zsombékkal voltál elkeveredve, ma a toronnyal. Holnap mást hallasz, akkor attól bolondulsz meg. Holnap majd lyukat akarsz fúrni a földbe.

– Lehet – mondta elgondolkozva Burai J. – Lehet, hogy egyszer majd lyukat fúrok a fölbe. De a torony a legfontosabb. Hogy fent legyenek a magasban, mint a kárókatónák, hogy mindent lássak messze körülöt-

tem. Aztán ott az ingoványban végiggondolom, hogy mit láttam, meg azt is, hogy mit akarok még látni.

– A kárókatona sem látnak mindent arról az akácjáról – mondta Hodonicki Oszkár.

– A kárókatona azt látják, amire szükségük van. Én többet akarok látni, még az eget is meg akarom nézni közelről. Ezért kell az a magas torony.

– Először a Vágóhidat kell rendbe hoznunk – mondtam. – Utána mehetsz tornyot építeni.

Elhallgattunk, néztünk egymásra, Burai J. a száját rágta, erősen gondolkozott. Később azt mondta:

– Ha reggel korábban jönnek, egész napra felrajzolnám nektek a kárókatonákat. Akkor nem lenne szükségetek rám délután.

Ez már elfogadhatónak látszott. Töprengtem egy kicsit, aztán beleegyeztem. Tudtam, hogy mást nem tehetek, Burai J. megmakacsolta magát, teljesen megköttyösödött a toronytól.

– Rendben van – mondtam. – Reggel gyere korábban, és rajzolj elegendő kárókatonát. Akkor nem bánom, ha délután tornyot építesz. Majd ráunsz hamarosan.

– Nem fogok ráunni – mondta Burai J., azzal eliramodott a tőzezbánya felé.

– Üvöltöni eljössz? – kiáltott utána Virág Péter.

– Eljövök – rikoltotta Burai J. anélkül, hogy hátranézett volna.

Az eredeti munkarend tehát megbomlott valamilyest, lényegében azonban nem változott semmi. Burai J. állta a szavát, jóval előttünk, kora reggel megjelent

a Vágóhídnál, és rajzolta szorgalmasan a kárókatona-
kat délig. Elegendő munkát adott nekünk egész napra.
Utána ment az ingoványba, meg Gergián tornyát épí-
teni. Egyszer sem mondta, hogyan halad az építkezés,
mi sem kérdeztük tőle, csak a rajzok érdekeltek ben-
nünket, semmi más. Esténként láttuk ismét Burai J.-t,
ilyenkor velünk együtt üvöltött a vörös fényben.

Vasárnapig elég sok vízimadarat, bikát és csődört
véstünk a falba. A Vágóhíd falai nem voltak ugyan
annyira tarkák, mint máskor, de azért elég sok rajz el-
készült, a vörös falak így is elég szépen tarkállottak.
Vasárnap délelőtt már csak javígtattuk a rajzokat. Ide-
gesek voltunk, vagy százszor végigtopogtunk a falak
mellett, igazígtattunk a vonalakon, és többször a Vá-
góhíd közepére futottunk, onnan gyönyörködtünk
a falakban. Idegesek és elégedettek voltunk. Később
vödröket meg súrolókeféket hoztunk, és az egészet le-
vittük a folyó partjára, hogy délután kéznél legyenek.

Ezen a vasárnap délutánon Burai J. nem ment tor-
nyot építeni, azt hiszem, vasárnap Gergián sem dolgo-
zott. Ebéd után mind az öten felültünk a gerendákra.
Majd megvesztünk az izgalomtól, még a szokásosnál
is többet és hangosabban nevtünk, sokszínű, cirku-
szi fény világította meg a falakat, és a kárókatónák,
a vadkacsák, az ötlábú szörnyek mintha visszanevet-
tek volna ránk. Vártuk a Kocsmárost.

És megjött a Kocsmáros, megint úgy három óra
tájban érkezett. Dühös volt, mint mindig, dühösen
gyalogolt a Vágóhíd közepére, és szemügyre vette a

falakat. Lélegzet-visszafojtva ültünk a gerendákon, szurkoltunk erősen, nehogy észrevegye még a változást. A falba vésett rajzok nem voltak annyira vakítóan fehérek, mint a sima krétarajzok, a sokszínű fényben azonban alig látszott különbség.

– Ronda kis patkányok – morogta végül a Kocsmáros, és szép lassan lilára színeződött az arca.

Nem vett észre semmit, mert nem ment közelebb a falakhoz. Lecövekelte magát a Vádóhíd közepére, és felnézett ránk. Hodonicki Oszkár idegességében nyírítva felnevetett, aztán a szájára szorította a kezét.

– Azonnal gyertek le – emelte fel a hangját a Kocsmáros.

Most meg belőlem tört ki a röhögés, de nagy nehezen megembereltem magam. Úgy beszéltek meg, hogy lejátsszuk a szokásos komédiát, és csak aztán megyünk a vödörkért.

– Miért menjünk le? – kérdeztem a visszafojtott nevetéstől cérnavékony hangon.

– Lefelé! – ordította a Kocsmáros. – Aranka!

Aranka leereszkedett a kampókon.

– Gyertek le ti is – integetett fenyegetően a Kocsmáros.

Lemásztunk hát mi is, aztán mint máskor, szétszéledtünk a falak mellett.

– Ronda kis patkányok – morogta a Kocsmáros. Körbemutatott. – Megint ocsmányságokat firkáltatok a falakra. Mik ezek?

– Kárókatónák – mondta Burai J.

- Egyáltalán nem ocsmányságok – mondtam.
- A kárókatonák a legszebb madarak a világon – mondta Burai J.
- Talán csak a darvak szebbek náluk – mondta Hodonicki Oszkár. – Meg a bikák és a csődörök.
- A bikák és a csődörök nem madarak – mondta Virág Péter. – De azok sem ocsmányságok.
- Csend! – kiáltotta a Kocsmáros. Az arca még inkább elsötétedett.
- A kárókatonák gyönyörű madarak – mondta Burai J. – Nézze meg őket egyszer, csak egyszer nézze meg őket alaposan... Amikor békésen üldögélnek a fága in a magasban, és a tolluk zöldes vagy kékes színben csillog a napon. Gyönyörű nagy fekete madarak, szinte koromfeketének látszanak, de valójában...
- Fogd be a szád – förmedt rá a Kocsmáros.
- A kárókatonákra senki se mondja, hogy ocsmányságok! – dobbantott Burai J., és ő is mintha változtatni kezdte volna a színét.
- Meg a vadkacsákra se! – mondtam gyorsan. Burai J. ugyanis kezdte komolyra venni a viccet, féltem, hogy elrontja a mulatságot. – A nemeskócsagra, a gémre és a fél lábú gólyára nem lehet azt mondani, hogy ocsmányságok.
- A bikákra és a csődörökre pláne nem lehet ilyesmit mondani – toldotta meg Hodonicki Oszkár.
- Elég! – ordította a Kocsmáros, olyan hangosan, hogy Hodonicki Oszkár ágaskodó csődörei magassabbra emelték patáikat.

Intettem Burai J.-nek, hogy hallgasson. A java
úgyis ezután következik.

– Azonnal hozzatok vizet és súrolókefét – parancsolta a Kocsmáros. – Gyorsan! Mossátok le a falakat.

– A kárókatónak örök időkre... – kezdte Burai J.

– Kár ezekért a szép rajzokért – mondtam. És nehogy Burai J. újból belelendüljön a szájalásba, intettem a többieknek. – Menjünk!

– Kifelé! – sürgetett bennünket a Kocsmáros.

Burai J.-t löktem ki elsőnek az ajtón, és elvonszoltam a folyó irányába.

– Már megint okoskodsz – sziszegtem. – Többet pofázol, mint kellene. Tudod, hogy a java még hátravan.

– Feldühödtem – magyarázkodott Burai J. – A kárókatónákat senki sem nevezheti ocsmányoknak.

– Máskor, ha feldühödsz, harapj a nyelvedbe. Majdnem elárultál bennünket.

– Legjobb lesz, ha hallgatsz – tanácsolta neki Virág Péter. – Hallgass, és bízd ránk a dolgot.

– Most fogja megütni a guta, meglátjátok – mondta Hodonicki Oszkár. – Ha észreveszi, hogy nem lehet lemosni a rajzokat.

– Remélem, még nem nézi meg közelebbről a falakat – mondtam.

– Sohasem mozdul el a Vágóhíd közepéről – mondta Hodonicki Oszkár.

A vödörök és a súrolókefék a folyó szélén vártak bennünket. Telemertük vízzel a vödöröket, aztán bandukoltunk vissza a Vágóhídhöz.

A Kocsmáros úgy állt a Vágóhíd közepén, ahogy otthagytuk, mintha a betonpadlóhoz ragasztották volna. Színes napsugarak játszottak körülötte, de ő nem vett tudomást a vidám cirkuszi fényekről. A rajzainkat nézte utálkozva.

Csöndesen, sunyítva léptünk be, mindegyikünk-nél vödör és súrolókefe volt. A Kocsmáros csodálkozva felrántotta szemöldökét.

– Mindnyájan visszajöttetek – állapította meg elégedetten, és mintha kicsit kisimult volna az arca. – Nagyon jó. Mossátok le szépen a falakat. Majd én leszoktatlak benneteket a disznóságokról.

Szótlanul munkához fogtunk. A súrolókefét vízbe mártottuk, és elkezdtük mosogatni a falakat. Burai J. és én a vízimadarakat súroltuk, Hodonicki Oszkár a bikákat az ajtó mellett, Virág Péter az ágaskodó csődöröket, Aranka a saját rajzait. A Vágóhíd kőpadlója a falak irányába lejtett, a falak mellett amolyan sülyesztett vályúféle futott körbe, valamikor itt folyt a letaglózott állatok vére az egyik sarokba, ahol a kivezető nyílás volt. A vályúban most Aranka virágai, tányérjai és faliórái folytak el. A kárókatonák, a vadkacsák, a nemeskócsag, a halászó gémek, a fél lábú gólya és az ötlábú apaállatok azonban nem folytak el. Súrolhattuk, moshattuk volna őket ítéletnapig.

A vödörkből kifogyott a víz, leraktuk a súrolókefeket. A Kocsmáros felé fordultunk. Még mindig a kőpadlóhoz ragasztva állt a Vágóhíd közepén, a szemei kiguvadtak, mint két golyó.

– Mi... mi ez? – nyögte.
– Nem lehet lemosni a rajzokat – mondtam.
– A kárókatonák olyan szépek, hogy nem lehet lemosni őket – mondta dacosan Burai J. – Örök időkre itt maradnak.

– A bikák és a csődörök is szépek – mondta Hodonicki Oszkár.

És a Kocsmáros ekkor először elmozdult a Vágóhíd közepéről. Elindult, nehezen, mintha ólomból lennének a cipői, elindult a kárókatonák felé. Burai J. és én elhúzódtunk onnan, a fal mellett iszkoltunk minél messzebbre. Valamennyien az ellenkező oldalon, az egyik sarokban gyűltünk össze. A Kocsmáros odaért a kárókatonákhoz. Nézte, nézte őket, aztán kezét végighúzta a falon, mintha simogatná a nagy madarakat. Lába megroggyant, visszafordult, hátát a falnak támasztotta. Feje felett egy szép, horgas csőrű madár széttárta szárnyát, és szárítkozott halászás után.

Akkor jöttem rá, hogy a kárókatonák valóban gyönyörű madarak. Már nem is a mi falba vésett kárókatonáinkat láttam, hanem az igazi, élő, nagy, fekete madarakat, ott Gergián kiszáradt akácfáján: méltóságteljesen, büszkén tartják a fejüket, vigyáznak fészkeikre és egymásra, messzire néznek onnan a magasból, és mögöttük nagyon fényesen csillog a napkorong.

– Most fog kinyúlni – suttogetta Hodonicki Oszkár.
– Figyeljétek, mindjárt megüti a guta.

A Kocsmáros tényleg úgy nézett ki, mintha a végét járná. Meggörnyedt a fal mellett, a feje lekókadtt,

és az arca már nem is lila, hanem kék volt, majdnem sötétkék. Egyszerre mozdultunk el a sarokból, lábujjhegyen indultunk az ajtó felé. De a Kocsmáros gyorsan magához tért, elrugaszkodott a kárókatonáktól, gyorsabban odaért a kijáráthoz, mint mi. Megpróbáltunk kisurranni mellette, de nyakon ragadta Hodonicki Oszkárt, és úgy megpendítette, hogy a nadrágján csúszott vissza a Vágóhíd közepére. Megrémültünk, az ajtótól egészen az ágaskodó csődörökig hátráltunk.

– Nem – mondta a Kocsmáros sötétkék arccal.
– Nem mentek ki innen. A körmötökkel fogjátok tisztára vakarni a falakat. Addig tartalak itt benneteket, amíg tisztára nem vakarjátok a falakat.

Ez már nem a szokásos komédiázás volt. A Kocsmáros elszánt utálattal terpeszkedett az ajtóban, olyan volt, mint egy őrült. Hodonicki Oszkár bősz bikái tehetetlenül toporzékoltak jobb és bal oldalán. Komolyra fordult a dolog, ijedten lapítottunk, nem tudtuk, hogy mit csináljunk.

– A körmötökkel vakarjátok tisztára a falakat!
– ordította a Kocsmáros. – A körmötökkel! Ronda kis patkányok.

– Én lemostam a rajzaimat... – rebegte Aranka.

– Hallgass! – torkollta le a Kocsmáros. – Kaparjátok a falakat!

Ekkor valaki félrelökte az ajtóból a Kocsmárost. Gergián jött be a Vágóhídra. Kifakult, zöld egyenruháján megcsillantak a napsugarak, a Vágóhíd egy csa-

pásra megint vidám, cirkuszi fénnnyel lett tele. Gergián mosolygott, és alig észrevehetően bólogatott.

– Eljöttem megnézni a rajzaikat – mondta.

Nem tudtunk szólni, csak hangosan szuszogtunk, és lassan odahúzódtunk melléje. Gergián úgy tett, mintha a Kocsmáros nem is létezne, mintha csak mi volnánk a vörös falak között. Pedig a Kocsmáros ismét az ajtóban állt.

– Nézzük csak – forgatta a fejét Gergián. – Ó, kárókatonák!

A kárókatonákhoz lépkedett, figyelmesen sorra megvizsgálta mindegyiket, és a röpködő, halászó, szárítkozó kárókatonák barátságosan néztek rá vissza.

– Szépek – bólogatott Gergián. – Nagyon szépek. Ki rajzolta őket?

– Én – jelentkezett boldogan Burai J. – Én rajzoltam a kárókatonákat, meg a többi vízimadarat is. Tamás és Péter pedig a falba vésték őket.

– Okos dolog – helyeselt Gergián. – Így legalább mindig itt maradnak, senki sem tudja elriasztani őket. A szép dolgokat falba kell vésni, hogy megmaradjanak.

Aztán megnézte a gólyát, a kócsagot, a gémekeket, a vadkacsákat, és azokat is megdicsérte.

– A csődöröket meg a bikákat én rajzoltam – mondta Hodonicki Oszkár.

Gergián megnézte az ágaskodó csődöröket, az ajtó mellett toporzékoló bikákat. A Kocsmárost még mindig nem akarta meglátni.

– Szép jószágok – mondogatta. – Nagyon szép jószágok.

Később még Virág Péter bohócfejét és az én cowboykalapomat is megdicsérte.

– Gondolhattam volna, hogy te biztatod ezeket a kis patkányokat – szólalt meg az ajtóban a Kocsmáros.

– Sokkal vidámabb így ez a Vágóhíd – mondta Gergián. Nekünk beszélt, nem a Kocsmárosnak. – Ezekkel a csupasz vörös falakkal igen lehangoló hely lenne. De látom, maguk igyekeznek vidámabbá tenni. Nagyon szépek ezek a rajzok.

– Még több rajz kellene – mondtam. – Minél több rajz van a falakon, annál kellemesebb hely a Vágóhíd.

– Rajzoljanak minél több vízimadarat – bólogtatt helyeslően Gergián.

– Olyan vagy, mint egy ronda, zöld kecskebéka – mondta a Kocsmáros az ajtóból. Csakis Gergiánnak mondhatta ezt, Gergián volt zöld vadőri egyenruhában.

– Feljebb is rajzolhatnának madarakat – javasolta Gergián. – Fel tudnak kapaszkodni ezeken a vaskam-pókon?

– Persze hogy fel tudunk kapaszkodni – mondta Burai J. – Tele fogom rajzolni a falakat kárókatónákkal.

– Én meg bikákkal és csődörökkel – mondta Hodonicki Oszkár.

– Így lesz – helyesletem én is. – Mindenfelé rajzok lesznek, és a legszebb rajzokat belevéssük a falba.

Most már megjött a szavunk, egymást túlkiabálva magyaráztuk, hogy mit hova rajzolunk. Mi is szint megelégedtünk a Kocsmárosról. De a Kocsmáros megint megszólalt:

– Fogtam egyszer egy ronda kecskebékát – mondta. – Zöld volt, és hatalmasakat ugrott. Ugrált ész nélkül. De én megettettem egy kanál söréttel. Megtömtem a hasát söréttel, és attól kezdve csak mászott, mint egy kövér disznó.

– A Kocsmáros nem akar kiengedni bennünket – mondta Virág Péter Gergiánnak.

– Csak viccel – legyintett Gergián. – Kiengedi ő magukat.

– A körmükkel fogják tisztára vakarni a falakat – mondta a Kocsmáros.

– Szeretnénk kimenni – mondta Virág Péter.

– Gyerünk – intett Gergián, és elindult az ajtó felé. Mi nyomultunk utána.

– Ezek a patkányok nem mennek ki! – harsogta a Kocsmáros.

– Hagyd békében a gyerekeket – mondta Gergián. Először hallottam, hogy letegezett valakit.

A Kocsmáros sötétkék arccal állt az ajtóban, Gergián sietősen, de nyugodtan lépkedett feléje. Már az ajtó közelébe ért, úgy látszott, mindjárt összekoccan a fejük. És aztán ki tudja, mi történik. Ijedten megtorpantunk, de Gergián csak ment előre. És a Kocsmáros az utolsó pillanatban félrelépett. Gergián megállt az ajtóban, és kihessegetett bennünket, mint a csirkéket.

A Kocsmáros is ott állt mellette, szinte súroltuk, amikor kiléptünk az ajtón, és akkor megéreztem az éktelen pálinkabűzt. A Kocsmáros tök részeg volt. A többiek is megérezték a pálinkabűzt, és amikor eltávolodtunk kissé, Hodonicki Oszkár elhalványodva suttozta:

– Részeg. A fene egye meg. Minden kitelik tőle.

– Ezért viselkedett ilyen őrülten – mondtam.

– Biztos minden vasárnap délután részeg volt.

– Igen, részeg volt – súgta Aranka. – Hétköznapi nem iszik, de vasárnap délben bezárja a kocsmáját, és utána mindig berúg.

– Szólhattál volna előbb is – rivalltam rá. – Könnyen megjárhattuk volna. Sohasem gondoltam, hogy részeg, sohasem mentem a közelébe.

– Mindig messziről, a Vágóhíd közepéről ordított ránk – mondta Virág Péter.

Aranka megpróbált magyarázkodni, de akkor ismét megszólalt a Kocsmáros. Gergiánhoz beszélt:

– Egyszer megtömöm a hasadat söréttel. Mint a kecskebékának. Akkor majd nem ugrálsz. – Miután Gergián nem válaszolt, dühösen odakiáltott Arankának: – Te meg hagyd ott ezeket a patkányokat! Hallod, Aranka?! Gyere!

Arankát még sohasem láttam ilyen szerencsétlennek. Behúzta a nyakát, segélykérően nézett ránk, de hát mi nem segíthettünk rajta. Még Gergián sem tudott segíteni. Aranka kétségbeesetten eloldalgott a nagybácsija után.

– A fene egye meg – szuszogott Hodonicki Oszkár. – Agyoncsaphatott volna bennünket, hiszen tők részeg.

– Sejtettem, hogy részegen jár ide – mondta Gergián, és rosszallóan rázta a fejét. – Mindjárt sejtettem, amikor elmesélték, hogy minden alkalommal lemosatja a falakat.

– Ezért jött éppen vasárnap megnézni a rajzainkat? – kérdeztem.

– Véletlenül jártam erre – mondta Gergián.

– Magára is nagyon haragszik – mondta Burai J.

– Igen. Haragszik rám, mert kilyuggattam a nadrágját. Majd megbékél egyszer. És azt hiszem, magukat nem fogja zaklatni többet. Akármilyen részeg most, azt biztosan megjegyezte, hogy a rajzokat már nem lehet lemosni. Véssenek minél több rajzot a falba.

– Rengeteg kárókatonát fogunk a falba vésni – mondtam. – És... és segítünk majd mi is felépíteni azt a vacak tornyot.

Csönd lett, mindannyian felém fordultak. Burai J. szélesen elvigyorodott, aztán megveregette a vállamat.

– Nagyon jó lesz – bólogatott mosolyogva Gergián. – Magasabb lesz a torony, ha többen építjük.

– Minden délután elmegyünk segíteni – mondtam.

– Legalább a Ságiék csikóit is megzavarhatjuk – mondta Virág Péter. – Már egy hete nem hajszoltuk a csikókat. Folyton csak rajzoltunk, meg a falat véstük.

– Rajzolni ezentúl is fogunk – mondtam. – Szép lassan telerajzoljuk a Vágóhíd falait.

Leültünk ott a Vágóhíd előtt a fűre, és még sokáig beszélgettünk mindenféléről, a kárókatonákról, a toronyról, az ingoványról és Arankáról, akit elvonszolt közülünk a részeg nagybácsija. Gergián később elköszönt tőlünk, leereszkedett a folyó mellé, és indult haza a tőzegbányához, hogy puskával körüljárja a madarait. Mi ott maradtunk a Vágóhídnál, és bevártuk a naplementét.

V.

A nagy füves tisztáson, a Sági-tanya előtt hét csikó legelészett békésen a karókhoz kötve; a nyolcadik csikó prűszkölve, fűjtatva rohant körbe-körbe, Sági Márton űzte egy hosszú szíjostorral. A tőzegebánya széléről egy pillanatig mosolyogva gyönyörködtünk az erős, szilaj csikókban, aztán rikoltozva nekifutottunk... Sági Márton leengedte szíjostorát, a karó mellé helyezte, és lassan elébünk jött. Cserzett arcú, mogorva ember volt, elállta az utunkat.

– Hol vannak az ostorok? – kérdezte fenyegetően.

Lihegve álltunk előtte, és nem tudtuk, hogy mit akar tőlünk. Ő pedig egészen kicsire húzta össze a szemét, és újból megkérdezte:

– Hol vannak az ostorok?

– Milyen ostorok? – lihegte Virág Péter.

Sági Márton a csikók irányába mutatott, és akkor láttuk, hogy a karók mellett nincsenek ott a szíjostorok. Csak egy szíjostor hevert a földön, amivel az előbb Sági Márton csapkodott.

– Elloptátok az ostorokat – mondta sötét arccal.

– Mi? – lépett egyet hátra Hodonicki Oszkár. – Mi? Már hogy loptuk volna el?

– Nem is jártunk erre – mondtam. – Mi egy hete nem jártunk erre.

– Nappal nem jártatok erre – mondta Sági Márton –, de este sötétben eljöttetek, és elloptátok az os-

torokat. Tegnapelőtt este. Ugatott rátok a kutya éktenül, de mire kijöttem, ti már elvittétek az oroszlánokat.

– Nem mi voltunk – mondta Aranka. – Egész héten rajzoltunk a Vágóhíd falaira. Nem is jártunk erre.

– Esküszöm, hogy nem mi voltunk – mondta kétségbeesetten Virág Péter. Rettenetesen megijedt, hogy többet nem hajszolhatja a csikókat. – El nem mozdultunk a Vágóhídról. Vízimadarakat meg mindenféle állatokat rajzoltunk a falakra.

– Csak ti lehettetek – mondta Sági Márton. – És én összetöröm a csontjaitokat, ha nem hozzátok vissza az oroszlánokat.

Látszott rajta, hogy tényleg képes volna összetörni a csontjainkat. Még pont ez hiányzott nekünk: a részeg Kocsmáros után még egy örült.

– Tényleg nem mi voltunk – mondtam. – Miért loptuk volna el az oroszlánokat? Szeretjük hajszolni a csikókat.

– Semmit sem szeretek annyira a világon, mint a csikókat hajszolni – bizonygatta rimánkodva Virág Péter. – Nem tudom, ki lehetett az a gazember, aki ellopta az oroszlánokat.

Sági Márton még mindig gyanakodva állta el az utunkat, de már nem volt annyira biztos a dolgában.

– Lehet, hogy nem ti voltatok – mondta rövid gondolkodás után. – Lehet, hogy az a gazember Gerián lopta el az oroszlánokat.

Virág Péter nagyot nyelt, Hodonicki Oszkár pedig odasúgta nekem:

– Alighanem Burai J. volt.
– Nem tudjuk, ki lehetett – mondtam. – Annyi biztos, hogy nem mi.

– Az a kelekótya Gergián lehetett – mondta Sági Márton. – Mindenesetre többet nem kaptok ostort. Ha meg akarjátok zavarni a csikókat, hozzatok fűzfavesszőt. Az is jó lesz.

Megkönnyebbülten eloldalogtunk a közeléből. Elmentünk a tőzezbánya széléig, a hajlott ágú fűzfák közé: leszakítottunk egy-egy hosszú fűzfavesszőt, letépdestük a leveleit, aztán a csupasz vesszőkkel vizsztatértünk a legelőre, és csikót választottunk magunknak. Megsuhogtattuk a fűzfavesszőket, a csikók idegesen felkapták a fejüket. Szíjostorral könnyebb volt hajszozni őket, jobban kézre állt az ostor; a csikók azonban a fűzfavesszőktől is megriadtak, keringeni kezdtek, és egyre gyorsabb és feszebb köröket húztak. Mi pedig a földbe vert karók mellől rikoltoztunk egymásnak és a csikóknak, suhogtattuk a fűzfavesszőket, máris megfélemedtünk a kezdeti kellemetlenségekről, Sági Márton fenyegetéseiről.

Alapos munkát végeztünk most is, sorra meghajszoltuk és kifárasztottuk a csikókat, Sági Márton elégedetten figyelt bennünket, azt hiszem, végképp meggyőződött róla, hogy nem mi loptuk el a szíjostorokat. Tényleg szeretttük hajszozni a csikókat.

– Nagyon hiányzott már – mondta csillogó szemmel Virág Péter, amikor földre dobtuk a fűzfavesszőket, és elindultunk a Gergián-tanya felé. – Ezt szeretem

legjobban a világon, meghajszolni a csikókat. – Gondolkozott egy kicsit, aztán még hozzáfűzte: – És az üvöltést a Vágóhídon. Amikor megvörösödik a nap...

– Nekem is hiányzott már – mondta Aranka. – De azért az ostort jobban szeretem, mint a fűzfavesszőt.

– Alighanem Burai J. lopta el az ostorokat – mondta Hodonicki Oszkár.

– Nem Gergián? – kérdezte óvatosan Virág Péter.

– Gergián sohasem tenne ilyet – mondtam. – Sohasem lopna. Biztos, hogy nem ő volt.

– Burai J. volt – jelentette ki határozottan Hodonicki Oszkár.

Most, hogy megnyugodott Gergián felől, Virág Péter mélységesen felháborodott.

– Burai J.? Azt mondod, Burai J.? Persze hogy ő volt – csapott a homlokára. – Sajnálta a csikókat, emlékszem már. Mintha a csikókat sajnálni kellene...

– Kis híján megjártuk miatta – mondta Hodonicki Oszkár. – Majdnem eltángált bennünket az a vadember.

– Burai J. mindig okoskodik – füstölgött Virág Péter. – A Sági majdnem elzavart bennünket a csikóktól.

– Igen, mindig okoskodik – mondta Hodonicki Oszkár. – Megérdemelné, hogy összetörjük a csontjait.

– Nézzétek! – mutattam ekkor a Gergián-tanya felé. – Már a harmadik oszlop is felállították.

A Gergián-tanya mellett három vastag oszlop meredt az égre. Vagy másfél órával ezelőtt, amikor jöttünk a csikókat meghajszolni, még csak két oszlopot

láttunk, vaskos, erős oszlopokat, melyek nyilván az épülő torony talapzataul szolgáltak. Most már ott volt a harmadik oszlop is, sőt közelebbről még egy negyediket is láttunk, vékonyabbat, mint a másik három, ennek a végére egy csiga volt erősítve.

– Semmi kedvem sincs segíteni ennek a hülye Burai J.-nek – mondta Virág Péter. – Megérdemelné, hogy összetörjük a csontjait.

– Nem Burai J.-nek segítünk, hanem Gergiánnak – szoltam rá szigorúan.

– Különben sem biztos, hogy Burai J. lopta el az osztorokat.

– Ő lopta el – erősködött Hodonicki Oszkár.

– Akkor is segítünk felépíteni ezt a vacak tornyot – jelentettem ki. – Gergián nagyon rendes ember, tegnap is megszabadított bennünket a Kocsmárostól.

Gergián rendes ember, ezt valamennyien tudtuk, így hát nem volt több vita. Elmentünk az oszlopokhoz, hogy segítsünk a tornyot építeni.

Először csak Burai J.-t láttuk meg. A nemrég felállított harmadik oszlop körül ügyködött izzadtan és mocskosan, lapáttal a kezében. Ez az oszlop még veszélyesen imbolygott egy gödörben, amelyből tompa puffanások hallatszottak. Ott lent Gergián tömőzött, és amikor kiegyenesedett, csak a feje búbja bukkant elő. Mélyen leásták a vastag oszlopokat, mélyen a földbe ásták őket, hogy megtartsanak akármilyen magas tornyot.

– Eljöttek segíteni? – kérdezte Gergián mosolyogva lentről, az oszlop tövéből. Az égnek fordította az

arcát, hogy a szemünkbe nézhessen. Mocskos volt ő is, még mocskosabb, mint Burai J.

– Igen, segíteni jöttünk – mondtam a földkupacokon bukdácsolva. – Marha vastagok ezek az oszlopok. – Megöleltem az egyiket, épp hogy összeértek az ujjaim a másik oldalon. – Hogy bírták felemelni őket?

– Csigával – mondta Gergián, és nyögve kimászott a gödörből. – Csigával megemeljük az egyik végét, és a helyére csúsztatjuk.

– Hány tartóoszlopot akar leásni? – kérdeztem.

– Hatot – bólogatott mosolyogva Gergián. – Szabályos hatszögű alapja lesz a toronynak. Nézzék meg ezeket az oszlopokat – mutatta büszkén. – Nézzék, milyen erősek. Hat méter hosszú mindegyik, két méter mélyre ássuk őket, négy méter marad belőlük a föld felett. Égig érő tornyot is elbírnak.

– Felmegyünk a darvakhoz – mondta Burai J.

– Te hallgass! – mordult rá Virág Péter. – Te csak hallgass!

– Majd segítünk ásni – mondtam Gergiánnak.

– Hova jön a negyedik oszlop?

– Mindjárt megmutatom. Előbb hozok maguknak szerszámokat.

Gergián elment, hogy a fészerből szerszámokat hozzon. Alighogy eltűnt a tanyaépület mögött, Virág Péter rátámadt Burai J.-re.

– Te loptad el Ságiéktól az ostorokat?

Burai J. megvakarta az állát, és kitérő választ adott:

– Kit érdekelnék a Ságiék? Most az a fontos, hogy felépítsük a tornyot. Felmegyünk a magasba, mint a kárókatonák, mint a darvak...

– Te loptad el az ostorokat – mondta Virág Péter.
– Megérdemelnéd, hogy összetörjük a csontjaidat.

– Majdnem megjártuk miattad – mondta Hodonicki Oszkár. – Mindig okoskodsz...

Közbe akartam lépni, hogy ne veszekedjenek, de akkor előbukkant Gergián a szerszámokkal. Egy tömőt, két ásót és egy lapátot hozott.

– Valaki segíthetne nekem tömőzni – mondta.

– Majd én – jelentkezett gyorsan Burai J., és azazal már el is tűnt a mély gödörben a harmadik oszlop tövében.

– Akkor valaki másnak kell lapátolni a földet – mondta Gergián.

Virág Péter jelentkezett. Körüljárta a harmadik oszlopot, kézbe vette a lapátot, és a gödörbe zúdított egy rakás földet. Egyenesen Burai J. fejére. Mi ugyan nem láttuk, hogy hova hullanak a göröngyök, de Burai J. ordítva tudtunkra adta.

– Megőrültél?! – lármázott a mélyből. – A fejemre hajigálsz a földet.

Odafutottam hozzájuk, Virág Péter sanda képpel támaszkodott a lapátra.

– Mi a fenét csináltok? – kérdeztem.

– Ez az örült a fejemre dobálja a földet – mondta letről Burai J. Olyan volt, mint egy vakondok, a haja tele földmorzsával.

– Véletlenül... – szabadkozott Virág Péter, de látam az arcán, hogy nem véletlenül történt a dolog. Meg volt győződve, hogy Burai J. lopta el a szíjostorokat, és így akart rajta bosszút állni.

– Segíteni jöttünk ide – mondtam Virág Péternek.
– Hagyd a hülyéskedést.

– Véletlenül történt – bizonygatta. – Én is segíteni akarok.

Gergián nem szólt semmit, csak a fejét rázta rosszszallóan. Azután nekem és Hodonicki Oszkárnak megmutatta, hogy hol ássuk a gödröt a negyedik oszlopnak. Arankának pedig azt mondta:

– Aranka, kedves, maga süthetne nekünk bundás kenyeret. Nagyon meg fogunk éhezni a munkában.

– Szeretnék én is tornyot építeni – mondta Aranka.

– Nehéz lesz magának...

– Kibírom én azt, amit a többiek – vágta rá Aranka sértődötten.

– Tudom – mondta Gergián udvariasan. – Persze hogy kibírja... Lapátoljon egy kicsit a fiúk után. De aztán süssön nekünk bundás kenyeret, nagyon szépen kérem.

– Rendben van – mondta Aranka. – Bízsa csak rám.

Gergián leereszkedett Burai J. mellé. Megint csak a feje búbja látszott ki a gödörből, aztán már az sem: döngetni kezdték a földet a tömőkkel. Virág Péter most vigyázva lapátolta az oszlop tövéhez a nyers göröngyöket.

Mi pedig Hodonicki Oszkárral hozzáfogtunk a negyedik oszlop helyének a kiásásához. Jókora lyu-

kat kerekítettünk a vastag oszlopnak, felváltva dolgoztunk: egy ásónyomot Hodonicki Oszkár, egy ásónyomot én téptem ki a földből, Aranka a hátunk mögött állt, és lapáttal gyűjtögette a morzsákat. Mielleg nyári délután volt, csakhamar leizzadtunk és bemocskolódtunk, de azért zokszó nélkül dolgoztunk, és egyre mélyebbre mentünk le a földbe. Gergián és Burai J. ugyanakkor lassanként kiemelkedtek a földből: előbb Gergián feje, majd a válla, aztán Burai J. feje bukkant elő az oszlop mellett, később már a lábuk is látszott, egészen feljöttek. Keményre döngölték a földet az oszlop körül, a harmadik vastag tartóoszlop is szilárdan megállt. Mi addigra körülbelül egy méter mélyre ástunk le.

Aranka akkor beszaladt a konyhába, tüzet gyújtott, és sütött nekünk bundás kenyeret. Az udvar végében, a magas akácfán a kárókatónák mozgolódni kezdtek; az esti halászáshoz készülődtek. Később, amikor már a bundás kenyeret megszoltuk, a nagy fekete madarak felemelkedtek fészkeik mellől, és elrepültek a tőzegbánya felé.

– Gyönyörű madarak – mondtam. – Figyeljétek, milyen szépen repülnek.

– A kárókatónáknak biztosan tetszeni fog a torony – mondta Burai J. – Messzire lehet majd látni róla, és ezért biztosan tetszeni fog a kárókatónáknak.

A napkorong lassan kezdett halványodni, elbúcsúztunk Gergiántól, és elindultunk a kárókatónák után, le a vízhez. Gyorsan megfürödtünk, lemostuk

magunkról a ragacsos földet, aztán futottunk a Vágóhíd felé. Oda akartunk érni, mire ott messze, nyugaton megvörösödik a napkorong.

Sok egyforma nap következett ezután. De azért nem voltak unalmasak ezek az egyforma napok. Dél-előttönként a Vágóhídon tevékenykedtünk: rajzoltuk, véstük a kárókatonákat, az ötlábú bikákat és csödröket, a virágokat és a faliórákat. Szép tarkára varázsoltuk a vörös falakat, benépesedett és vidám lett a régi Vágóhíd, még közvetlenül az üvegcserepek alá is horgas csőrű kárókatonákat rajzoltunk. A Kocsmáros többé nem jött lemosatni velünk a falakat.

Ebéd után mentünk a csikókat hajszolni. A Ságiék teljesen megbékéltek, már nem gyanakodtak ránk, a szíjostorokat leírták, újakat persze nem raktak ki a karókhoz, meg kellett elégednünk a fűzfavesszőkkel, de jobb híján megtették a fűzfavesszők is. A csikók a vesszőktől is megriadtak, futottak, dübörgött a föld körülöttünk, és mi harsányan rikoltoztunk. A csikók hajszolásában természetesen Burai J. nem vett részt, ő mindjárt ebéd után a torony építésénél segédkezett.

A csikóktól mi is a toronyhoz mentünk. Segítettünk a gödrök kiásásában, a vastag oszlopok földre helyezésében. Keserves munka volt, sokkal keservesebb, mint a rajzok falba vésése, de mivel nem csináltuk egész nap, nem esett túlságosan nehezünkre. Naponta két-három, legfeljebb négy órát dolgoztunk, utána rohantunk a Vágóhídra, hogy az immár tarka falak között a vörös fényben istenigazából kiüvölt-

sük magunkat. Az üvöltésben azután megpihentünk. Mondom, alapjában véve nem volt túlságosan nehéz a torony építése, ellenben bosszantott bennünket, hogy lassan haladunk. Elég sokáig tartott, mire a hat vastag oszlopot a földbe döngöltük, azután a kiszabott gerendákat csigával emeltük az oszlopok tetejére; Gergián vaskapcsokkal egymáshoz erősítette a gerendákat és az oszlopokat, és az elfektetett gerendákra deszkapadlót szegezett. Szabályos hatszögű kilátót csinált négy méterre a föld felett. Az egyik oszlopba létraszerűen vaskapcsokat vert, ezen másztunk fel. Négy méter magason voltunk, kedvetlenül topogtunk a deszkapadlón, hosszú napok múltak el, és tulajdonképpen még sehol sem voltunk. Nagyon-nagyon messze a darvaktól. Még a kárókatonák az akácfáról is a magasból néztek ránk.

– Innen aztán bajosan fogunk a darvakkal beszélgetni – jegyezte meg ajkbiggyesztve Hodonicki Oszkár. – Legfeljebb a verebekkel beszélgethetünk. Ha a háztetőre szállnak.

– Felmegyünk sokkal magasabbra – mondta Burai J. lelkesen. Ő egy pillanatra sem kedvetlenedett el. – Felmegyünk olyan magasra, ahol a darvak szállnak...

– Aztán még magasabbra – mondta gúnyosan Hodonicki Oszkár.

– Még magasabbra – mondta Burai J.

– Mikor? – kérdeztem.

– Most már gyorsabban fogunk haladni – mondta Gergián. – Nem kell többet a földbe ásnunk, most

már csak fölfelé megyünk. Háromméteres ugrásokkal haladunk fölfelé. Háromméteres oszlopokat erősítünk a gerendákhoz, csapos oszlopokat, aztán felül azokat is újabb gerendákkal fogjuk össze, bedeszkázzuk, és jön a következő három méter...

– Háromméterenként csinálunk ilyen deszkapadlót? – kérdeztem. – Ilyen kilátófélét?

– Háromméterenként – bólogatott Gergián. – Szilárd tornyot építünk.

– Nagyon lassan fog menni – nyűgösködött Hodonicki Oszkár.

– Ezentúl gyorsan haladunk – vigasztalta Gergián mosolyogva. – Majd meglátja. Beszélhet maga még a darvakkal. Lecsaljuk a darvakat is ide a károkatonákhoz.

– A felhők fölé megyünk – rikoltotta Burai J., hogy jobb kedvre derítsen bennünket.

– A felhők fölé megyünk – mondta Gergián. – Nagy ünnepséget csapunk itt, ha felérünk a felhők fölé. Rengeteg halat sütök maguknak vacsorára, azután iderendelünk egy cigányzenekart a torony tövébe, muzsikálni fognak egész éjszaka, mi pedig felkapaszkodunk a felhők fölé, és egészen közélről megnézzük az eget és a csillagokat.

– Zongorát kellene hozni – mondta Burai J.

– Zongorát? – nézett rá Gergián.

– Igen – mondta Burai J. – Zongorát kellene idehozni a torony tövéhez. És meghívni Keszler doktort, hogy zongorázzon nekünk, mi pedig egészen közélről néznénk a csillagokat.

- A cigányzenekar jobb – mondta Virág Péter.
- A zongora hangja nem hallatszik a felhők fölé.
- Felhallatszik – mondta Burai J. – Zongorát kell idehozni.
- Hozhatunk zongorát is – mondta Gergián.
- Igazán? – kérdezte Burai J. ragyogva, mintha már holnap a felhők fölé emelnénk a tornyot.
- Hozunk zongorát – ígérte mosolyogva Gergián.
- És elhívjuk Keszler doktort?
- Majd én zongorázok maguknak – mondta Gergián.
- Maga tud zongorázni? – meredt csodálattal Gergiánra Aranka.
- Gergián bólintott. Burai J. azonban ragaszkodott eredeti ötletéhez.
- Keszler doktor olyan dolgokat zongorázik, amit még sehol máshol nem hallottam.
- Majd én is olyan dolgokat zongorázom – mondta Gergián.
- Akkor nincs szükségünk Keszler doktorra – mondta Aranka.
- Biztosan hozunk zongorát? – kérdezte Burai J.
- Biztosan – mondta Gergián. – És én majd zongorázom maguknak.
- Dolgozzunk – dobbantott a deszkapadlón Burai J. – Menjünk felfelé. Háromméteres ugrásokkal.
- Hát ugrásoknak éppen nem lehetett nevezni azt, ami ezután következett. Sokat kellett erőlködnünk a csigával, mire felhúztuk a háromméteres oszlo-

pokat, és időbe telt, mire Gergián ott fent rögzítette őket. De azért valóban gyorsabban haladtunk, mint az alapozással. Elkészült a második, azután a harmadik kilátó is, akkor már pontosan tíz méterre voltunk a földtől.

Tényleg a magasban voltunk, szembenézhattünk a kárókatonákkal. És a kárókatonák mintha örültek volna a növekedő toronynak. Elismerően bólogattak felénk az akácfáról, és körülrepülték a tornyot, mielőtt halászni mentek volna. Boldogan integettünk nekik, gyönyörködtünk bennük, ahogyan széttárt, fekete szárnyakkal repültek, ahogyan puhán a vízre siklottak. Mert tíz méter magasból átláttunk a hajlott ágú fűzfák és a sűrű nádas fölött is a sima, csillogó vízre. Amióta elkezdődött az építkezés, ekkor ültünk először elégedetten a torony tetején.

– Most már elhiszem, hogy felmegyünk a felhők fölé – mondta Aranka. Ezen a délutánon nem lehetett lecsalogatni a toronyról. Gergián ment a konyhába vacsorát készíteni.

– Persze hogy felmegyünk – mondta Burai J.
– A darvakkal is fogunk beszélgetni.

– Nagyon messzire fogunk látni – mondta meglepő lelkesedéssel Hodonicki Oszkár. Innen, tíz méter magasból egyszerre valamennyien lelkesedni kezdtünk a toronyért. Már tíz méter magasból is messzire lehet látni, érdemes hát tovább építeni.

– Nézzétek a kárókatonákat – mutattam a tőzegbánya felé.

A kárókatonák méltóságteljesen úsztak a vízen, horgas csőrüket éberén előreszegezték. Görbe nyakú, fekete madarak, mint valami csillogó testű, büszke, fekete hajók. Aztán egy szempillantás alatt eltűntek, a mélybe merültek, a víz alig fodrozódott utánuk. Legtöbbször hallal a csőrükben bukkantak fel, és röptültek vissza az akácfára.

– Ezeket a szép madarakat akarta lemosatni a falakról az a gazember Kocsmáros – mondta felháborodva Virág Péter.

– Senki sem fogja lemosni őket – mondta Burai J.

– A nagybácsim árulja a kocsmáját – mondta Aranka. – El akar utazni valahova. Alighanem külföldre.

– Menjen a fenébe – mondta Burai J. a halászó kárókatonákat figyelve. – A rajzainkat már úgysem...

Torkára forrott a szó. Valami nyöszörgő hangot hallatott, és talpra ugrott. Felugrottunk valamenynyien, és megbabonázva meredtünk a tőzegbányára. A sűrű nádasok árnyékából egy halászcsónak siklott a víz közepe felé. A csónakot Sági Márton hajtotta, és a csónak peremén, szépen egymás mellett négy kárókatona gubbasztott. Sági Márton lassan evezett, aztán megállította a csónakot, és meglökte az egyik kárókatonát. A kárókatona elmerült a vízben. Kisvártatva felbukkant, hallal a szájában. Ekkor láttuk, hogy vas-tag zsineg vagy szíj van a madár nyakára kötve; Sági Márton azzal húzta vissza a csónakhoz, és elvette tőle a halat. Aztán másik kárókatonát lökött a vízbe.

Meztelen lábunkkal dobogni kezdtünk ott fent, tíz méter magasban a deszkapadlón. Előbb csak hal-
kan, majd egyre hangosabban dobogtunk, vertük
a sarkunkkal a deszkákat, szinte beleremegett a to-
rony. A mi kárókatonáink visszaröppentek a víz-
ről, nyugtalanul ricsajoztak az akácfán, és ők is Sági
Mártont nézték.

– Gergián! – üvöltött Burai J.

– Gergián! – üvöltöttünk valamennyien.

Gergián kirohant a konyhából. Nem kérdezett
semmit, lélekszakadva kapaszkodott fel a toronyra.
Már felért hozzánk, és mi még mindig a nevét kia-
báltuk, dübörögtünk a lábunkkal, és a tőzezbánya felé
mutogattunk.

– Igen, tudom – mondta nyugodt hangon Ger-
gián, közben szomorúan rázta a fejét. – Ne do-
bogjanak.

– Kárókatonák – hebegte Burai J. – Ott... ott...

– Látom – mondta Gergián. – Csillapodjanak. Ül-
jenek le.

De mi nem ültünk le, nem vettük le a szemünket
Sági Mártonról meg a négy kárókatonáról, és úgy li-
hegtünk, mintha kilométereket futottunk volna.

– Hogy kerülnek a kárókatonák a Ságiékhoz?
– kérdeztem.

Gergián szomorúan válaszolt.

– Meséltem már maguknak, hogy egyszer fészek-
rablók megriasztották a kárókatonákat az akácfán.
Ságiék voltak. Kirabolták az egyik fészket, elvitték a

fiókákat. Felnevelték és beidomították őket halászásra. Szíjat kötnek a nyakukra, hogy ne tudják lenyelni a nagyobb halakat.

– És maga hagyja ezt?! – förmedt rá Burai J.

– Nem vigyáztam eléggé – mondta kétségbeesetten Gergián. – Most már nem tehetek semmit.

– Hogyhogy nem tehet semmit?! – kiabáltak összevissza. – Ki kell szabadítani a kárókatonákat!

– Nem vigyáztam eléggé – mondta csüggedten Gergián. – Azok a madarak a Ságiéké.

– Dehogy a Ságiéké! – lármázott Burai J. – Vissza kell venni tőlük. Most mindjárt. Puskával.

– Vagy ellopni tőlük – mondta Hodonicki Oszkár.

– Fel kell jelenteni őket – mondta Aranka.

De Gergián csak a fejét rázta, és integetett nekünk, hogy nyugodjunk meg.

– Nem akarja kiszabadítani a kárókatonákat? – kérdezte Burai J. – Hagyja, hogy ezek a gazemberek pórázon tartsák őket, mint a kutyákat?

– Hallgassanak ide – kérlelt bennünket Gergián.

– Nagyon kérem, hallgassanak ide... A Ságik tényleg komisz gazemberek. Néhányszor már rájuk lőttem, ők is visszalóttek rám. De mindig letérdelünk, amikor egymásra lövöldözünk. Csak egymás lábába lőjük a söréteket. Nem tudom, értik?

– Nem értjük – mondta Hodonicki Oszkár. – A kárókatonákat ki kell szabadítani.

– Én semmit sem tehetek – mondta Gergián. Remegett a hangja.

– Semmit sem akar tenni – fordult hozzánk Burai J. – Hallottátok? Semmit sem akar tenni. Menjünk az ingoványba!

Lemásztunk a toronyról, Gergián szomorúan, tehetetlenül egyedül maradt a magasban. Nem néztünk vissza, elszántan siettünk az ingovány felé, Burai J. szigetére.

VI.

Csörtettünk a nádasban, mint egy megvadult malaccsorda. Reccsenve derékba törtek a nádszálak a lábunk alatt, körülöttünk borzas tollú nádírigók, ijedt nádiverebek röppentek fel, a szárcsák csoportostól eveztek el távolabbra, a tőzegebánya másik partjáig. Mentünk az ingoványhoz, Burai J. csikorgó fogakkal vezetett bennünket. Az ingovány szélénél sem állt meg, csak kanyarogni kezdett a láthatatlan utat követve, továbbra is sebesen haladt, mi pedig a nyomában dagasztottuk a latyakot. Virág Péter ugyan megtorpant az ingovány szélénél, de amikor látta, hogy Aranka gondolkodás nélkül követ bennünket, maga is nekivágott a láthatatlan útnak.

Sáros lábbal ugrottunk ki a zsombékra, ahol Ságiék szíjostorai heverték egymás mellett. Persze hogy Burai J. lopta el az ostorokat, és iderejtette azokat az ingoványba. De ki törődött most a szíjostorokkal? Még Virág Pétert sem érdekelték a szíjostorok, illetve annyira érdekelték, hogy felvette az egyiket, és kettétörte a nyelét.

– Soha többet nem fogom hajszolni a csikókat – jelentette ki hőiesen.

A kárókatónak még Virág Péternek is fontosabban voltak, mint a csikók. Nagyon megszerettük a kárókatónákat.

– Ki kell szabadítani a kárókatónákat – mondta elszántan Burai J.

– Ki kell szabadítani őket – mondtuk utána. – Minél előbb ki kell szabadítani a kárókatonákat.

– Üljünk le – rendelkezett Burai J. – Ez a hely éppen arra való, hogy megbeszéljük, mit fogunk csinálni.

Leültünk a kis szigeten, nyugtalanul feszelegtünk, kapkodtuk a fejünket a felettünk röpködő nádírigók után, és nem tudtuk, hogyan kezdjük el a megbeszélést. Virág Péter kezébe vett még egy szíjostort, és annak is kettétörte a nyelét.

– Pórázon tartják a kárókatonákat, mint a kutyákat – fortyogott Burai J.

– Éjszaka kellene kiszabadítani őket – mondta Aranka meglepően okosan.

– Természetesen – kaptam gyorsan az ötleten. – Csakis éjszaka szabadíthatjuk ki őket.

– Ha Gergián segítene... – folytatta volna Aranka, de Burai J. dühösen közbevágott.

– Gergián nem akar segíteni. Őrá nem számíthatunk. Hagyjuk, hadd építse a tornyát.

– Nem fogunk neki többet segíteni? – kérdezte csalódottan Hodonicki Oszkár. – Szerintem nagyon fontos, hogy minél magasabb legyen az a torony.

– Gergián eltűri, hogy pórázon tartsák a kárókatonákat! – kiabált Burai J.

– Segítünk neki továbbra is tornyot építeni – mondtam. Ráförmedtem Burai J.-re. – Ne pattogj, mint a vízítetű. Gergián rendes ember, mi régebből ismerjük, mint te. Túlságosan rendes ember, az a baja. Sen-

kitől sem lopna el semmit, még azt sem lopja vissza, ami valamikor az övé volt.

– Akkor sem tűrheti el, hogy a kárókatonákat pórázon tartsák.

– A Ságikkal mindig csak térden állva lövöldöznek egymásra – ismétellem jelentőségteljesen Gergián szavait, bár nem értettem egészen, hogy Gergián mit akart ezzel mondani.

Burai J. sem értette, de hirtelen nagyon elszégyellte magát. Tulajdonképpen valamennyiünk közül ő kedvelte legjobban Gergiánt, és most nagyon elszégyellte magát.

– Én nem mondtam, hogy ne építsük tovább a tornyot – motyogta. – Én szeretem Gergiánt, és tudom, hogy a torony a legfontosabb. De a kárókatonák...

– A kárókatonákat majd kiszabadítjuk – mondta Hodonicki Oszkár. – Aztán elvisszük őket Gergiánhoz, ő is nagyon fog örülni, és majd megmondja, hogy mit csináljunk tovább.

– Legjobb lenne idehozni a kárókatonákat – mondta Burai J. – Ide az ingoványba. Innen senki sem viheti el őket...

– Mit csinálunk itt velük? – kérdezte Virág Péter.

– Kárókat verünk le, és kikötjük őket – mondta Burai J. – Néhány nap múlva aztán elengedjük őket.

– És ha visszarepülnek a Ságiékhoz? – kérdeztem.
– Mindenképpen Gergiánhoz kell vinni őket, a többi kárókatonához, hogy összeszokjanak.

– Először ide! – erősködött Burai J. – Már azért is, mert a Ságik át fogják kutatni az egész környéket. Később majd megbeszéljük a dolgot Gergiánnal.

– Jól van – bólogattunk. – Először idehozzuk őket, aztán majd megbeszéljük Gergiánnal.

– Először ki kell szabadítani a kárókatonákat – mondta Aranka.

Most egy ideig megint csak feszelegtünk, és a fejünket forgattuk. Jó hely volt ez a zombék az ingovány közepén, tényleg arra való hely, hogy alaposan megbeszéljük, mit fogunk csinálni, de most nem jutott semmi sem az eszünkbe.

– Kutyájuk is van a Ságiéknak – morfondírozott később Burai J. – Kis bozontos vakarcs, de úgy ugat, mint a veszett ördög.

– Fejbe kell kólintani egy kővel – mondta Hodonicki Oszkár.

– Vagy összebarátkozni vele – mondta Burai J. – Amíg a csikókat hajszoljuk, valaki összebarátkozhatna a kutyával.

– Csikókat hajszolni? – meresztette szemét Virág Péter. Rázta a fejét, mint néha Gergián, ha kellemetlen dolgokról beszélt. – Eddig sohasem akartad a csikókat hajszolni. És már én sem...

– El kell mennünk a csikókhoz – mondta Burai J. – El kell mennünk a Sági-tanya közelébe, hogy meglessük, hova zárják el a kárókatonákat, és hogy valaki megbarátkozzon a kutyával. Csak akkor mehetünk oda, ha a csikókat hajszoljuk.

Éreztem, hogy most alakul a terv. Azt mondtam:
– Továbbra is eljárunk a csikókat hajszozni, és közben majd alaposan körülnézünk.

– Egész nap hajszozjuk a csikókat, ha kell – kotyogott bele Hodonicki Oszkár.

– Nem – intettem le. – Az feltűnő lenne. Ezentúl is csak délutánonként megyünk a csikókhoz. De amíg a csikókat zavarjuk, figyeljük a tanyát. Aranka pedig összebarátkozik a kutyával. Aztán, ha már tudjuk, hogy hol vannak a kárókatonák, és a kutya is megszelídült, egy éjszaka kiszabadítjuk a madarakat, és elhozzuk őket ide, az ingoványba. Később átadjuk a kárókatonákat Gergiánnak.

Egyszerű és jó terv volt, mindannyian elégedettek lehettek vele. Mégsem volt mindenki elégedett. Először Aranka kezdett okvetetlenkedni:

– Miért éppen én barátkozzam össze azzal a ronda kutyával? Én jobban szeretem a csikókat zavarni. Barátkozzon össze Burai J. a kutyával.

– Te vagy itt az egyetlen lány – mordultam rá. – Feltűnő lenne, ha más kezdene játszadozni a kutyával.

– Neked minden feltűnő lenne – szájalt Aranka.

– Ne lefetyelj már annyit – mondta Hodonicki Oszkár. – Összebarátkozol a kutyával, és kész.

Aranka Hodonicki Oszkárra öltötte a nyelvét, de nem tiltakozott tovább. Ezzel tehát rendben voltunk, akkor viszont Virág Péter állt elő a bajaival.

– Éjszaka akarjátok idehozni a kárókatonákat? – kérdezte. – Ebbe az ingoványba?

– Éjszaka hát – mondta Burai J. – Máskor nem hozhatjuk ide őket.

– Én ugyan nem jövök ide éjszaka – mondta Virág Péter. – Még nappal is kitör a frász, amikor süllyedni kezdek.

– Behunyt szemmel is végigvezetlek a láthatatlan úton – bátorította Burai J. – Nincs mitől félned.

– Még nappal is kitör a frász – mondta Virág Péter. – Nem akarom, hogy elvigyen itt az ördög.

– Akkor nélküled szabadítjuk ki a kárókatonaikat – mondta Hodonicki Oszkár. – Négy kárókatona van, és nélküled mi is pont négyen leszünk. Mindenki elhoz egy kárókatonát, és kész.

Virág Péter majdnem elsírta magát. Szeretett volna segédkezni a kárókatona kiszabadításában, de nagyon félt az ingoványtól. Egy szárcsacsapat úszott lassan felénk a vízen, és mintha együttéreztek volna Virág Péterrel, hangosan nyikorogtak. Talán bajaikat sírták el egymásnak.

Burai J.-nek azonban ötletet adtak a szárcsák.

– Tudod utánozni a szárcsák hangját? – kérdezte Virág Pétertől.

– Tudom.

– Halljuk.

Virág Péter is nyikorogni kezdett, olyan jól csinálta, hogy az igazi szárcsák egy pillanatra lefékeztek a vízben, és érdeklődve figyeltek a nádas felé.

– Nagyszerű – mondta Burai J. – Téged majd elvezetlek ide a szigetre még napvilágnál. Itt fogsz meg-

várni bennünket. Ha meghallod, hogy jövünk, utánozd a szárcsák hangját, hogy sötétben is tudjuk, mikor jöjjünk le a partról a nádasba. Itt aztán én már tők sötétben is megtalálom a láthatatlan utat.

Virág Péternek felderült az arca valamelyest, ezt a megoldást elfogadhatónak találta, bár még aggályoskodott egy kicsit:

– Megesznek itt a szúnyogok, mire megjöttek a kárókatonákkal.

– Kend be magad bagólével – mondtam ingerülten. Felálltam, és intettem a többieknek, hogy induljunk. Tudniillik kegyetlenül csipkedtek bennünket a szúnyogok, este volt már. A vágóhídi üvöltésről is lekéstünk akkor.

A következő napokban igyekeztünk úgy viselkedni, mintha mi sem történt volna, mintha semmire sem készülnénk. Délelőttönként rajzoltunk, véstünk a Vágóhídon, Burai J. elkeseredetten rajzolta a kárókatonákat; azokban a napokban semmi mást nem volt hajlandó rajzolni, csak kárókatonákat. Mellesleg, mi sem kértük, hogy rajzoljon mást. Minél több kárókatonát akartunk a falba vésni. Munka közben még ezerszer megbeszéltük részletesen az elrabolt kárókatonák kiszabadítását.

Ebéd után mentünk a csikókat hajszolni, Burai J. is velünk tartott. Suhogtattuk a fűzfavesszőket, a csikók rohantak körbe-körbe, mi pedig éberén figyeltük a Sági-tanyát, kerestük a fogoly kárókatonákat.

Szerencsénk volt. Aranka felfedezte őket mindjárt az első napon, mialatt azzal a ronda kis kutyával

próbált összebarátkozni. Aranka egészen a kerítésig ment, ott letérdelt, és nyájasan becézgette a kutyát, az meg dühösen vicsorított rá. Bizalmatlan, csahos jószág volt, nehezen barátkozott, és úgy vettük észre, hogy Ságiéknak sem nagyon tetszik, hogy Aranka a kutyájukkal foglalatoskodik. De nem szóltak semmit, bizonyára azért, mert mi, többiek annak rendje és módja szerint hajszoltuk a csikókat; még Burai J. is igyekezett, rázta a fűzfavesszőt, bár látszott rajta, hogy nem szívesen csinálja. Aranka sem csinálta szívesen a kutyakomédiát, néha kétségbeesetten és irigykedve felénk pislogott, de aztán megint csak a kutyához fordult. A vicsorgó kutya feje felett látta meg, hogy az öreg Sági a tyúkólakhoz megy, kinyitja a legszélső ajtót, és valami edényt tesz be. Azután egy horgas csőrű, fekete madár dugta ki a fejét. Itt voltak bezárva a kárókatonák, az öreg Sági bizonyára vizet vitt nekik.

Aranka boldogan hagyta ott a barátságtalan kutyát, és rikoltozva megfuttatta az egyik csikót. Azután, amikor már a Gergián-tanya felé mentünk, elmondta nekünk is, hogy hol vannak a kárókatonák.

Gergián kedvesen fogadott bennünket, mintha teljesen megfélemezett volna az előző napi lármáról és vádaskodásról. Természetesen mi sem akartuk emlékeztetni rá. Segítettünk neki a torony körül, húztuk fel a következő három métert, csináltuk azt, amit eddig. Építettük a tornyot azon a nyári délutánon, meg a következő délutánokon is.

A csikókhoz is eljártunk még a következő napokon. Kénytelenek voltunk a kutya miatt. Az a kis farkcs kemény diónak bizonyult. Aranka három napig gügyögött neki, mire végre megsimogathatta a fejét. Egy egész hét beletelt, mire a kutya már messziről farkcsóválva üdvözölte. Ekkorra elkészült a torony negyedik kilátója.

Tizenhárom méterre voltunk a föld felett, tizenhárom méter magasságból néztünk le a tőzegbánya sima vizére és Sági Mártonra, aki akkor halászott utoljára a kárókatonákkal. Gergián is velünk állt fent a torony tetején, mi izgatottak voltunk, ő nagyon szomorú. Még így, szomorúan is dicsérte a kárókatonákat.

– Okos madarak – mondta. – Könnyű őket halászásra idomítani. Szép, nagy halakat hoznak fel a vízből. És épségben hozzák fel a halakat, nem nyársalják fel őket, mint a gémek.

Nem szóltunk semmit, nem akartuk elárulni magunkat. Erre az éjszakára terveztük a kárókatonák kiszabadítását. Lejöttünk a toronyról, kapkodva ettük meg a vacsorát, aztán elkészöntünk Gergiántól. Leereszkedtünk a tőzegbányához, be a nádasba, Burai J. átvezetett bennünket az ingoványon, a zsombékra. Itt mindjárt megjött a szavunk.

– Szóltatok otthon, hogy ma későbben mentek haza? – kérdeztem.

– Szóltunk, persze – bólogattak –, azt mondtuk, hogy ma tovább maradunk Gergiánnál.

– Rendben van. Ki hozott gyufát?

Hodonicki Oszkár elővett egy gyufásdobozt és megcsörgette.

– Majdnem tele van – mondta.

– Csak akkor gyűjtsd meg, ha már bent vagyunk a kárókatonáknál, és magunkra csuktuk az ajtót.

– Tudom – mondta Hodonicki Oszkár idegesen vigyorogva.

– Én elhoztam apám bicskáját – mutatta Burai J.

– Nagyon jó bicska, éles, mint a borotva. Akármilyen vastag szíjat is elvág.

– Hátha nincsenek megkötve a kárókatonák – mondta Aranka.

– Biztosan odakötötték őket valamihez azok a gazemberek – mondta Burai J.

Virág Péter egy marék vágott dohányt szedett elő a zsebéből, szájába tömte, és keserves képpel rágni kezdte. Azután a sárga bagólevet a tenyerébe köpte, és bekente az arcát, kezét, lábát.

– Kértek ti is bagót? – kérdezte krákgva.

– Majd ha visszajöttünk – mondtam.

Ideges voltam, a szúnyogok ugyan már kezdtek csípni, de alig éreztem; nem lett volna türelmem most bagót rágni.

– Hoztam egy zsineget – mondta Burai J. – Azt hiszem, jobb lenne, ha Aranka valamelyik fához kötné a kutyát, minél távolabb a tyúkólaktól.

– Nem kell megkötni – mondta Aranka. – Nem fog ugatni, ha én veletek vagyok. De nehogy bántsa valamelyikötök.

– Dehogy bántjuk – mondtam. – Nem örültünk meg. A Ságiék a földbe taposnak bennünket, ha a kutyá felébreszti őket.

Aztán ezeregyedszer is részletesen megbeszéltük, hogyan fogjuk megközelíteni a Sági-tanyát, a kárókatonákat, hogyan szabadítjuk ki őket, hogyan térünk vissza az ingoványba, és hogy mit csinálunk a továbbiakban.

Alkonyodott, lassan megszürkült körülöttünk a nádas és a tőzegbánya vize. A szúnyogok mind nagyobb rajokban támadtak bennünket, szívták a vértünket, Virág Péter szüntelenül csámcsogott, és türelmesen kenegette magát. Később megjelentek a denevérek, surrogva üldözték az éjjeli bogarakat. A vízimadarak csöndben elpihentek a fészkeiken.

A sötétség beálltával lehalkítottuk a hangunkat, aztán már nem is beszéltünk. Ültünk az ingovány közepén, a zombékon, és vártuk, hogy múljon az idő. A tőzegbánya másik partjáról békák kuruttyoltak, kiabáltak felénk. Talán másfél óráig gubbasztottunk a sötétben, akkor Burai J. rászólt Virág Péterre:

– Utánozd a szárcsát.

Virág Péter kiköpte a bagót, és nyikorgott néhányat. A felriasztott szárcsa hangja volt, messzire elhalatszott...

– Mehetünk – mondtam.

Elindultunk, Virág Péter suttogva utánunk szólt:

– Siessetek vissza, s nehogy lelőjenek benneteket a Ságik, mert akkor én itt pusztulok el ebben az ingoványban. Nem tudok kimenni egyedül.

Burai J. a sötétben is biztonságosan átvezetett bennünket az ingoványon. Ismerte a láthatatlan utat, behunyttal szemmel is megtalálta volna. Most óvatosan másztunk ki a partra, nem akartunk zajt csapni, és óvatosan, csöndben haladtunk a parton is. Sötét volt körülöttünk, csak a Gergián-tanya két ablaka világított halványan; a vadőr talán olvasott, elég sok könyvet láttam a szobájában, biztosan szokott esténként olvasni. Mindenesetre jó volt, hogy világított az a két kicsi ablak, jó volt tudni, hogy Gergián itt van a közelünkben.

De aztán eltávolodtunk a Gergián-tanyától, már csak a csillagok világítottak a fejünk felett. A Sági-tanya sötéten, barátságtalanul fogadott bennünket. Csönd volt mindenütt, a füves tisztáson, ahol napközben a nyugtalan csikók legelészték, csupaszon a csillagokra meredtek a földbe vert karók. Aranka előrement a kerítésig, és halk sziszegéssel hívta a kutyát. A kis kutya odaszaladt, és boldogan vinnyogott, egy héttel ezelőtt még nem hittem volna, hogy valaha majd ennyire örülni fog Arankának. Mi is közelebb mentünk, a kutya gyanakodva a levegőbe szagolt, de nem ugatott. Aranka fellepett a kerítésre, és beugrott a tanyaudvarra. Alacsony léckerítés fogta körül a Sági-tanyát, könnyen ugrottunk be Aranka után. Bent az udvaron már Burai J. ment előre, Aranka leghátul maradt a kutyával, halkán, kedvesen pusmogott neki.

Lábujjhegyen suhantunk a tyúkólakhoz, a legszélső ajtóhoz. Burai J. félretolta a reteszt, és beugrott

a félig nyitott ajtón. Egymás sarkát taposva nyomultunk utána, a közelünkben nagy szárnyú madarak riadoztak. Behúztuk magunk után az ajtót. Itt aztán tők sötét volt. Semmit sem láttunk, a kárókatonákat legkevesbé, de éreztük őket a közelünkben, talán karnyújtásnyira lehettek tőlünk, krákogtak, mint Virág Péter a bagólétől, néha csaptak a szárnyukkal.

Hodonicki Oszkár előkotorta a gyufásdobozt, kis sárga láng villant fel a sötétben. A kárókatonák ott voltak, valóban karnyújtásnyira tőlünk. A falhoz lapultak és egymáshoz, horgas csőrüket ránk meresztették. Lábuk falba vert, nagy szegekhez volt szíjazva. Ennyit láttunk, ekkor kialudt a láng, és egy fokkal talán még sötétebb lett. De Hodonicki Oszkár már gyújtotta a másik gyufát. Burai J. ekkor átölelte az egyik kárókatonát, levágta a szíjat a lábáról, és a kiszabadított madarat a karjaimba nyomta. Ismét kialudt a fény, a sötétben mellemre szorítottam a láthatatlan, fekete madarat, és most nagyon nyugodt voltam, úgy éreztem, minden a legnagyobb rendben van. Furcsamód a kárókatonák is megnyugodtak. Újabb gyufa lobbant, a következő kárókatonát Burai J. Arankának adta át. Aztán a harmadikat Hodonicki Oszkárnak, a negyediket, önmagának már sötétben szabadította meg. Ment minden, mint a karikacsapás, szótlantul, gyorsan dolgoztunk, mintha legalább százszor gyakoroltuk volna.

Kilöktük az ajtót, kihátráltunk az udvarra. Ideje is volt, a kutya ugyanis már nyüszíteni kezdett az aj-

tó előtt. Aranka lecsendesítette, megsimogatta a fejét, a kutya megbékélt, ugrándozva jött velünk a kerítésig. Itt történt a baj. Egyik kezünket szabaddá kellett tennünk, hogy megkapaszkodjunk, hónunk alá fogtuk hát a madarakat, Aranka is így tett, de lehajolt, hogy még egyszer megsimogassa a kutyát, közben kárókatona kizsábadította egyik szárnyát, és csapkodni kezdett; a kutya dühösen vakkantott, erre mintegy válaszként a kárókatona is kiengedte a hangját. Érdes, kellemetlen hangja volt most a kárókatonának, a hallottakat is felriasztotta volna. A kis, bozontos kutyát most már nem lehetett lecsendesíteni: csaholt, kapkodott a kárókatona után. A váratlan zenebonában elvesztettük a fejünket, nekirohantunk a kerítésnek, Hodonicki Oszkár inge beleakadt valamibe, reccsenve szétnyílt a hátán, néhány lécet kitörtünk, bukdácsolva menekültünk az udvarról. A hátunk mögött csikorogva kinyílt egy ajtó, és az öreg Sági beleharsozott a sötétbe:

– Ki az?

Rohantunk keresztül a füves tisztáson, szorongattuk a kárókatonákat, futottunk a fűzfák, a nádas, a tőzezbánya felé. Fél szemmel úgy láttam, mintha fény gyulladt volna a tanya udvarán. Alighanem viharlám-pát gyújtottak, mert az öreg Sági már azt üvöltötte:

– Jóska! Márton! Ellopták a madarakat!

Kutyaugatás, láрма mögöttünk, rohantunk, hogy a tüdőnk majd kiszakadt. Sági József hangját is hallottuk. Azt kiabálta:

– Márton, hozd a puskát!

– Menjetek utánuk! – harsogta az öreg Sági.

Ennyi is elég lett volna, hogy halálra rémüljünk, de csakhamar el is dördült az a puska. Szerencsére akkor már messze jártunk, a tőzegbánya mellett futottunk, a sörétek nem tehettek kárt bennünk. A Ságik nem láttak bennünket, de minden bizonynyal megsejtették, hogy merre menekülünk. Utánunk eredtek. Rohantunk, rengett alattunk a föld, az volt az érzésem, hogy az egész világ hallja a lábdobogásunkat, a fejemben, a fülemben egyre hangosabban kalapált valami, de ezen a dübörgésen keresztül is meghallottam, hogy üldöznek bennünket a Ságik. Egyszer hátranéztem, nem láttam senkit a sötétben, de éreztem, hogy ott vannak mögöttünk a vadászpuskával. Nem tudtam, hogy hol tartunk, meresztettem a szememet, a Gergián-tanya kivilágított ablakait kerestem, de azok eltűntek, csak szűrőkis szikrák ugráltak a szemem előtt. Gergián nyilván aludt már.

Aztán felhangzott a megriadt szárcsa nyikorgása. Virág Péter ijedten, kétségbeesetten hívogatt bennünket. Burai J. lekanyarodott a partról, mi futottunk utána, be a nádasba, az ingoványba. Ha a Ságik eddig még nem voltak biztosak benne, hogy merre viszik a madaraikat, most már tudhatták. A nádropogás tényleg messzire elhallatszott, a Ságik mindenképpen meghallhatták. Persze hogy meghallották. Alighogy leroskadtunk Virág Péter

mellé a zsombékra, kint a parton már megszólalt Sági Márton:

– Ide menekült, a nádasba.

– Menjünk utána – mondta a testvére. – Ha valami mozdul a nád között, durrants oda. Lehet, hogy többen vannak.

– Akármennyien vannak, megfizetnek a madarakért – mondta Sági Márton.

És lejöttek a nádasba, csörtettek, mint a vad-disznók.

– Ne nézd, hogy hova lősz – mondta Sági József –, a lábába vagy a pofájába. Mindegy. Ha valami mozdul, durrants oda.

Meredten lapítottunk a zsombékon, és én éreztem, hogy előnt a víz. Soha életemben nem volt még ennyire melegem. Az arcomon, a hátamon, a lábamon is víz csorgott, a kezem is csupa víz volt, a szegény kárókatona is átázott a hónom alatt, és kicsire zsugorodott. Egyre több apró szikra pattogott előttem. A Ságik pedig jöttek, egyre közelebb, ropogtatták a nádszálakat, és fojtott hangon fenyegetőztek. Azt hittem, mindjárt kilépnek a zsombékra, s egyenesen a fejünkre lépnek.

De ekkor valami cuppogó, bugyborékoló hang hallatszott, és Sági Márton dühös kiáltása.

– Az isten verje meg!

– Mi van? – kérdezte a testvére.

– Süllyedek – vicsorgott Sági Márton. A következő pillanatban pedig már rémülten ordította: – Elsüllyedek!

– Ne mozogj! – ordította a másik. – Nyújtsd ide a kezed.

– Húzzál ki! – rémüldözött Sági Márton. – Húzzál...

Nádropogás, az ingovány fortyogása, káromkodás. Sági Mártont nagy nehezen kirángatta a testvére. Áldottam magamban, áldottuk magunkban Burai J.-t és az Éhes ingoványt. A szikár, mogorva Ságik, akik az égvilágon senkitől sem féltek, most megijedtek az ingoványtól. Átkozódva mentek ki a partra.

– Az isten verje meg – mondta Sági Márton kint a parton. – Majdnem elnyelt az iszap. Nyakig belesüllyedtem.

– Puskázz le a nád közé – csikorgatta a fogát Sági József. – Lőj oda néhányat, hátha eltalálod.

– Telement sárral a puska csöve – mondta Sági Márton. – Nem tudok lőni.

– Az isten verje meg...

Káromkodtak ott egy ideig, és később Sági Márton odakiáltotta az ingoványnak:

– Gergián! Tudjuk, hogy itt lapulsz! Tudjuk, hogy elloptad a madarainkat! Ezt megemlegeted, Gergián!

Aztán elmentek, dühösen káromkodva. Hallottuk távolodó lépteiket, és a szúrós, apró szikrák lassan eltűntek a szemem elől.

De még mindig nem mertünk megszólalni, mozdulni sem mertünk sokáig. Talán fél óra, vagy annál is több telt el, mire Virág Péter megkérdezte:

– Minden kárókatónát elhoztatok?

Eszünkbe jutottak a kárókatónák. Teljesen megfedkezünk róluk, pedig ott voltak a hónunk alatt, ott szorongattuk őket.

– Űristen! – jajdult fel Burai J. – Agyonnyomtam!

Lenéztem a magam kárókatónájára, annak is bágyadtan lekonyult a feje. Elengedtük szegény madarakat, elfeküdtek lábunk mellett a zsombékon. Nem, nem nyomtuk agyon őket, de már majdnem kiszorítottuk a lelket belőlük. Bökdöstük a kárókatónákat, a szájukba fújtunk, ráztuk a fejüket, mindent csináltunk velük, csak hogy magukhoz térjenek. Burai J. már majdnem sírva fakadt. De aztán mégis feléledtek a kárókatónák, és akkor már vigyázva öleltük őket magunkhoz.

Simogattuk a kárókatónák felborzolt, összenyomorított tollait, és halkán beszélünk hozzájuk. A nagy, fekete madarak még mindig kábultan pihegetek, engedelmesen hozzánk bújnak, mintha hálásak lennének, amiért kiszabadítottuk őket. Meg voltunk győződve, hogy hálásak nekünk. Boldogok voltunk és nagyon fáradtak. Aztán egyszerre fázni kezdtünk. Az éjszaka felszippantotta rólunk az izzadságot, és nagyon hideg lett körülöttünk.

– El kellene menni Gergiánhoz – mondta Virág Péter. Ő is fázott, pedig ő nem futotta velünk végig az utat a Sági-tanyától az ingoványig. Persze, amikor a Ságik a nyakunkra jöttek, ő is éppen úgy berezelt, mint mi.

– Úgy beszéltük meg, hogy majd holnap... – kezdte bizonytalanul Burai J., de aztán elhallgatott. Virág Péter tulajdonképpen valamennyiünk kívánságát fejezte ki. Nagyon hideg volt ott az ingovány közepén.

– Vezess bennünket ki a partra – mondtam Burai J.-nek. – Megyünk Gergiánhoz.

VII.

Halkan, vigyázva kanyarogtunk keresztül az ingoványon, a kárókatonákat magunkhoz öleltük. Lassan, csöndben lépkedtünk a latyakban, és csöndben haladtunk előre még ott is, ahol megszűnt az ingovány és sűrűbb lett a nádas. Osontunk, mint a kísértetek, mint a vacogó kísértetek. Mert vacogtunk, fáztunk valamennyien, pedig szép, langyos nyáréjszaka volt, csillagok tülekedtek csöndben az égen, és körülöttünk is mindenütt csend volt; egészen messziről, a Sági-tanyáról hallatszott csak néha a kis bozontos kutya csaholása. Lehet, hogy ez a kutyaugatás is vacogtatott kicsit bennünket a meleg, nyári éjszakában.

Magunk mögött hagytuk a sűrű nádat, óvatosan felkapaszkodtunk a partra. És akkor Aranka olyat sikoltott a fülembe, hogy majdnem belesüketültem. De kis híján én is felordítottam. A parton, a sötétben egy nagydarab, puskás ember állt előttünk. Már rohantunk is volna vissza, de akkor a puskás ember megszólalt:

– Sejtettem, hogy itt bújtak el. Régóta várok magukra.

Gergián volt. Ő várt bennünket puskával a vállán, és úgy tett, mintha nagyon neheztelne ránk.

– Miféle bolondságot csináltak? – kérdezte rosszallóan.

Ekkor már valamennyien ott sündörögtünk a közelében, majdnem hozzádörgölőztünk. Nagyon örül-

tünk, hogy egyszerre felbukkant előttünk, mindjárt nem vacogtunk annyira.

– Kiszabadítottuk a kárókatonákat – mondta Burai J.

– Sejtettem, hogy valami bolondságot terveznek – mondta Gergián. Hangja szigorú volt, de én még a sötétben is láttam, hogy aprókat bólogat.

– Magához indultunk – mondtam. – Nagyon fáztunk már ott az ingoványban.

– Fáztak? – kérdezte Gergián csodálkozva. De aztán intett. – Jöjjenek.

Közrefogtuk, szinte belekapaszkodtunk, úgy mentünk a sötét tanya felé. Gergián útközben néhányszor majdnem felbotlott bennünk.

– A Ságik üldözték magukat? – kérdezte.

– Igen – rebegte Aranka, és megint megborzongtunk valamennyien.

– Az ő lármájuk ébresztett fel. Mindjárt gondoltam, hogy maguk csináltak valamit.

– Ránk is lőttek a Ságik – mondtam.

– El is találhattak volna valakit – mondta Gergián rekedten. – Hogy jutott eszükbe betörni Ságiékhoz?

– Ki kellett szabadítani a kárókatonákat – mondta Burai J.

Gergián nem válaszolt. Megérkeztünk a tanyára, Gergián betessékelte bennünket a konyhába. Meggyújtotta a petróleumlámpát, az asztalra helyezte, és akkor azt mondta:

– Engedjék el a kárókatonákat.

Elengedtük a madarakat, azok meg szédelegve a falhoz totyogtak, és meglapultak ott. Apró szemük csillogott a lámpafényben. Gergián egészen közel ment hozzájuk, leguggolt eléjük, és sokáig nézegette őket. Szája mozgott, mintha beszélt volna nekik, és időnként aprókat bólogatott, vagy rázta a fejét. Mi is tulajdonképpen most néztük meg alaposabban a kiszabadított madarakat. Nyomorúságos állapotban voltak szegények, kábán álltak a fal mellett, csőrük fáradtan szétnyílt, pihegtek, tolluk összekuszálódott, nem voltak olyan szépek, mint a szabad kárókatónak az akácfán. És nem csak az éjszakai hercehurca miatt. Azt hiszem, eredetileg sem voltak olyan szépek, a tolluk nem volt fényes fekete; kifakult a tolluk, mintha hamut szórtak volna rájuk. Burai J. meg jegyezte:

– Ezeknek a kárókatónaknak nem csillog a tolluk.

– Majd csillogni fog hamarosan – emelkedett fel Gergián. – Majd ha szabadok lesznek, csillogni fog a tolluk.

– Mikor akarja szabadon engedni őket? – kérdeztem.

– Majd meglátjuk – vakarta a fejét Gergián. – Előbb majd kikötjük őket az akácfához, hogy összeszokjanak a többi kárókatónával. Napközben kint tartjuk őket, éjszaka pedig bent a szobában.

– És ha a Ságik meglátják a madaraikat? – kérdezte Aranka.

Gergián legyintett.

– Most már mindegy. Úgyis meg vannak győződve róla, hogy én voltam a tolvaj – aztán még elgondolkozva hozzátette: – Még mindig jobb, mintha tudnák az igazat. Magukkal könnyen elbánnának.

– És magával? – kérdezte Burai J.

– Valamit nekem is vállalnom kell – mondta Gergián. – No, hozzák be a kárókatonákat a szobába.

Ismét magunkhoz öleltük a nagy, fekete madarakat, megadóan túrték, hogy cipeljük őket. Gergián átvitte a petróleumlámpát a szobába, aztán zsineget keresett. Négy hosszú zsineggel az asztal lábához kötötte a kárókatonákat. A madarak most az asztal sarkainál gubbasztottak. Gergián lehajolt mindegyikhez, simítgatta megtépázott tollukat, és már hangosan beszélt hozzájuk.

– Szegény madarak – motyogta ellágyultan. – Szabadok vagytok. Holnap kiviszünk benneteket a többiekhez. Soha többé nem lesz póráz a nyakatokon.

De aztán felénk fordult Gergián, keményen kihúzta magát, és megpróbált nagyon szigorú arcot vágni.

– Most pedig majd magukkal számolok – mondta, és a homlokát ráncolta. – Bolond dolgot csináltak és nagyon veszélyes dolgot. Az ember...

Hosszú, szigorú beszédet akart nekünk tartani, de Burai J. közbevágott:

– Kiszabadítottuk a kárókatonákat.

– Megsebesíthették volna magukat a Ságik. Meg is ölhettek volna valakit a sötétben.

– Maga nem örül, hogy kiszabadítottuk a kárókatonákat? – kérdezte Burai J.

Gergián homlokán elsimultak a ráncok, aprókat bólogatott, előbb csak mosolygott, aztán elnevette magát. Mi visszanevettünk. Gergián akkor felkapta a kis Burai J.-t és a levegőbe dobta.

– Tolvajokkal vagyok körülvéve – nevetett.

Felszabadultan neveltünk egymásra, még a kárókatónak is megélenkültek egy kicsit az asztal lábainál. Később Virág Péter azt mondta:

– Én még mindig fázom.

Gergián bocsánatkérően nézett ránk, felkapta a lámpát, és már indult is ki a konyhába.

– Ne haragudjanak, teljesen megfeledkeztem... Persze hogy fáznak. Mindjárt főzök maguknak teát. – Csöndesen becsukta a szobaajtót. – Hadd pihenjenek azok a szegény madarak.

Körülültük a konyhaasztalt, Gergián tüzet gyújtott, egy fazékban vizet tett a tűzhelyre, kikészítette a teát és a cukrot.

– Addig meséljék el, hogy történt a dolog – mondta.

Megeredt a nyelvünk, egymás szavába vágva meséltük, hogyan terveztük el a kárókatónak kiszabadítását, hogyan szelídítettük meg Ságiék kutyáját, hogyan csináltuk végig az egészet, hogyan üldöztek bennünket a Ságik. Gergián a tűzhely fölé hajolt, hallgatott bennünket, néha nevetett, néha a fejét rázta.

– Az ingovány mentett meg minket – mondta végül büszkén Burai J. – Tudtam én, hogy szükségünk lesz az ingoványra. Az embernek szüksége van egy olyan helyre, ahová láthatatlan út vezet.

Gergián elkészítette a teát, kimérte a csészékbe, és elébünk rakta. Szorongattuk a meleg csészéket, heherésztünk, fecsegtünk összevissza. Roppant büszkék voltunk valamennyien. Csak Virág Péter üldögélt savanyúan, szótlanul közöttünk.

– Maga miért olyan sápadt? – kérdezte tőle Gergián.

Virág Péterre néztünk. Tényleg sápadt volt, nem is sápadt, majdnem zöld volt az arca. A meleg tea sem segített rajta.

– Bagólével kente be magát – röhögött Hodonicki Oszkár. – Hogy ne marják a szúnyogok.

– Melegíték vizet, mossa le az arcát – mondta Gergián.

– Hánytam is – nyögte Virág Péter. – Túl sok dohányt rágtam, felfordult a gyomrom. Mindent kihánytam.

– Lehánytad a szigetemet? – kérdezte felháborodva Burai J.

– Az ingoványba hánytam – mondta Virág Péter. – Kihajoltam a szigetről.

– Mosd meg az arcod – tanácsolta megenyhülten Burai J. – Hátha az segít rajtad. Legjobb lenne, ha hideg vízben mosdanál meg.

Virág Péter megmosta az arcát hideg vízben, de az sem segített sokat rajta. Továbbra is elég sápadt és hervatag maradt. Persze ez minket nem zavart túlságosan, nevetve meséltük a kárókatónak kiszabadítását. Gergián azonban nem hagyott bennünket sokáig élvezkedni. Megkérdezte:

– A szüleik tudják, hogy maguk hol vannak?

Elcsöndesedtünk, elhallgattunk. Aranka kissé akadozva magyarázkodni próbált.

– Azt mondtuk, hogy kicsit tovább elmaradunk magánál ma este.

– Kicsit tovább? – kérdezte Gergián. – Kicsit, mi? No, szedelőzködjének, megyünk haza.

Lógó orral álltunk fel az asztaltól, nem nagyon akaródzott kimenni a sötét éjszakába. Nagyon jól éreztük magukat Gergián konyhájában.

– Kénytelen leszek mindegyiküket hazakísérni – mondta Gergián apró fejrázásokkal. – Kénytelen leszek hazudni a szüleiknek.

– És a kárókatónak? – kérdezte Burai J. – Mi lesz, ha a Ságik eljönnek ide ma éjszaka? Meg vannak győződve, hogy maga lopta el a madaraikat.

– A Ságik nem törnek be hozzám – mondta Gergián.

– Biztos benne? – kérdezte Burai J.

– Ma éjjel nem törnek be hozzám – mondta Gergián. – Indulás.

Nem mondhatnám, hogy túl nagy lelkesedéssel indultunk útnak. Jól tudtuk, hogy haza kell mennünk, csak hogy a fülünkben ott csengett még Ságiék átkozódása és fenyegetőzése; nagyon közről fenyegettek bennünket ott a nádasban, nem csoda, hogy visszolyogtunk az éjszakai úttól. Máskor nem féltünk mi sem az éjszakától, sem a sötétől, de most még pontosan emlékeztünk az üldözés minden részletére. Sze-

rencsére Gergián velünk jött, bizonyára látta rajtunk, hogy be vagyunk rezelve. Puskáját vállára dobta, te-relgetett bennünket hazafelé, le a tőzégbányához, az-tán végig a folyó mellett. Mögöttünk lépkedett a pus-kával, vigyázott ránk, így aztán nem kezdtünk ismét fájni. Hazáig kísért mindegyikünket.

Másnapra teljesen rendbe jöttünk, az éjszakai ré-müldözés és vacogás messzire eltávolodott, csak a ká-rókatónák maradtak meg. Burai J. reggel felrajzolta a négy kiszabadított kárókatónát a Vágóhíd falára. Ide-genül, szomorúan hatottak a többi kárókatona között, csúnyábbak voltak azoknál. Sokáig tanakodtunk, hogy bevessük-e a négy kárókatónát a falba, végül is bevestük a szegény, borzas madarakat, és megbeszél-tük, hogy amint megszépülnek és a magasba repül-nek, Burai J. ismét lerajzolja majd őket.

Azután mentünk Gergiánhoz megnézni a káróka-tonákat és folytatni a toronyépítést. A négy káróka-tonát az akácfa alatt találtuk. Gergián zsineget erősített a lábukra, és az akácfához kötötte őket. Onnan pis-logtak zavartan, sóvárogva felfelé, fent pedig a szabad kárókatónák bizalmatlanul, de érdeklődve összedug-ták a fejüket, mintha tanácskoznának valamin. Nem mertünk a közelükbe menni, nehogy megriasszuk őket, csak távolról, az épülő torony mellől figyeltük az akácfát, és közben segítettünk Gergiánnak. Egész délután nem történt semmi különös, sem az akácfán, sem az akácfa alatt; a kárókatónák ma csöndesebbek voltak, mint máskor, az egész környék valahogy csön-

des volt, csak Gergián kopácsolása hallatszott a torony tetejéről. Később a szabad kárókatona felröppentek az akácfáról, halászni mentek a folyóra. Tömött begygyel, hallal a szájukban tértek vissza, és akkor – talán véletlenül – egy hal leesett az akácfa alá. Az ott szomorkodó, borzas madarak pillanatok alatt befalták. Fentről egy fényes tollú kárókatona ereszkedett le hozzájuk, majd még kettő. Farkasszemet néztek a négy szerencsétlennel, már megijedtünk, hogy összeverekcszenek, de aztán a fényes tollúak barátságosan bólogatni kezdtek, amazok visszabólogattak, és közelebb mentek egymáshoz, összedugták a fejüket. Így kezdődött. Egy elejtett hallal és barátságos bólogatással. Este Gergián apró halakat fogott hálóval, megetette a négy kikötött kárókatonát, és bevitte őket a házba.

Néhány nap múlva Gergiánnak már nem kellett apró halakat fognia. A fényes tollú kárókatona gondjaikba vették fogolytársaikat. Reggel és késő délután is halat hoztak nekik, táplálták őket, mint a fiókáikat, több halat raktak eléjük, mint amennyit azok meg bírtak enni. És most már sohasem volt egyedül a négy kárókatona: ketten, hárman, néha tízen is lejöttek hozzájuk, melléjük álltak ott az akácfa alatt, és összedugták a fejüket. És ahogy teltek a napok, fényesedni kezdett a négy kárókatona tolla, szépültek, egyre kevésbé különböztek a többiektől, feketén csillogtak a napsütésben. Mi is ragyogtunk az örömtől, jó volt látni a borzas tollak eltűnését, büszkén néztünk egymásra, nevettünk; és akkor is nevettünk, ha a fénye-

sedő kárókatonákra néztünk. Pedig még mindig nem voltak teljesen szabadok, Gergián még várt a szabadon bocsátásukkal, biztos akart lenni abban, hogy soha többé nem repülnek vissza Ságiékhoz.

Közben épült, magasodott a torony. Gergián egyre magasabbról kopácsolta a gerendákat, egyre magasabbra emelte a csigát, amely már régen lekerült a földre ásott oszlopról. Gergián mindig a torony legmagasabb pontjára rögzítette, kötelet dobott át a csigán, és mi ezen a kötélén húztuk fel a gerendákat egyre magasabbra, ahol Gergián aztán egyedül birkózott velük. Elkészült az ötödik kilátó is, Gergián az oszlopokat már keresztlécekkel is összefogta. Elégedettek voltunk a torony növekedésével. Most többet segítünk Gergiánnak, mint azelőtt, mert nem jártunk el többé Ságiékhoz csikókat hajszozni.

Emiatt egyszer Sági Márton el is jött a Gergián-tanyára. Szekéren jött haza a faluból, két szép ló húzta a zörgő szekeret. Odakanyarodtak a tanya mellé és megálltak.

– Miért nem jöttök a csikókhoz? – kérdezte tőlünk mérgesen Sági Márton a szekérről.

Gergián a torony tetején abbahagyta a kalapácsolást, és figyelt bennünket. Félmeztelenül állt a magasban, kifakult vadőri kabátja az egyik gerendán lógott.

– Nem érünk rá – mondtam Sági Mártonnak.
– Dolgozunk. Tornyot építünk.

– Tornyot? – kérdezte gúnyosan. – Minek?

– Felmegyünk a felhők fölé – mondta Burai J.

– Megbolondított benneteket is ez a kelekótya gazember – morogta megvetően Sági Márton.

– Gergián nem kelekótya gazember – csattant fel Burai J.

– Ellopta a madarainkat – mondta Sági Márton.
– Betört a tanyánkra. És ti ilyen embernek dolgoztok? Ahelyett, hogy a csikókat zavarnátok.

– Honnan tudja, hogy Gergián lopta el a madarakat? – kérdezte Burai J.

– Ott vannak a madaraink – bökött Sági Márton az akácfa felé. – De nagyon megemlegeti még ezt a Gergián.

Burai J. megrázta a fejét:

– Nem Gergián...

De ekkor a magasból elindult egy elnyűtt vadőri zubbony, lebegve ereszkedett lefelé, mint egy nagy madár, és pontosan a lovak előtt huppant a földre. A lovak rémülten fölágaskodtak, aztán nekiiramodtak. Sági Márton hátrabukfencezett az ülésről, feje eltűnt a szekérderékban, a két lába a levegőbe meredt. A megvadult lovak messze elrohantak vele.

Feltekintettünk a toronyra, Gergián izzadt arca mosolygott, és belőlünk is kitört a nevetés. A lovak már eltűntek a zörgő szekérrel és a kapálódzó Sági Mártonnal, de mi még mindig dülöngéltünk a nevetéstől.

Rengeteget nevettünk azokban a napokban. Örültünk a szép nyárnak, a Vágóhídnek, amelynek vörös falai egyre vidámabbak lettek, örültünk a fényesedő tollú kárókatónaknak, és nagyon örültünk a magasodó

toronynak. Persze hogy sokat nevettünk, elég volt csak egymásra néznünk, és mindjárt fülig szaladt a szánk.

Legtöbbet mégis akkor nevettünk, amikor elkészült a hatodik kilátó is. Tizenkilenc méterre voltunk a földtől. Magas volt a torony, magasról néztünk le a kárókatona-telepre, a tűzegbányára, a kanyargó kis folyóra, beláttunk már a Sági-tanya udvarára, elláttunk a tűzegbánya túlsó oldalára, a szántóföldekre, a kukoricatáblákra, melyek között kalapos emberkéek varjakat riogattak, láttuk a távolban a régi Vágóhidat, üvegcserepei ragyogtak a napfényben, és egészen messze falusi háztetők támaszkodtak egymásra. Tiszta, nyári délután volt, mindenfélét láttunk a toronyból, és mindenben nevettünk: a békésen legelésző csikókon, a ragyogó üvegcserepeken, a varjakon...

– Mikor jönnek a darvak? – kérdezte Burai J.

– Ősszel – mondta szórakozottan Gergián, és csillogó szemmel forgolódott a torony tetején.

– Őszig felérünk hozzájuk? – kérdezte Burai J.

– Ha őszig nem, tavaszig biztosan felérünk hozzájuk – mondta Gergián. – Tavasszal is jönnek a darvak, és mi lehívjuk őket ide, hozzánk. Majd meglátják, hogy milyen gyönyörű madarak. Fehér darvak és fekete kárókatónák együtt. Képzeljék el!

– Felmegyünk a felhők fölé is – nevetett boldogan Aranka.

– Felmegyünk a felhők fölé – mosolygott Gergián –, és én akkor majd zongorázok maguknak. Most pedig szabadon engedjük a kárókatónákat.

A szánk úgy maradt, nevetésre húzva, de elhallgattunk, egyszerre fordultunk az akácfa felé. A kárókatónak már emelgették szárnyukat, halászni készültek.

– Maguk maradjanak itt, és figyeljék, hogy hova repülnek a kárókatónak.

Leereszkedett a toronyról, és lassan elballagott az akácfához. Sorra leoldozta a zsineget a négy kárókatona lábáról. Mi fent, a magasban pisszenni sem mertünk most, remegve figyeltük, hogy mi fog történni. A négy kárókatona egyszerre emelkedett fel a földről, szétterjesztett szárnyakkal körülrepültek az akácfát, aztán feljebb emelkedtek, egyre feljebb, és elrepültek a torony felett. Elszorult a szívünk, úgy látszott, hogy a kárókatónak a Sági-tanya felé indultak. De aztán mégis a tűzegbánya vizére ereszkedtek le. És abban a pillanatban halászni kezdtek. Le-lebuktak a mélybe, hozták fel és nyelték a halat, először halásztak szabadon, saját maguknak. Odaröpült a többi kárókatona is, nagy, fekete madarak lepték el a sima vizet.

Később jóllakottan együtt tért vissza az egész csapat az akácfára. A négy kiszabadított kárókatona elvegyült a többi közé. Már nem ismertük meg őket, éppen olyan szépek voltak, mint a többi kárókatona. Lelkesen tapsoltunk, aztán összefogódtunk, és könnyesre nevettük magunkat. Lábunkkal most jókedvűen doboltunk a torony tetején.

– Ma akkorát üvöltök a Vágóhídon, hogy beleremeg a világ – nevetett Virág Péter.

– Gyerünk a Vágóhídhhoz! – kiáltottam. – Akkorát üvöltünk, hogy beleremeg a világ.

Nagyon gyorsan lemásztunk a toronyról, intettünk Gergiánnak, integettünk a kárókatónáknak, aztán futottunk le a folyóhoz. Végigfutottunk és végignevettük az utat a Gergián-tanyától a régi Vágóhídig, és még akkor is nevettünk, amikor felkapaszkodtunk az üvegcserepek alá. Időben érkeztünk, a napkorong pereme már vörösödni kezdett, hamarosan égővörös lesz itt minden körülöttünk, és kezdhethük az üvöltést.

De mielőtt még lángra lobbantak volna a falak, egy nagyon dühös ember tántorgott be a Vágóhíd közepére. A Kocsmáros volt. Megjelent ismét, ezúttal váratlanul. És nagyon rosszkor jött, éppen amikor egy szép napot akartunk befejezni. Természetesen tök részeg volt. Most nem kellett a közelébe menni, fentről is láthattuk, hogy tök részeg. Tántorogva, vérben forgó szemekkel nézett körül, aztán elordította magát:

– Aranka, gyere le!

Aranka falfehérre változott, lehuntya a szemét.

– Ne menj le – mondta Burai J.

– Aranka, gyere le! – ordította a Kocsmáros.

– Le kell mennem – mondta Aranka aléltn.

– Holnapután elutazik a nagybácsim, búcsúzkodni jött hozzánk.

– Ne menj le – kérlelte Burai J.

– Azonnal gyere le! – kiabált a Kocsmáros.

– Mennem kell – nyöszörgött Aranka, és a vaskampók felé nyújtotta a lábát.

A napkorong akkor változott tűzgolyóbissá. Lángba borult a Vágóhíd, vörösen izzott minden körülöttünk, és a vörös falakra vésett kárókatónák körül.

– Ááááá! – eresztette ki a hangját Burai J.

A következő pillanatban üvöltöttünk valamenynyien. Úgy üvöltöttünk, mint még soha életünkben, beleremegett a világ. És Aranka is velünk üvöltött, lábát visszahúzta a vaskampóról. Lent a Kocsmáros az öklét rázta, szaladgált egyik faltól a másikig, kiabált valamit, de elveszett a hangja. Végül esetlenül kitá-molygott a lángoló Vágóhídról.

Mi pedig teli torokból, megállás nélkül üvöltöttünk nagyon sokáig. Még akkor is üvöltöttünk, amikor a vörös napkorong megszelídülten félig lebukott, ott valahol messze, és páracsíkok húztak függönyt elébe, mintha köd ereszkedne le az égből.

VIII.

Reggel sűrű ködbe ütköztünk, fehér és nyirkos volt körülöttünk a világ. Mintha fentről, a láthatatlan magasságból egy hatalmas orsóról tisztára mosott, nedves és nagyon vékony gyapjúsálakat gomolyítottak volna le a földre. Tapogatózva, tétován mozogtunk a fehérségben, elképedve, csodálkozva gyűltünk össze a Vágóhídnál. Augusztus vége felé jártunk, szokatlan és nyomasztó volt ez a sűrű köd, amely olyan váratlanul szakadt ránk a napfényes nyári napok után.

Bent a Vágóhíd falai között is eltompult a világosság, a kárókatonák, a többi vízimadarak, az ötlábú bikák és csődörök szinte elvesztek a félhomályban, csak akkor mutatkoztak meg, ha a közelükbe mentünk. A négy borzas kárókatonát vettük szemügyre. Most még szomorúbbak voltak, mint egyébként, mintha még a föld is összekuszálta volna tollaikat. Burai J. krétát fogott a kezébe, és lerajzolta még egyszer a négy kárókatonát, ahogy könnyedén a magasba röppennek. Így már szépek voltak, semmi sem árthatott nekik, a sűrű köd sem. Mélyen belevéstük a rajzokat a Vágóhíd vörös falába, és közben vártuk, hogy odakint a nap sütéstől kifényesedjen a világ.

De a nap nem jelent meg, sőt a köd egyre sűrűbb lett, mindent betakart: a Vágóhidat, a folyót, a sűrű nádat, az egymásért ríkoltozó vízimadarakat, a Gergián-tanyát és a tornyot. Mert a nap még

délután sem jelent meg, amikor kimentünk a Gergián-tanyára.

Gergián a torony lábánál ült, és csapot faragott egy gerenda végére. Építésről ma szó sem lehetett. A toronyból csak a vastag tartóoszlopok látszottak, a hatszögletű deszkakilátókat felszippantotta a köd.

– Meddig fog ez tartani? – kérdeztük felháborodva Gergiántól, mintha legalábbis ő intézné az időjárást. – Hiszen nyár van még. Honnan jött ez a sűrű köd?

– Nem tart sokáig – vigasztalt bennünket Gergián. – Holnapra eltűnik, mintha itt sem lett volna. Ismét kisüt a nap, és mi építjük tovább a tornyot.

– A kárókatonák mit csinálnak? – kérdezte Burai J.

– Reggel halászni voltak – mondta Gergián. – Jólaktak, most ülnek az akácfán, és várják, hogy kisüsön a nap.

– Mind ott vannak? – kérdeztem.

– Mind.

– Az a négy is? – kérdezte Burai J.

– Azok is – bólogatott Gergián. – Most már életük végéig ott maradnak a többiekkel.

– Csak tegnap engedték őket szabadon – aggodalmaskodott Burai J. – Mindössze egy napja szabadok. Nehogy eltévedjenek a ködben.

– Vigyáznak rájuk a többiek – mondta Gergián.

– Maguk is láthatták, hogy mennyire ajnározzák őket. Még halat is hoztak nekik. Az ember el sem hinné...

– Utálom a ködöt – fortyogott Burai J. – Tegnap még szép világos volt mindenütt, most meg az orrom hegyét is alig látom.

– Felhők jöttek az éjszaka – bölcselkedett Aranka.

– Felhők jöttek, és leszálltak a földre.

– Felhők!! – markolt megvetően a ködbe Burai J., de aztán hirtelen Arankára meresztette a szemét.

– Mit mondtál?

– A felhők leszálltak a földre.

– Leszálltak a földre, leszálltak a földre – hadarta Burai J., azzal már ott sem volt közöttünk.

A toronyhoz ugrott, és eszeveszetten mászni kezdett fölfelé. Pillanatok alatt felszipantotta a köd. Meglepetten, vaksin pislogtunk utána. Kisvártatva lábdobogás hallatszott a magasból, majd Burai J. kiabálása:

– Tamás! Gyertek fel gyorsan! Gergián! Jöjjön!

Türelmetlenül, visítva hívogatott bennünket, gondolkodás nélkül mászni kezdtünk mi is felfelé. Kapaszkodtunk a ködben, kapaszkodtunk egyre magasabbra, aztán felleptünk a hatodik kilátóra Burai J. mellé. Kiléptünk a ködből a csillogó napsütésbe. Igen, itt fent barátságos nyári verőfény volt, lent pedig, a lábunk alatt, fehér köd gomolygott nehézkesen. Innen fentről nagyon fehérnek látszott a köd, mint valami hullámozó, vastag hótakaró. Végtelen hómező csillogott alattunk, szikrázó nyári nap világította meg.

Most már örültünk a ködnek, nem bántuk, hogy ilyen váratlanul szakadt ránk. Most már fölötté voltunk. És teljesen megvadultunk.

– Ó, ó... – nyögte Aranka. – Milyen szép! Úszni kellene benne.

– Magasan vagyunk – áradozott Hodonicki Oszkár. – Ugye milyen magasan vagyunk? Süt ránk a nap.

– Csak miránk süt a nap – mondtam a fehér csillogástól könnybe lábadt szemmel. – Miránk mindig sütni fog a nap. Nagyon magasra fogunk felmenni.

– Üvölteni kellene – suttogta Virág Péter. – Istennem, hogy szeretnék üvölteni.

Burai J., aki visított, lármázott, amíg fel nem jöttünk, most merően nézett Gergiánra, és azt mondta:

– A felhők felett vagyunk.

Gergián nem figyelt rá, talán nem is akart Burai J.-re figyelni. Forgolódott a torony tetején, a hőmezőt nézte, a fehér dombokat és völgyeket. Egyszer csak felkiáltott:

– Kárókatonák!

A fehér mélységből szép nagy fekete madarak bukkantak elő, és megfürödtek a napfényben. A kárókatonák mintha meghallották volna lelkendezésünket, megtudták tőlünk, hogy csak lent van köd a földön, feljöttek utánunk a magasba, vidáman sütkéreztek, röpködtek a fejünk felett, a fehér csillogásba fekete csillogás vegyült. Sohasem voltak még ilyen szépek a kárókatonák.

– Bár mindig köd lenne – mondta Hodonicki Oszkár. Egyszerre mindannyian nagyon megszeretjük a sűrű, fehér ködöt. Bár mindig így maradna!

– Lejöttek a felhők – mondta Aranka. – Sok szép felhő jött le hozzánk.

– A felhők felett vagyunk... – sziszegte Burai J. Gergián felé.

Gergián a magasba emelte a karját, a kárókatona-
kat akarta magához ölelni. Mozgott a szája, beszélt a
nagy, fekete madarakhoz.

– Mind itt vannak – mondta később hangosan.
– Mindig utánunk jönnek. Akármilyen magasra me-
gyünk, ők mindig utánunk jönnek.

– Itt van az a négy is! – kiabált Hodonicki Oszkár.
– Ők a legszebbek! Nézzétek, hogy csillog a tolluk.

Forgolódtunk, lármáztunk ott a torony tetején,
szép volt lent a gomolygó hómező, szépek voltak fent
a fekete kárókatonák; szédült a fejünk a nyári napsü-
tésben. Csak Burai J. állt mozdulatlanul a kilátó köze-
pén, és Gergiánt bűvölte:

– A felhők felett vagyunk – ismételte. – A fel-
hők felett vagyunk. A felhők felett vagyunk...

Végre Gergián visszanézett rá. Megértően bóloga-
tott. Sóhajtott:

– A felhők felett vagyunk.

– A felhők felett vagyunk – szajkózta Burai J., és
most már mi is odafigyeltünk.

– Hát jó – mondta Gergián csendesen. – Menje-
nek szépen haza, és mondják meg a szüleiknek, hogy
ma éjjel nálam alszanak. Mondják, hogy én kérem,
hogy ma éjjel nálam maradjanak. Vigyázni fogok ma-
gukra. És estére várom magukat.

Először csak bámultunk, nem értettük, miért mondja mindezt Gergián. De utána Burai J.-re néztünk: ragyogott a boldogságtól. És akkor már mindent értettünk. A felhők felett voltunk.

– Gergián... – hebegte Aranka fülig pirulva. – Gergián... Maga a legrendesebb ember a világon.

Aztán ment lefelé a toronyról, nyilván attól félt, hogy elsírja magát. Azt hiszem, akkor valamennyien ettől féltünk; mi is majdnem elsírtuk magunkat. Én nagyon szerettem volna megszorítani Gergián kezét. Gyorsan lesiklottunk Aranka nyomán, elrejtőztünk a ködbe. Ott, a torony tetején csak Gergián maradt. Feje felett csillogó tollú, nagy, fekete madarak röpködtek, gyönyörű kárókatonák.

Hazamentünk és megmondtuk otthon, hogy az egész éjszakát Gergiánnál töltjük. Gergiánt minden ember ismerte a faluban, a szüleink is ismerték, nyugodtan elmehettünk hozzá éjszakára. Egész délután azért fohászkodtunk, nehogy felszálljon a köd. Ha már lejöttek a felhők, egy éjszakára még maradjanak itt.

És itt maradtak a felhők. Még sűrűbb fonalakat húztak körénk, mint reggel, és ólomszínűre változtak. Most aztán tényleg alig láttunk az orrunk hegyéig. De azért elszántan belementünk a ködbe, hogyne mentünk volna, éreztük, hogy ezen az éjszakán nagyon fontos és szép dolgok fognak történni. Behúzott nyakkal botorkáltunk el a Vágóhídig, behúzott nyakkal bukdácsoltunk le a folyóhoz. A folyó mellett

mentünk, lábaink jól ismerték az utat, engedelmesen kanyarogtak a folyó partján, a sűrű nádas mellett vittek bennünket előre; bent a nádas mélyén mindenféle vízimadarak hallgattak, mintha meghaltak volna. Mentünk a parton, belebújva a földre szállt felhőkbe, szinte lebegtünk, mint valami okvetetlenkedő szürke foltok a föld felett.

A Gergián-tanya udvarán tűz égett. Apró, mérges lángok birkóztak a köddel, teljesen hiábavalóan. Fényük semeddig sem jutott, a sűrű felhők jóformán a földbe taposták őket. Gergián, mint egy mosolygó varázsló, nyársat forgatott a tűz mellett. Parázson halat sütött. A tűz köré kuporodtunk, figyeltük Gergián tüsténkedését. Szép, nagy halakat sütött, csukákat, pontyokat, harcsákat: sok hal volt a tőzegbányában, Gergián tudta, honnan kell kimerni a legszebbeket, és most jóízűre pirította őket.

Szerettük nézni Gergiánt halsütés közben, de ezúttal mégsem maradtunk sokáig a tűznél. Ezen az estén nem a halak érdekeltek bennünket elsősorban. A zongorát szerettük volna látni. Kerestük a zongorát, forgolódtunk a ködben...

A torony talpazatánál találtuk meg. Ott állt komoran és méltóságteljesen: nagy, fekete zongora, a földre szállt felhők piciny vízcsöppeket permeteztek a fedelére. Áhítattal vettük körül a zongorát, hozzányúlni is alig mertünk.

– Gergián a legrendesebb ember a világon – ismételte el suttogva Aranka, amit már délután is mon-

dott. – Látjátok, hozott zongorát. Gergián mindig tartja a szavát.

– Éppen olyan zongora, mint a Keszler doktoré – mondta Burai J. – Gyönyörű hangja van, és felhalatszik majd a torony tetejére, a felhők fölé.

– Igen – helyeselt Virág Péter félrebillentett fejjel. – Pontosan olyan, mint Keszler doktoré. Én már láttam egyszer a zongoráját.

– Hol kell ezen játszani? – kérdezte Hodonicki Oszkár, aki most látott először zongorát.

– Itt – mutatta Burai J. – Itt kell felnyitni, azután a billentyűkön lehet játszani.

– Nyissuk fel – indítványozta Virág Péter.

– Nem – intettem le. – El a kezekkel! Csak Gergián játszhat rajta. Még elrontjátok itt nekem. – Az az igazság, hogy közelről én is akkor láttam először zongorát, féltettem, és majdnem félttem tőle.

Így hát csak néztük a zongorát, meg voltunk illetődve valamennyien. Aranka néha kinyújtotta a kezét a zongora felé, azt hiszem, a vízcseppeket szerette volna letörölni róla, de mindig meggondolta magát, visszakapta a kezét. Később Gergián kiáltott értünk a tűz mellől.

– Kész a vacsora!

Ott hagytuk a zongorát, ismét a tűz köré kuporodtunk, és ettük a halat. Komolyak voltunk, nem beszéltünk, mintha egy nagyon fontos szertartáson vennénk részt, hamvadó, füstölgő parazsak felett. Gergián mosolygott, adogatta kezünkbe a halakat, türelmesen

várta, hogy mindet megegyük. Lassan ettünk, nem faltunk, mint máskor, rengeteg időnk volt, az egész éjszaka előttünk állt még, és mi nem akartunk semmit sem elsietni. Amikor befejeztük az evést, Gergián vizet locsolt a parázsra. A felszálló füstöt elnyelte a köd.

Aztán a toronyhoz mentünk. Gergián rátámaszkodott a zongorára, és a magasba mutatott.

– Menjenek fel a toronyra. A felhők fölé.

Ezt is komolyan, szertartásosan csináltuk. Kimért mozdulatokkal kapaszkodtunk felfelé a ködben, fel a hatodik kilátóra. Komoly arccal léptünk ki a csillagok alá. Itt fönt gyönyörű nyáréjszaka volt.

Ezért jöttünk, ezért verekedtük keresztül magunkat a sűrű ködön. Tulajdonképpen ezért építettük a magas tornyot, és milyen jó volt, hogy felépítettük. A felhők felett voltunk, a csillagoknál. Rengeteg csillag szikrázott az égen, soha még ennyi csillag nem volt egy éjszakán, a hold görbe szarvaival majdnem elveszett közöttük.

Lent pedig megszólalt a zongora. Gergián játszani kezdett, halkan, szépen; olyan dolgokat játszott, amelyeket eddig még sohasem hallottunk.

Szinte mozdulni sem mertünk, olyan szép volt minden. A zongora hangjai áttörtek a ködön, a földre szállt felhőkön, amelyek most már nem voltak fehérék, már nem hómező terült el a lábunknál, sötét, ólomszínű, mély víz hullámozott mindenfelé haragosan és fenyegetően, de mi nem féltünk tőle, tudtuk, hogy hozzánk nem érhet el, mi magasan voltunk,

a csillagokat láttuk. És a csillagok mind közelebb, közelebb jöttek, egyre fényesebben világítottak.

Ültünk a torony tetején, félig lehunyt szemmel imbolyogtunk a zongora hangjára, a csillagok meg szinte az ölünkbe hullottak. Megfoghattuk volna őket, ha akarjuk, beszélgethettünk is velük; mieink voltak a csillagok. Sokáig ültünk ott, és még nagyon sokáig ott akartunk maradni a csillagok között. Hosszú éjszaka volt, és mi szeretnénk volna, hogy örökké tartson. Félálomba ringattuk magunkat, és beszélgettünk a csillagokkal...

Hatalmas, csúnya dörrenés riasztott fel bennünket. Valaki puskát süttött el lent a földön. A zongora elhallgatott, a csillagok messzire elrepültek.

Talpra ugrottunk, kábán, ügyetlenül topogtunk, majdnem felborítottuk egymást, hirtelenében azt sem tudtuk, hogy hol vagyunk. Aztán ijedten, dühösen tülekedve, mászni kezdtünk le a toronyról. Magas volt ez a torony, rettentően magas, nagyon sokáig tartott, amíg földet értünk.

Lent a földön, a zongora mellett Gergián állt, puska volt a kezében, lábánál egy halott kárókatona hevert.

– Nézzék – mutatott Gergián a csapzott, fekete madárra. – Lelőtték... Lelőtték a kárókatonát.

– A kárókatonát – nyöszörögte Aranka. – De hát miért?

– Ki lőtte le? – kérdeztem.

– Nem tudom – mondta Gergián elcsukló hangon. – Lelőtték.

– Ölje meg a gazembert! – kiáltotta Burai J. Gergiánnak. – Akárki volt is, ölje meg!

– Biztosan a Ságik voltak – mondta Hodonicki Oszkár. – A Sági Márton. Biztosan ő volt.

Ekkor a tőzegbánya irányából zajt hallottunk. Futó lábak dobogását. Gergián sarkon fordult, és eltűnt a ködben. Rohantunk utána, téptük, szaggattuk a sűrű felhőket, és ordítottunk a távolodó Gergiánnak.

– Kapja el! Kapja el! Megölte a kárókatonát.

Lövés dörrent, megremegtette a ködöt. A hang irányába futottunk, lihegve, ordítózva. Azután recsegés-ropogás hallatszott, valaki belerohant a sűrű nádasba. Mintha bugyborékoló, cuppogó zajokat is hallottunk volna... Rohantunk oda, de mire a tőzegbányához értünk, már csönd volt. Csak egy felriasztott szárcsa nyikorgott segélykérően.

– Ez itt az ingovány – mondta Burai J. – Az ingoványba menekült a gazember. Biztosan elsüllyedt.

– És ha Gergián...? – kérdezte remegő hangon Aranka.

– Gergián tudja, hogy itt ingovány van – mondta Burai J. – Ő nem ment le.

– Hé, van itt valaki? – kérdezte Hodonicki Oszkár a nádasból. Senki sem válaszolt, már a szárcsa is elhallgatott.

– Hol van Gergián? – kérdezte Aranka.

– Tényleg, hol van Gergián? – meresztettük szemünket a ködbe.

– Gergián! Gergián! – kiabáltunk minden irányba, de nem válaszolt senki.

Lassan hátrálni kezdtünk a tőzegbányától, vonultunk vissza a tanyára. Talán húsz métert sem tettünk meg, amikor Gergiánba ütköztünk. A földön feküdt széttárt karokkal, arcára a felhők apró vízcseppeket permeteztek, mellén mocskos, sötét folt éktelenkedett, elcsúfította fakózöld vadőri zubbonyát. Puskája a jobb oldalán hevert, a jobb keze mellett.

Letérdeltünk a nyirkos fűbe, Aranka Gergián mellére tette a kezét. Aztán felemelte a kezét, és megmutatta nekünk. Feketék voltak az ujjai.

– Meglőtték Gergiánt – közölte meglepően nyugodt hangon.

Valamennyin meglepően nyugodtak voltunk. Térdeltünk Gergián mellett, és a fejünket ráztuk, mint ő szokta, ha kellemetlen dologról beszélt.

– Meghalt? – kérdezte Virág Péter.

– Alighanem meghalt – mondta Hodonicki Oszkár. – Mellbe lőtték, egészen közelről.

Ez az éjszaka eddig is kicsit olyan volt, mintha csak álmodtuk volna. Most pedig teljesen valószerűtlenné vált. Semmi sem volt valóságos. Sem a köd, sem a torony, sem a zongora, sem az ingovány. Gergián sem volt valóságos. Nagy játékbábu volt. Tudtuk, hogy megölték, hogy halott, de mégsem volt halott. Játékbábu volt, elromlott játékszer, amit bizonyára már soha többet nem lehet megjavítani.

Burai J. még ennyit sem akart elhinni.

– Keljen föl, Gergián – mondta. – Keljen fel már. Menjünk vissza a zongorához.

– Meghalt szegény – mondta Aranka, mocskos ujjait vizsgálgatva. – Elfolyt a vére.

– Ne vacakoljon, Gergián! – mondta Burai J. – Ki fog nekünk zongorázni? Megígérte, hogy egész éjszaka zongorázni fog.

– Alighanem sörétes puskával lőtték szét a mellét – állapította meg Hodonicki Oszkár.

– Azt a gazembert elnyelte az ingovány – magyarázta Burai J. – Azt, aki lelőtte a kárókatontát. No, keljen már fel, Gergián.

– Vigyük be a házba – mondtam. – Nem hagyhatjuk itt kint.

Felkeltünk, megragadtuk Gergiánt, Aranka és én a kezét fogtuk, Hodonicki Oszkár és Virág Péter a lábát: cipeltük a tanyára. Burai J. a puskával kullogott a nyomunkban; a puska csövét fogta, és húzta maga után a földön. Egész úton könyörgött Gergiánnak.

– Azt ígérte, hogy reggelig zongorázik nekünk. Miért nem kel fel? Ne vacakoljon... Maga mindig betartotta a szavát. Miért vacakol most velünk?

Nehéz volt Gergián, elernyedte a teste, nyögve cipeltük be a tanyaudvarra, onnan be a házba. Tök sötét volt, de mi a házban is ismertük a járást, mindenről tudtuk, hogy hol van, sötétben is egyenesen az ágyhoz mentünk, és felfektettük rá Gergiánt. Aztán Aranka meggyújtotta a petróleumlámpát.

A fényre összerezteztünk, kezdtünk ébredeni. A lámpafénynél a tárgyak lassanként valóságossá, igazivá váltak. És Gergián, Gergián is már majdnem igazi halottá vált. Szeme nyitva volt, a plafont nézte, az arca azonban görcsbe merevedett. Gergián nem mosolygott. Megrémültünk, menekülni szerettünk volna minél messzebb innen. Gergián nem mosolygott.

– Jó estét kívánok mindenkinek – köszöntött ránk valaki.

Az ajtóban egy kis ember állt, kezében fekete bőrtáskát tartott. Keszler doktor. Fejünket arrafelé kaptuk, de nem mozdultunk, és nem köszöntünk vissza.

– Gergiánt keresem – mondta Keszler doktor.
– Azazhogy a zongorámat keresem. A szomszédok azt mondják, hogy Gergián vitte el délután, amikor én...

– Maga lőtt Gergiánra! – rivallt rá a kis doktorra Burai J. Görcsösen szorongatta a puska csövét, szeme eszelősen kitágult. – Maga volt az!

– Én... én a zongorámért jöttem – mondta elhűlve Keszler doktor.

– Mellbe lőtte Gergiánt! – ordította Burai J.

– Én a zongorámért... – hebegte Keszler doktor, és akkor hirtelen kapcsolt. – Mit beszél, fiam? Meglőtték Gergiánt?

Berontott a szobába, félrelökdösött bennünket az ágytól. Gergián fölé hajolt, megfogta a kezét. Sokáig állt ott előregörnyedve, mi pedig egyre jobban féltünk, és szerettünk volna elrohanni.

– Menjenek ki – mondta Keszler doktor, és kinyitotta a táskáját.

– Meghalt? – kérdezte Aranka reszketve.

– Menjenek ki – mondta Keszler doktor.

– Meghalt – mondta Aranka, de most egészen más volt a hangja, mint ott a ködben. És a szája is legörbült. – Ugye, megmondtam, hogy meghalt.

– Azt ígérte, hogy egész éjjel zongorázni fog nekünk – mondta Burai J. – És mindig magázott bennünket.

– Miért nem mennek ki innen? – fordult hozzám Keszler doktor. Ő is magázott bennünket.

Hiszen mentünk volna mi, de nem tudtunk mozdulni. Iszonyodva meredtünk Gergián eltorzult arcára. Nem mosolygott. Tudtuk, hogy Gergián már soha többé nem fog mosolyogni. És mi nem tudtunk elrohanni onnan.

Keszler doktor becsukta a táskáját, és azt mondta:

– Szólni kell a rendőrségnek. Jöjjenek velem, elmegyünk a rendőrségre.

– A toronyra megyünk – mondta Burai J.

– Miféle toronyra? – kérdezte Keszler doktor.

Burai J. keskeny arca megkeményedett, magabiztosan rendelkezett, mintha az ingovány szélén lennénk, és neki kellene elvezetnie bennünket a láthatatlan úton egy száraz szigetre.

– A toronyra. Maga pedig zongorázni fog nekünk.

– Zongorázni? – hüledezett a doktor. – A rendőrségre...

– Zongorázzon! – kiáltott rá Burai J., és felemelte a puskát.

Keszler doktornak megrebbent a szeme, a puskát figyelte, amit Burai J. úgy tartott a csövénel fogva, mint egy görcsös botot, löni nem tudott volna vele, de mégiscsak puska volt az. Nyájasan elmosolyodott a doktor, és azt mondta:

– Jól van, zongorázni fogok maguknak. Nyugodjon meg, fiam. Hol a zongora?

– Jöjjön – mondtam, és végre engedelmeskedtek a lábaim, elvittek Gergián mellől. – Jöjjön utánunk.

Kivezettük Keszler doktort a szobából, a sűrű ködben elvezettük a zongorához. A nagy, fekete zongora mellett ázottan feküdt egy kárókatona. A doktor lenézett a halott madárra, kérdezni akart valamit, de Burai J. ráförmedt.

– Zongorázzon!

Keszler doktor lecsapott a billentyűkre. Mi pedig elfordítottuk a fejünket, hogy ne lássuk a halott kárókatonát, és belekapaszkodtunk a toronyba.

Fel, fel minél gyorsabban, el innen a ködből, ahol egy kárókatona fekszik, és ahol Gergián már sohasem fog mosolyogni. Fel a csillagokhoz. Mentünk felfelé, szorítottuk a vaskapcsokat, másztunk, mintha ettől függne az életünk. A csillagokat akartuk látni...

Aztán a semmibe léptünk. Feljutottunk a torony tetejére, nem volt tovább. És a torony tetején is sűrű köd feküdt ránk. A felhők most gonoszak voltak, feljöttek a magasba, elborították a tornyot, eltakar-

ták a csillagokat. Sűrű, undorító köd fojtogatott bennünket, sohasem voltak még ilyen csúnyák a felhők, piszkos rongycafatokat csaptak az arcunkba, piszkos rongyokat borítottak a szemünkre, hogy ne lássunk semmit, ne lássuk a csillagokat.

Hideg lett egyszerre, fáztunk, mint még soha életünkben. Összebújtunk ott fent tizenkilenc méter magasban, a Gergián ácsolta hatszögletű kilátó közepén, reszkettünk, a kezünk jéghideg volt.

Burai J. melléből furcsa, nyüszítő hang tört elő. Olyasféle hang volt ez, mint amikor először jött el a Vágóhídra üvölteni, és a leölt állatok hangját utánozta. De most egyszerre utánozta valamennyi állat hangját. Sírt Burai J., vonított, mint a megkínzott állatok, beleüvöltött a mocskos felhőkbe. És vele együtt sírtunk mindannyian, összeöleleztünk ott a torony tetején, összedugtuk a fejünket, és sírtunk, ordítottunk egyre hangosabban és hangosabban. Nem láttuk a csillagokat, a zongorát sem hallottuk már. Semmi sem volt körülöttünk.

Utószó helyett

Kakukk repül a levegőben, árnyéka rátelepszik a nádasokra. Pimasz, cinikus madár, zavartalanul szemlélődik, puha fészkeket kutat, megrémíti a fészkek lakóit, véget vet a békés csöndnek. Nádirigók bukkannak elő, elkeseredetten kiabálnak, tiltakoznak, felborzolt tollukban érzik a veszélyt, már-már megtámadják a kakukkot, de az hirtelen fordulatot vesz, és elsuhan a szántóföldek felé.

– Azelőtt sohasem láttam kakukkot erre – mondom majdnem kiabálva, hogy Virág Péter meghallja az elkeseredett madárricsajban.

– Azelőtt nem figyeltünk rájuk – mondja Virág Péter. – Itt voltak nekünk a kárókatonák, észre sem vettünk más madarakat. Mellesleg, azt hiszem, akkoriban nem is volt itt ennyi kakukk. Az utóbbi néhány évben szaporodtak el.

– Hol rakják le a tojásaikat?

– Általában a nádirigók fészkeiben. Ezért háborognak ennyire a szegény nádirigók.

– Megriaszthatnál néha egy-két kakukkot – mutatok a vadászpuskára.

– Védett madár – mondja Virág Péter. – És alapjában véve hasznos madár.

Elérkezünk oda, ahol hasat ereszt a kis folyó, itt kezdődik a régi tőzegbánya. A nádas most még sűrűbb, mint régen, látszólag biztos oltalmat nyújt a kis

nádirigóknak, a kakukk azonban mégis megtalálja a fészkeiket.

– Mit gondolsz, megvan még az Éhes ingovány?
– kérdezem Virág Pétert.

– Megvan – mondja. – A sziget is megvan. Burai J. bármikor eljön ide, mindig átgázol az ingoványon, felkeresi a zsombékot.

– Rátalál a láthatatlan útra?

– Burai J. mindig rá fog találni. Még ma is büszke az ingoványra. Az ingovány állt bosszút Gergián gyilkosán. Örökre elnyelte.

– Biztos?

– Burai J. azt mondja, hogy biztos. Az ingovány elnyelte a Kocsmárost.

– A Kocsmárost? Mi akkor azt hittük, hogy a Ságik...

– Nem a Ságik voltak – mondja Virág Péter. – Ki sem mozdultak azon az éjszakán a tanyájukról, vendégeik voltak. Burai J. meg van győződve, hogy a Kocsmáros lőtte le Gergiánt és azt a szegény kárókatónát.

– A Kocsmáros akkor készülődött külföldre, Ausztráliába, vagy hova.

– Senki sem látta elutazni – erősködött Virág Péter. Nyilván ő is meg van győződve róla, hogy a Kocsmárost elnyelte az ingovány. – És levelet sem kapott tőle azóta senki.

A Gergián-tanya felé ballagunk, hátunk mögött még méltatlankodnak a nádirigók, időbe telik, mire

megnyugszanak. Nagyon felkavarta őket a kakukk megjelenése.

A Gergián-tanya elvadult, elhanyagolt. A falakról hámlik a vakolat, a kertet teljesen elborította a gaz, a nagy akácfán, a kárókatónák fészkein lusta szürkegémek trónolnak. Korántsem olyan szép madarak, mint a kárókatónák. Közöséges szürkegémek, gyerekkorunkban fosógémeknek neveztük őket.

Csak a torony olyan, mint régen. Az eső, a nap, a hó, a köd sötétebbre pácolta az oszlopokat és a gerendákat, de a torony továbbra is változatlanul szilárdan áll.

– Burai J. majd rendbe hozza a tanyát – mondja Virág Péter. Aztán felém fordítja félrebillent fejét, és kicsit gúnyosan megkérdezi: – Nem akarsz felmenni? Régen jártál itt.

Nem válaszlok. Lerúgom a cipőmet, feltűröm a nadrágomat, és összeszorított fogakkal mászni kezdek fel a toronyra. Virág Péter halkan heherészik mögöttem, és jön ő is felfelé. Valamikor könnyedén másztunk fel, most szuszogva haladunk lépről lépésre, araszolunk, mint a hernyók. Elfogy a levegő mire felérünk, egy ideig szólni sem tudunk.

Később nézek körül a magasból: rálátok a tőzegbánya csillogó vizére, a tőzegbányán túl a zöldellő kukoricatáblákra, ahol kalapos emberkék riogatják a varjakat, látom a Sági-tanyát, a füves tisztáson szilaj csikók rohangásznak körbe-körbe, apró gyerekek űzik őket.

– Mégiscsak magas ez a torony – mondom. – Tizenkilenc méter, jó messzire látni innen.

– Huszonkét méter – vigyorog Virág Péter.

– Hogyhogy huszonkét méter?

– Nem számoltad a kilátókat?

– Nem – mondom. – Alig tudtam felmászni, nem jutott eszembe a kilátókat számolni.

– Burai J. tavaly felépítette a hetedik kilátót. Öszeggyűjtötte a régi faanyagot, ami még Gergián után maradt itt.

Jó kedvem van, nevetve forgolódom a magasban, messzire ellátok, innen fentről mindent megnézhetek magamnak alaposan. Azért jöttem.

– Burai J. fel fog menni a felhők fölé – mondom meggyőződéssel.

– Igen – helyeselt Virág Péter. – Elhatározta, hogy tovább építi a tornyot. Felmegy a felhők fölé.

– Segítettél neki a hetedik kilátót építeni?

– Néha segítettem – mondja Virág Péter.

– Más nem segített?

Virág Péter is jókedvű, elneveti magát.

– Nem fogod elhinni, a Sági gyerekek segítettek neki.

– A Sági gyerekek?

– Igen. Egy rakás gyerek van a Sági-tanyán, ott hajszojják a csikókat – mutat a távolba. – Szeretik hajszojni a csikókat, mint mi annak idején. És ugyanúgy lelkesednek a toronyért. Ők is a felhők fölé akarnak menni.

– Burai J. felviszi őket a felhők fölé – mondom.
– Majd én is segítek a tornyot építeni – mondja Virág Péter.

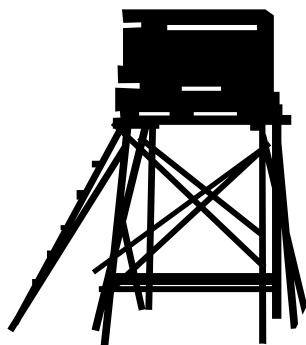
– Eljövök én is – fogadkozom. – Felmegyünk a magasba, és visszahívjuk a kárókatonákat.

– Burai J. megfogadta, hogy visszahívja a kárókatonákat – mondja Virág Péter. – Lehet, hogy a darvakat is lehívja egyszer.

Felnézünk a magasba, az égre, biztató kék fények csillognak egészen közélről. Nem először látjuk ezt a csillogást, de mindig jólesik újból látni. Mindketten meg vagyunk győződve róla, hogy onnan egyszer majd ismét lejönnek a kárókatonák. Lehet, hogy a darvak is.

Tartalom

Bevezető helyett	5
I.	12
II.	24
III.	45
IV.	60
V.	79
VI.	97
VII.	116
VIII.	131
Utószó helyett	148

Kalota Művészeti Közhasznú Alapítvány
Napkút Kiadó Kft.

1027 Budapest, Fazekas u. 10–14.

Telefon: (1) 787-5889

Mobil: (70) 617-8231

E-mail: napkut@gmail.com

Honlap: www.napkut.hu

Korrektor: Tamás Judit

Tördelőszerkesztő: Szondi Bence

Borítóterv: Kesperü Piroska

Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda

ISBN 978 615 6283 51 1

GION NÁNDOR REGÉNYEI 3.

– Gergián tényleg fel akarja építeni azt a vacak tornyot? – kérdeztem.

– Fel fogja építeni. Megmondta, hogy felépíti, tehát fel fogja építeni. És én megígértem neki, hogy segítek.

– Marhaság – mondta Hodonicki Oszkár. – Sokkal fontosabb dolgunk van...

– A torony nagyon fontos – szögezte le még egyszer konokul Burai J. Aztán hadarni kezdett. – Okvetlenül kell a torony, hogy az ember felkapaszkodjon a magasba, egészen oda, ahol a darvak szállnak, aztán még magasabbra...

KK **NAP
KUT**

2490 Ft

9 786156 283511